

ИСТОРИЈСКИ КОНЕРТ РОК ЛЕГЕНДИ

Само што не би **МАКС** света

ОЛАКШИЦЕ ЗА ПЛАЋАЊЕ
ГРАДСКОГ ПОРЕСКОГ ДУГА

Уреднима *фора*
до четири године

СТРАНА 5

СКРАЂЕЊЕ ЛИСТИ ЧЕКАЊА У
КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ

Избрисати име
неславног рекордера

СТРАНА 8

АФЕРА „ИНДЕКС“ НА
ПРАВОСУДНОМ ИСПИТУ

Оптужени ће још
и профитирати

СТРАНА 9

ЧУДЕСНА ПРИЧА ИЗ
ЧЕХОВЕ УЛИЦЕ

Из Украјине
– с љубављу

СТРАНА 14

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШЧАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

034/ 33 66 99

ZAMENA STARIH, DOTRAJALIH I
OŠTEĆENIH PLASTIKA I TASTERA
NA SVIM VRSTAMA AUTO
KLJUČEVA I DALJINACA

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući

Karađorđeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA
ORIGINALNIH
IZDUVNIH SISTEMA

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Пријавиши се Вучићу

Пише Драган Рајичић

Одужи нам се ово нагомилано славље. Ја у међуврмену заборавих где смо оно стали, ако смо се уопште и померали с места. Сећам се само да нам је наш председник нешто писао и брисао на оној платформи још пре Нове године, али изгледа да је ту нешто ипак забрљао јер му стварни власници Косова нису дали путну исправу да Божић прослави у Грачаници. Изгледа ми да ће морати још неко поглавље да обрише пре него што њене делиће добади и до нашег цеђеног парламента који би о томе такође имао шта да каже да га неко нешто пита.

Но, 'ајде да не стајем одмах нашим новим старатељима на муку, доста им је ваљда и то што су покојну 2012. годину завршили са повећаним дефицитима у свим секторима, од јавног дуга до запослености, те да се још једном осврнем на минуле што државне, што црквене празнике. Једосмо и писмо, брате, као да нам је последње, испевасмо се што по трговима, што по кафанама, испуцасмо се што с петардама, што из преосталог наоружања и сад нас ево где нас постслављеничка свакодневица сучава са једном суровом чињеницом која гласи - живот иде даље!

Наравно да ту чињеницу не вреди оспоравати, али, држим да је треба мало испрецизирати. Ако живот иде даље, онда иде или негде поред нас или без нас. Ми, дакле, даље можемо само без живота јер нас и нова власт већ чека с новим ценама на сваком ћошку, а о отварању нових радних места и покретању неке озбиљне производње можемо само да сањамо као о Динкићевим акцијама од хиљаду евра. Као што можемо да сањамо да ће неко велико добро да нам донесу они који су нас, заправо, од наших малих али тада нормалних живота, први раставили током двадесетих када су са позиције власти радили све супротно од оног што раде данас.

Опет ми се сећање оте контроли, а није све тако црно. Ево, новопреобраћени А. Вучић, иницира сад већ даноноћна хапшења лопова и корупционаша. И треба, Богу хвала. Све до последње барабе која је скидала милионски кајмак на зноју народа свог. Да ми је неко раније причао да ћу ову Нову годину, реално, провести боље од једног Мишковића, помислио бих да лупета. Кад оно, испаде макар за Нову годину, да су сви честити Срби били богатији од Мишковића макар и на тај један дан. Мало ли је на ову најављену поскупоћу?

Е, јеби га сад, кад боље размислим, испада ми да је ипак мало. Посла нема, цене иду ка небесима, на земљи ни гробарину више не можемо да измиримо, а г. Мишковић је своје „кућевне проблеме“ решио и сад, иако у бајбукани, храну може да наручује из најбољих београдских ресторана. Све то ме сад наводи на следећу идеју којом бисмо можда и ми могли да, макар и привремено, док нас Тома, Аца, Ивица и Млађо не уведу у бољу будућност, решимо неке своје основне проблеме. Рецимо, онај најважнији - шта ћемо, бр, од сутра за ручак?

Ево, шта - затворску храну! Нека Мишковића на специјалитетима које наручује, а ми ћемо се задовољити оним што се тамо буде кувало. Цео проблем је, дакле, како да и ми заглавимо апсу. Ја мислим да се само треба пријавити г. Вучићу и све му поштено признати. Рецимо, да смо баш ми муљали са оним цаковима са покрадених пет стотина хиљада гласова, да смо одговорни за све до сада не расветљене пљачке и разбојништва, да ми стојимо и иза мућки са разним тендерима и аукцијама, да смо у саобраћају учествовали у пијаном стању и без возачке дозволе, да смо намерно изазвали много шумских пожара и слично.

Главна да некако и ми заглавимо ту апсу, јер док се актуелни коалиционари не сете како да изистински реализују своја најважнија предизборна обећања, морамо, браћо честити Срби, и ми некако да се пре'ранимо!

АНКЕТА ДА ЛИ 14. ЈАНУАР, ПРВИ ДАН СРПСКЕ НОВЕ ГОДИНЕ, ТРЕБА ДА БУДЕ НЕРАДАН?

М. Ињаишовић

Слободанка Милић,
пензионер:
- Требало би славити, али треба и радити!

Стојан Ристић,
пресер:
- Због православља треба да је црвено слово!

Јован Динић,
туризоолог:
- Треба да се ради.

Ђорђе Тодић,
аниматор:
- У нерадним данима раде забављачи, угоститељи, политичари...

Светлана Лазовић,
саобраћајни техничар:
- Не, не треба, зашто би био нерадан?

Момир Арсић,
машински техничар:
- Не треба славити, много смо мали да се одричемо света. Треба радити.

Видосав Стевановић,
писац:
- Ако народ слави, што да буде радан?

Драгана Петровић, дипл. економиста:
- Треба, народ се много радује Божићу и Српској новој години.

Данијела Михајловић,
лаборант:
- Треба славити нашу православну нову годину.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнина 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачним ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori sa imenom i prezimenom

SUNCE

Da li ćete i ove zime grejati ulicu?

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

ПОВОДОМ ПРИМЕНЕ НОВОГ ЗАКОНА О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

Стоп партијским кадровима

Немогуће је проћи ка руководећим функцијама и одлучивању у јавном сектору, након овог закона, без радног искуства и стручних квалификација. Не може вас више партија произвести у „буцу“, каже Саша Миленић.

Разрешење чланова надзорних одбора јавних и комуналних предузећа на последњој седници Скупштине града Крагујевца први је корак у примени новог Закона о јавним предузећима, који је предложило Министарство привреде и финансија, а ступио је на снагу само неколико дана пре истека 2012. године. Основни циљ закона, како је навела Влада Србије, јесте професионализација рада јавних предузећа, повећање њихове ефикасности и транспарентности рада и резултата.

Дух овог закона је да је суштински антикоруптиван, да фаворизује стручност над принципом партијности, одговорност и јавност рада. Он треба да омогући да држава изађе из јавних предузећа и управљања преузме професионалцима, тако што ће директоре бирати на јавним конкурсима на основу критеријума стручности и искуства, а не да, као до сада, препорука за руководеће место буде искључиво партијска функција, или припадност некој од странака на власти.

Стављањем ван снаге старог закона тренутно је у току фаза усклађивања и услагашавања постојећих нижих оснивачких аката предузећа. Рок за завршетак овог процеса је фебруар текуће године, након чега ће бити успостављен систем потпуно прилагођен новом Закону о јавним предузећима.

■ Стручност изнад партијности

Законом су укинута управни одбори као орган управљања и њихову функцију преузме надзорни одбори. Очекује се да ће нови надзорни одбори бити изабрани, такође, до краја фебруара. Њихова функција је слична оној коју су имали управни одбори, али је пре свега надзорна, а не управљачка. Они врше надзор над радом директора и предузећа, утврђују пословну политику и усвајају завршна акта.

Надзорне одборе у јавним и јавним комуналним предузећима чине људи који поред стручности морају да испуњавају критеријум искуства на пословима управљања. Закон, такође, предвиђа да чланови надзорних одбора имају право на надокнаду за свој рад, али ће о њеној висини одлучивати оснивач, на основу извештаја о пословању предузећа. То значи да уколико је предузеће губиташ чланови надзорног одбора не могу очекивати да ће добити накнаду, али зато тамо где се направи позитиван пословни биланс није лимитирано колику ће накнаду остварити.

Народни посланик и председник Скупштине града Саша Миленић

објашњава да је интенција законодавца да поспешу високе зараде код оних који високо квалитетно и успешно послују и да, истовремено, онемогући зараде из јавних средстава онима који катастрофално или лоше послују.

Чланови надзорних одбора, као и директори, могу бити чланови партија, али то није оно што их препоручује за избор.

Скупштине ће се, вероватно, руководити партијским квотама приликом именовања чланова надзорних одбора, али нико неће моћи да предложи кандидата који не испуњава професионалне и образовне услове, што, надам се, Крагујевцу неће бити тешко, али нисам сигуран да то неће бити тешко и свим партијама, чак и у Крагујевцу, а камоли у мањим срединама, мисли Миленић.

Суштинска измена у односу на досадашња решења јесте и увођење обавезног јавног конкурса, на основу кога ће бити именовани директори, као и услова које кандидати морају да испуњавају да би постали руководиоци. Такође, будући директор не може бити функционер ни једне политичке странке, односно биће одређено мировање функције у органу политичке странке.

Будући директори јавних предузећа поред тог услова морају да буду стручњаци у једној или више области из које је делатност од општег интереса за чије обављање је основано јавно предузеће, да имају најмање седам година радног искуства из те области, да нису осуђивани за кривично дело против привреде и правног саобраћаја, да им није изречена мера забране обављања делатности која је претежна делатност јавног предузећа. Конкурсе ће спроводити независна стручна комисија по јасној процедури, уз пуну контролу јавности, а биће расписани у јуну ове године.

Уводе се и механизми контроле за коју ће бити задужена Комисија за ревизију, која прописује процедуре и контролише начин финансијског руковођења. Уведен је и институт суспензије директора, а ново решење, када је у питању институт вршиоца дужности, је да је период на који се он може поставити скраћен на шест месеци, уз евентуалну могућност продужења на још шест месеци.

Изузетно важан принцип који овај закон прокламује је и јавност рада. Сви извештаји предузећа морају бити доступни јавности, а

постоји обавеза истицања свих важних докумената на сајту предузећа и оснивача. Овакав принцип, мада није део новог закона, требало би да заживи и у установама, сматра Миленић, јер сувише дуго траје борба са њима да то исто ураде. Он подсећа да већ осам година лично врши притисак ка установама да се на веб порталима представе јавности и да одржавају ту врсту комуникације са јавношћу.

■ Партијска подршка није препорука

Потпуно су нетачне и паушално изнете оцене, тврди Миленић, да нови закон омогућује наставак старе праксе са измењеном реториком и да ће партије и даље имати највећи утицај у управљању јавним предузећима.

Смисао закона је у сламању партиократије, односно партијности као највишег принципа у одлучивању и вођењу јавних послова. Недвосмислено је у први план стављен критеријум стручности и пословности, а нигде у свету, па ни код нас, стручним и способним

људима не може да смета ако имају и партијску подршку. Али је немогуће проћи ка руководећим функцијама и одлучивању у јавном сектору, након овог закона, без радног искуства и стручних квалификација. Не може вас више партија произвести у „буцу“, каже Саша Миленић.

Новост коју доноси закон јесте смањење броја оних који ће учествовати у процесима пословања јавних и комуналних предузећа. Партије тиме губе важан ресурс намиривања заслужних „бумбарским“ функцијама, из којих црпу финансијске накнаде. Оне ће морати да ниво своје кадровске политике уподобе стандардима ефикасности, стручности и пословности, јер ако желе да имају свог човека на важним функцијама у јавном и комуналном сектору, мораће да имају стручне и радно потврђене људе.

Миленић сматра да ће највеће изненађење за јавност бити једна потпуно погрешно тумачена одредба закона.

Законодавац је лажно оптужен да је закон донет након што су

Саша Миленић: Скупштине ће се, вероватно, руководити партијским квотама приликом именовања чланова надзорних одбора, али нико неће моћи да предложи кандидата који не испуњава професионалне и образовне услове, што, надам се, Крагујевцу неће бити тешко

постављени неки нови директори, што је потпуно бесмислена критика. У закону експлицитно стоји да је рок до јуна свим јавним предузећима да функцију директора уподобе са новим законом. То, практично, значи да ће сви директори, чак и они који су недавно именовани, морати да учествују на конкурсима који ће бити расписани за руководиоце у свим јавним и комуналним предузећима. Скупштина града до тада треба да оснује комисију за именовање, која мора да испуни услове стручности, врло сличне условима за избор директора. Ни у тој комисији не може да доминира партијски фактор над стручним, шта више, једног члана комисије делегира Стална конференција градова и општина, каже Миленић.

Директори убудуће не могу бити на партијским функцијама, односно, морају да их замрзну за време директоровања.

Мислим да смо ми у Крагујевцу баш у томе степеницу изнад уобичајених прилика у Србији, укључујући и Београд, јер смо принцип департијности већ одавно почели да спроводимо. На директорским местима у градским предузећима одавно су људи који нису функционери партије. Рецимо, директор „Градских тржница“ јесте члан странке „Заједно за Шумадију“, али нема никакву функцију у партији. Исто тако и директор ЈКП „Градска гробља“ је члан ЗЗШ, али није носилац ни једне функције у странци, није чак ни члан председништва Градског одбора. Крагујевац има ту традицију стављања јавног интереса испред принципа партијности, тврди Миленић.

Занимљиво је и да Комисија за именовање не врши коначан избор руководиоца, већ то остаје дискреционо право оснивача, односно надлежних политичких органа. Комисија прави ранг листу, а надлежни орган бира директора међу прва три кандидата. Онај који је на папиру први, не мора да значи да је и најбољи, али је суштину у томе, каже наш саговорник, да онај ко врши извршен преузима одговорност за извршени избор.

Мада је неоспорно да нови закон представља искорак у односу на постојећи систем јавних предузећа, јер спроводи департијацију тако што уводи критеријум стручности, надзорни одбор и конкурсну комисију, ипак не треба сасвим занемарити критику опозиције која је поручила да не нуди довољно промена и да ће на мала врата бити уведена приватизација тих предузећа.

Гордана БОЖИЋ

ЗАКОН УСВОЈЕН НА ПРЕДЛОГ МЛАЂАНА ДИНКИЋА

ОТПИСАНИ ДУГОВИ „ЗАСТАВЕ БЕЗБЕДНОСТ“

Од друштвене до градске фирме

Пошто је Влада Србије отписала део дуга друштвеном предузећу „Застава безбедност“ то је пред Нову годину урадила и Скупштина града. Да би ова фирма постала градска Влада треба да отпише још око 200 милиона динара дуга и граду пренесе оснивачка права

После неколико неуспешних покушаја да се предузеће „Застава безбедност“ приватизује Агенција за приватизацију донела је одлуку да се ова фирма изузме из процеса приватизације и да уђе у реструктурирање. Пред фирмом су била два пута, један да не нађе купца, односно стратешког партнера и оде у ликвидацију, а други да град Крагујевац преузме ово предузеће. И управо на иницијативу локалне самоуправе статус предузећа, које је некада радило у систему „Застава“, а у време декомпоновања постало самостално, почео је да се мења, а проблем решава.

На последњој седници Скупштине града одржаној у 2012. године одборници су донели одлуку да „Застава безбедност“ отпишу потраживања локалне самоуправе за порезе и таксе и то у износу од преко 7,7 милиона динара. Ова одлука донета је на препоруку Владе Србије, која је у фебруару 2012. године овој фирми отписала дуг од око 155 милиона динара.

Тада је и промењен статус предузећа, јер је уместо друштвеног постало Привредно друштво са ограниченом одговорношћу и са стопостотним државним капиталом. Ова промена статуса уписана је у регистар Агенције за привредне регистре 10. маја про-

„МОРАЋЕМО САМИ ДА ЗАРАЂУЈЕМО“: СЛАВОЉУБ ЈОВАНОВИЋ

УПРАВНА ЗГРАДА ТРЕБА ДА ПОСТАНЕ ДЕО МИЛОШЕВОВОГ ВЕНЦА

шле године. Поред отписа дела дуга Влада Србије усагласила је и оснивачки акт „Заставе безбедност“.

■ Два потеза до циља

Тако је фирма која се бави физичко-техничком заштитом, обезбеђењем имовине, спортских манифестација, концерата, сервисирањем противпожарних апарата и опреме и израдама безбедносних планова од друштвене постала државна. А, да би фирма пословала као градско предузеће

потребно је да Влада Србије и локална самоуправа повуку још два потеза.

Према речима директора „Заставе безбедност“ Славољуба Јовановића, потребно је да локална самоуправа да сагласност да се предузеће отпишу дугови на основу пореза на зараде, које ова фирма у реструктурирању није плаћала. Ради се о суми од преко 200 милиона динара.

Други потез је да Влада Србије пренесе оснивачка права на локалну самоуправу. И то би, када је ово предузеће у питању, био крај једне и почетак друге потпуно нове приче. Иначе, поред основне делатности фирме која ће бити настављена, локална самоуправа заинтересована је и за неке од објеката „Заставе безбедност“.

Према речима члана Градског већа за привреду и приватно предузетништво Далибора Лекића, ово предузеће има објекат који је од стратешке важности за Крагујевац због формирања Регионалног центра за ванредне ситуације и Управну зграду којом ће бити обогаћен комплекс Милошевог венца.

Управна зграда „Безбедности“ од 260 квадрата налази се иза старе Управне зграде код „Сата“, одмах на улазу у фабрички круг „Застава камиона“.

Директор Славољуб Јовановић каже да је чуо за идеју градских власти да Управна зграда постане део Милошевог венца.

- То није спорно, јер мислим да је она и сада по свему део тог комплекса. О томе да ли треба померити улазну капију у „Камионе“ и за колико, да би зграда била ван фабричког круга, сада је, по мени, још рано да се разговара. Мислим да треба да сачекамо потезе Владе Србије и да тек када посао око преноса оснивачких права са Републике на град буде завршен можемо да разговарамо о детаљима, објашњава Јовановић.

Локална управа заинтересована је и за зграду овог предузећа у којој би био смештен Центар за ванредне ситуације, који по новим законским прописима треба да буде формиран у свакој општини, граду и покрајини. Ови центри не би били под директном ингеренцијом Центра за ванредне ситуације МУП-а Србије, али би са њим били у сталној вези. Идеја законодавца је да општински и градски

центри на најбољи начин користе ресурсе које имају локалне самоуправе, попут некадашње цивилне заштите или по уледу на сличне организације у земљама Европске уније.

Према идеји локалне управе овај центар би могао да буде смештен у згради магацина „Заставе безбедност“ код „Пиротехнике“. „Безбедност“ има објекте, који су, у време када је „Застава“ функционисала као јединствен систем, наменски прављени и коришћени за потребе управо цивилне заштите и територијалне одбране.

■ Посао за јавна предузећа

У овом предузећу, које тренутно запошљава 85 радника, очекују да ће прелазак под ингеренцију локалне самоуправе донети већу успољеност и финансијску сигурност.

- Ми не прелазимо на буџет града и неће нас плаћати порески обвезници, него ћемо морати да зарадимо новац. Мислим да ћемо као градска фирма имати приоритет код добијања послова за јавна комунална предузећа и установе под ингеренцијом града. Када се помене „Застава безбедност“ већина одмах помисли на обезбеђење објеката, спортских манифестација, концерата... Нама је главни део посла сервисирање ватрогасних система и ватрогасне опреме. Од града очекујем да добијемо посао на сервисирању те опреме и апарата у школама, установама и другим градским институцијама, објашњава Славољуб Јовановић.

„Застава безбедност“ тренутно сервисира противпожарне апарате за компанију „Фијат аутомобили Србија“, као и код коопераната. „Безбедност“ сервисира на хиљаде апарата, хидрантних мрежа и јављача пожара у Војној фабрици, „Камионима“ и другим предузећима не само из некадашњег система „Застава“.

У власништву фирме је и Ватрогасни дом од 1.400 квадрата. Он је, у време декомпоновања „Заставе“ 2001. године, без накнаде дат МУП-у на коришћење, а полиција је преузела део радника који су били чланови „Заставине“ ватрогасне бригаде. О евентуалној надокнади после преласка под ингеренцију града ће, како је најављено, још бити говора, јер у „Безбедности“ сматрају да овако или онако ту кирију треба наплатити, макар и кроз доприносе за здравствено осигурање.

Поред овог наменски грађеног објекта фирма има и већ споменути Управну зграду од 260 квадрата, Сервис ватрогасне опреме од 450 метара квадратних и магацине укупне површине од 540 квадрата.

Милушин ЂЕВИЋ

Пред крај прошле године Скупштина града донела је одлуку да, следећи мере које је донела и Републичка Влада, помогне привреди и грађанима како би лакше изашли на крај са нагомиланим пореским дуговањима. Ако до краја јануара плате задужења за новембар и децембар прошле и јануар ове године, мала и средња предузећа, као и предузетници и грађани, добијају могућност да им се отпише камата на дуг и да дуговање исплате на рате током 2015. и 2016. године у износу које сами одреде.

То практично значи мироване дуга све до почетка 2015. године, а услов је да до тог рока своја текућа месечна задужења редовно измирују. Рокови су нешто неповољнији једино за велика предузећа (преко 250 запослених, годишњи приход од 10 милиона евра или вредност имовине преко пет милиона евра), којима ће под истим условима дуг мировати до краја 2013. године, а рок за отплату је крај 2014. године, такође уз потпуни отпис камата.

■ Рекордер дугује десет милиона

Мирјана Јевђић Станарчић, начелница Пореског одељења градске управе, каже да је олакшица која се нуди, под условом да се убудуће редовно плаћају месечна задужења, велика шанса дужницима да се ослободе камата, чији је износ веома велики и чак знатно превази-

ОЧЕКУЈУ СЕ ОБОСТРАНО ДОБРИ ЕФЕКТИ: МИРЈАНА ЈЕВЂИЋ СТАНАРЧИЋ

лази износ основног дуга. Тако у овом тренутку грађани и привреда за све пореске дажбине које наплаћује град, а то су порез на имовину, земљишна рента и локалне таксе, дугују укупно 719,5 милиона динара, док камате на ове дугове износе 1,17 милијарди динара, па тако укупан износ дуга, када се све сабере, износи 1,89 милијарди динара.

Велики део у овим дуговањима заузима порез на имовину физичких лица. Реч је о дугу који имају грађани за свој стамбени простор, али и предузетници за локале чиији су власници, а они се такође воде као физичка лица. Дуг по овом основу износи 575,3 милиона динара, док предузећа за порез на имовину дугују знатно мање, 172 милиона динара. Дуговање за градске таксе и привреде и грађана достиже 711 милиона динара, а за земљишну ренту предузећа и грађани заједно дугују 457 милиона динара.

- Наши највећи дужници су, поред привреде, они грађани који поред стамбеног поседују и пословни простор и чиији су се дугови нагомилали, каже Мирјана Јевђић Станарчић.

Према подацима из градског Пореског одељења, тренутно има 15.000 грађана Крагујевца који за градске дажбине дугују више од 10.000 динара, али је знатан број и оних који дугују преко 100.000 динара и има их 624. Преко милион динара за градске порезе дугује девет грађана и први на листи највећих дужника је Крагујевчанин који дугује равно 10 милиона, а следе га они са дуговима од 2,5 мил-

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати
 Благарна у центру:
 7 – 18 сати – радним данима
 7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
 Кнић 510 – 197
 Рача 751 – 262
 Баточина 842 – 311
 Лапово 853 – 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 – 200
 Дежурна служба 335 – 195
 Прикључци 307 – 368
 Пријава стања и рекламације 307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број за пријаву крађе струје 0800/360-330

ОЛАКШИЦЕ ЗА ПЛАЋАЊЕ ГРАДСКОГ ПОРЕСКОГ ДУГА

Уреднимма фора до четири године

иона, два милиона, 1,4 милиона и 1,2 милиона динара.

Евидентно је да се овде ради о дугу који није настао само по основу плаћања за стамбени простор, већ и кроз обављање предузетничке делатности, односно кроз дугове за поседовање локала и пословног простора.

■ Није било судских тужби

Градска управа до сада је, по налогу локалне власти, била врло толерантна према дужницима и из категорије грађана и привреде. До сада није судски гоњен ни један дужник из реда грађана, осим првог на листи са дугом од 10 милиона

динара, од којег је пресудом затражена принудна наплата дуга и тај поступак је још у току.

Начелница Јевђић Станарчић објашњава да закон не дозвољава

Тренутно 15.000 Крагујевчана за градске дажбине дугује више од десет хиљада динара, 624 има дуг који прелази сто хиљада, а рекордер је дужник са равно десет милиона

објављивање имена дужника, ни када се ради о грађанима, ни о предузећима. Према привредним дужницима такође је до сада био узет став да се не покрећу тужбе и принудне наплате, узимајући у обзир тешко стање у економији. Међутим, они који не буду искористили шансу која им се даје новом одлуком о мировању дуга и отпису камата, ризикују да се суоче са законским мерама. Тако ће кашњење само један дан у плаћању редовних месечних задужења у наредном периоду значити испадање са листе за ове олакшице и блокаду рачуна привредних предузећа, или увођење администра-

цијона у реструктурирању, чији је део и „Фабрика аутомобила“, чија је производња престала и постоји само на папиру. Овде ће, највероватније, бити примењен отпис потраживања као спорних и ненаплативих, али то тек треба прецизно да се одреди, односно да се одлучи према законским прописима ко из ове Групе за то испуњава услове. У Пореском одељењу кажу да немају прецизан податак колико тренутно износе потраживања која воде као спорна или ненаплатива, али се незвнично може сазнати да је њихов износ скоро приближан овим редовним потраживањима. Реч је о предузећима ко-

Ако испуне услове грађани и предузећа моћи ће да исплате дуговања све до краја 2016. године, осим великих фирми које имају рок до краја 2014., а биће им отписане и камате, што је велика олакшица ако се зна да износ камата тренутно знатно надмашује основно дуговање

тивне забране за исплату плата грађана, објашњавају у Пореском одељењу града.

Када се погледа само листа дужника из области привреде, види се да у граду има мало оних који не дугују, али имена због закона не смеју да помињу, иако је јавна тајна да је највећи дужник заправо Група „Застава во-

ја су у реструктурирању, или су отишла у стечај и ликвидацију.

Начелница Пореског одељења Мирјана Јевђић Станарчић верује да ће прилика која се даје дужницима бити у великој мери искористива. Прво, због тога што знатно смањује укупни дуг, а друго због тога што подаци о наплати градских дажбина из протекле године показују да су обвезници из свих категорија редовно плаћали текућа месечна задужења. Тако је укупна стопа наплате прошле године била завидних 72,89 посто, док је, примера ради, земљишна рента наплаћена са 77 посто.

У предлогу градске одлуке да се дужницима дају овакве олакшице наведено је да ово решење може дестимулативно утицати да порски обвезници који уредно измирују своје обавезе, то чине и убудуће. Међутим, како је наведено, превагнуо је интерес да се растерећењем обвезника са нагомиланим дуговима да допринос очувању и повећању привредне активности, очувању радних места и новом запошљавању. Тиме би се створила могућност да овако „очуване“ привредне фирме у будућности редовно плаћају своје обавезе.

Милош ПАНТИЋ

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ – УПРАВА ЗА БУЏЕТ И ПОРЕСКЕ ПРИХОДЕ, ПОРЕСКО ОДЕЉЕЊЕ

ОБАВЕШТАВА ПРИВРЕДНИКЕ И ГРАЂАНЕ КОЈИ НА ДАН 31.10.2012. ИМАЈУ ПОРЕСКА ДУГОВАЊА, ДА МОГУ СТЕЋИ УСЛОВ НА ОТПИС ЗАТЕЗНИХ КАМАТА И МИРОВАЊЕ ГЛАВНОГ ПОРЕСКОГ ДУГА

УСЛОВ ЗА ОВУ ПОРЕСКУ ОЛАКШИЦУ СЕ СТИЧЕ ИЗМИРИВАЊЕМ ТЕКУЋИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА КОЈЕ ДОСПЕВАЈУ У НОВЕМБРУ, ДЕЦЕМБРУ 2012. ГОДИНЕ И ЈАНУАРУ 2013. ГОДИНЕ, И ТО НАЈКАСНИЈЕ ДО 31. ЈАНУАРА 2013. ГОДИНЕ

СВИ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИЦИ КОЈИ НА ДАН 31. ОКТОБАР 2012. ГОДИНЕ ИМАЈУ ПОРЕСКИ ДУГ И КОЈИ НАДАЉЕ БУДУ РЕДОВНО ПЛАЋАЛИ ТЕКУЋЕ ОБАВЕЗЕ, ОД ПОЧЕТКА НАРЕДНЕ ГОДИНЕ СТИЧУ ПРАВО НА:

- ОТПИС КАМАТЕ
- ЗАМРЗАВАЊЕ ПОРЕСКОГ ДУГА
- КАО И НА ОДЛОЖЕНО ПЛАЋАЊЕ ПОРЕСКОГ ДУГА ОД 2015. ГОДИНЕ, ЗА ФИЗИЧКА ЛИЦА, ПРЕДУЗЕТНИКЕ И ПРАВНА ЛИЦА КОЈА ПРОПИСИМА О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ НИСУ СВРСТАНА У ВЕЛИКА ПРАВНА ЛИЦА, НА 24 МЕСЕЧНЕ РАТЕ БЕЗ ЗАТЕЗНЕ КАМАТЕ, ОДНОСНО, ОД 2014. ГОДИНЕ НА 12 МЕСЕЧНИХ РАТА БЕЗ ЗАТЕЗНЕ КАМАТЕ, ЗА ВЕЛИКА ПРАВНА ЛИЦА.

СВИМ ПРИВРЕДНИЦИМА И ГРАЂАНИМА КОЈИ ОДМАХ ИЗМИРЕ ГЛАВНИ ПОРЕСКИ ДУГ, АУТОМАТСКИ ЋЕ БИТИ ОТПИСАНА ЦЕЛОКУПНА ЗАТЕЗНА КАМАТА.

СТИЦАЊЕ УСЛОВА ЗА ПОРЕСКУ АМНЕСТИЈУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ ТРАЈАЊЕ САМО ДО 31. ЈАНУАРА 2013. ГОДИНЕ. ПОСЛЕ ТОГА ОВИ УСЛОВИ ВИШЕ НЕЋЕ ВАЖИТИ.

СВЕ ДЕТАЉНИЈЕ ИНФОРМАЦИЈЕ МОГУ СЕ ДОБИТИ НА ТЕЛЕФОН У ПОРЕСКОМ ОДЕЉЕЊУ:

034 302 278

КАО И НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАМА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА (www.kragujevac.rs), ПОРЕСКЕ УПРАВЕ СРБИЈЕ (www.poreskauprava.gov.rs) И МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ (www.mfp.gov.rs).

ИНТЕРВЈУ: ЗОРАН ДРАГИШИЋ

Шанса нам је нови социјализам

Ако од онога што ова држава произведе сваки човек не осети бољитак, Србија ће бити земља робова који ће, пре или касније, устати. Бојим се да ће то бити веома крваво и да ћемо након тога поново из пепела градити друштво, каже аутор Новог манифеста за нови социјализам

Пише Слободан Цупарић

Нови манифест за нови социјализам програм је једне дубоке и корените реформе друштва, а прво што се на том плану мора урадити је промена Устава Србије, који се мора донети као истински народни договор. Конкретније, народ ће рећи какву државу жели, а ми предлажемо оно што је у економској сфери најважније – партиципацију радника у власништву компанија. Тачније, да се на тај начин спречи бесомучна експлоатација радника коју сада имамо, да се људи мотивишу да боље и више раде.

Кад кажемо нови социјализам, ми се, заправо, не залажемо за враћање на самоуправни социјализам који смо имали и који је пропао, већ за истинско учешће радника у управљању предузећима преко власништва које ће имати над деоницама у тим предузећима. Друга ствар, ми се залажемо за истинску демократију, значи озбиљну промену изборног законодавства, које ће омогућити да грађани добију своје непосредне представнике у парламенту. Тиме би се дао легитимитет државним институцијама и оне би заиста почивале на истинској народној вољи. Тек тада можемо говорити да српско друштво и српска држава имају шансу за развој и да Србија може постати озбиљна европска демократска држава, каже у интервјуу „Крагујевачким“ Зоран Драгишић, председник Покрета радника и сељака, одговарајући на питање шта Нови манифест за нови социјализам нуди српском друштву.

Ми смо овим програмом отворили полемику о питањима која су од суштинског значаја за српско друштво, а са којима се данас суочава читава Европа. Ми желимо да се дијалог који се води о будућности Европе отвори и у Србији. Јер, Србија је, шта год неко мислио, ипак демократска, ипак европска држава и Срби су народ са европским и демократским традицијама. Желимо да наставимо тамо где се стало – да Србија заузме своје место на европској политичкој позорници и да Срби стану уз бок европским народима.

■ Опстанак само са озбиљном државом

На минулим парламентарним изборима били сте изричитни да се Покрет радника и сељака неће прикључити ни СНС, ни ДС. Оно што вас, кажете, разликује од свих је што хоћете промену система, а ови други промену власти. Шта то значи?

Ми смо се залагали и у целокупној изборној кампањи говорили о томе да желимо да мењам систем.

Сматрамо да је лош и да не ствара могућности да Србија изађе из зачараног круга који нас води све дубље у пропаст. Дакле, желимо озбиљну промену система и то је разлог што се нисмо прикључили ни једној ни другој страни. Сада видимо да ДС полако нестаје са политичке позорнице и мислимо да је то процес који се не може зауставити. СНС за сада није показала да уме да се носи са највећим проблемима овог друштва. Без обзира на добро осмишљену постизборну кампању око борбе против корупције и организованог криминала, ту се не види суштинска, квалитативна промена.

Програм за нови социјализам стављамо на сто, отварамо дијалог о њему и тражимо партнере међу политичким партијама, невладиним организацијама, удружењима грађана... Не може Покрет радника и сељака, макар имао двомилонску подршку на изборима, што се, наравно, неће догодити – сам то да изнесе. Значи, ово што предлажемо као нови социјализам не може само једна политичка партија у Србији да изнесе. Иза тога мора стати велики број политичких субјеката – да би се та квалитативна промена направила.

Рекли сте да вас је уплашила изјава актуелног председника да ће се Србија отворити према свима, „па нека се овде такмиче ко ће више да нам помогне“. Шта вас је више од те изјаве препало?

Највише ме је уплашило то да постоји народ од седам милиона људи који живе на најплоднијој зе-

мљи у Европи, која има фантастичну климу, а да нас при томе није погодила никаква ни суша, ни поплава, ни зрелотрес, ни вулканска ерупција... Давно је био последњи рат овде, а да тражимо помоћ! Е, то је оно што ме је јако уплашило! На челу државе имамо човека који тражи помоћ – још да се такмиче ко ће више да нам помогне. И то кад кажете да сарађујете са свима – то значи да не сарађујете ни са ким. Кад кажете: ми ћемо и на исток и на запад и на север и на југ – то значи да немате никакву стратегију, да уопште не знате у ком правцу ова земља треба да иде. Веома ме плаши то кад неко ко се налази на тако високом ме-

Кад кажемо нови социјализам, ми се, заправо, не залажемо за враћање на онај самоуправни који смо имали и који је пропао, већ за истинско учешће радника у управљању предузећима преко власништва које ће имати над деоницама у тим предузећима

сту нема поверења у властити народ, у властиту државу. То је застрашујуће.

У предизборној кампањи учешће претеклих парламентарних избора апострофирали сте да су то последњи избори када постоји шанса да се друштво уреди на нормалан демократски начин. Следећи избори могли би бити постреволуционарни или постратовски. Није ли то сувише опасно упозорење?

То је опасно упозорење, али и бојим се да сам био у праву. Јер, уколико се ова држава не стабилизује и уколико не успоставимо норму демократског понашања, бојим се да не дођемо у ситуацију да нам неко други то чини. Овде може опстати народ организован у озбиљну државу.

Народу неће бити боље ако се не буде срушио систем који је омогућио Мирослава Мишковића. Јер, није Мишковић сам од себе настао. Он је производ једног потпуно поремећеног система. Оно чега се бојим – не видим да се тај систем мења

род слабијим, а они који су на том плану били најбучнији и данас суштински највише раде против свог народа.

■ Корупција ствара систем

Идолатрија приватизације и суровог капиталистичког модела првобитне акумулације капитала довела је до пљачке невиђених размера и до потпуног разарања и раслојавања српског друштва. Колико су свему томе „кумовали“ наши политичари који нису показали мудрост и способност државника?

Томе су, наравно, „кумовале“ политичке елите од деведесетих година до данас. Оне су најдоговорније за ово што се догодило, јер нико од њих није имао ни снаге, ни храбрости да томе стане на пут, да каже да приватизација јесте потребна, јесте нужна, али не оваква која ће се претворити у бесомучну пљачку.

Зар Европа не тражи од нас да испитамо чак 24 приватизације и установимо ко се ту бавио криминалом? Не упозорава ли она да нас тако криминализоване неће примити у заједницу? Ми данас морамо да учинимо корак уназад, а ова силна борба против корупције која се дешава заправо је притисак из Европске уније.

Силна се „муниципална“ потроши у таблоидној борби против организованог криминала и корупције, а резултати нису богзна какви. Да ли „случај Мишковић“ наговештава одлучнији приступ у разрачунавању с овом стоголавом аждајом?

Наравно да је требало ухапсити Мишковића. Апсолутно дајем подршку Влади Србије у томе што ради. Нисам опозиционар који ће рећи да све што Влада ради не ваља. Ви можете ухапсити све људе који су учествовали у корупционим аферама и опљачкали ово друштво, али

ако не промените систем, њих ће заменити други. Након хапшења Мишковића рекао сам да ме занима ко ће сад бити Мишковић. Дакле, није суштина да се Мирославу Мишковићу друштво освети за оно што је чинио. То, наравно, треба да се деси, али народу неће бити боље ако се не буде срушио систем који је омогућио Мишковића. Јер, није Мишковић сам од себе настао. Он је производ једног потпуно поремећеног система. Оно чега се бојим, не видим да се тај систем мења. Данас је ухапшен Мишковић, за десет година ће бити ухапшен Перерић, Жика Жикић или ко већ буде следећи – кога ће следећег овај систем произвести. Морамо срушити систем који не направи Мишковића. То је права борба против корупције.

Тенденција избегавања моралних обзира и свођења свега на профит раднике демотивише, смањује се производња и, што је најопасније, производе се социјалне бомбе које ће пре или касније довести до разарања друштва. Да ли Нови манифест за нови социјализам нуди програм којим се такав сценарио може избећи?

Ми нудимо програм у коме људе укључујемо и у власништво – да највећи број њих буде власник нечега. Дакле, да имају деонице у предузећима у којима раде, да не раде искључиво за плату већ и за дивиденду. Јако је важно да од оствареног профита највећи број грађана има користи, да се један део тог новца слије у њихов џеп, али и да се уложи у тај друштвени стандард: у образовање, здравство, квалитетну инфраструктуру...

Био бих срећан када у Србији не би постојали тајкуни, када не би постојали екстремно богати људи, већ највећи број њих живео нормално и пристojно. То је начин да створите задовољно друштво. Значи, логика профита се показује као друштвено штетна.

Ако профит који друштво ствара не будемо распоредили на највећи број грађана, уколико од онога што се у Србији произведе сваки човек не осети бољитак, Србија ће бити земља робова који ће пре или касније устати и бојим се да ће то бити јако крваво и да ћемо након тога поново из пепела градити друштво.

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme od 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-V PJJ/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continentall, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

КРИВИЧНО-ПОЛИТИЧКИ ПРОЦЕС ПОВОДОМ ХАПШЕЊА ГРАДСКИХ ФУНКЦИОНЕРА

Кључање на јакој ватри

Још нема ни назнака да ли ће против Небојше Васиљевића, Златка Милића и других ухапшених у акцији полиције бити подигнуте оптужнице или ће кривичне пријаве тужилаштво одбацити. Док истрага иде „клај-клај” брзином, одбрана осумњичених и њихове страначке колеге упорно доказују да је полиција отворила два паралелна монтирана политичка процеса

Хапшење градских политичара „од формата” Небојше Васиљевића и Златка Милића, још од обелодањивања вести да их је полиција забрала на два дана и две ноћи, а потом суд придодео својих „до тридесет дана”, имају карактер политичке афере. Разбукатао се сукоб који траје (и потрајаће) између две силе, једне која има „лисице” и принуду и друге која има власт, све то са јаким одјеком у јавности, дакле - афера по дефиницији.

Током новогодишњих и божићних празника наступило је извесно затишје, највише због празновања правосудника и застоја у истрази, у чему је Златко Милић имао више „среће”, јер је пуштен из притвора последњег дана старе године, док је Небојша Васиљевић и „ново ле-

здравствених проблема, што је потврдила и в.д. председника Вишег суда Зорица Бурић, па је због тога било померено давање исказа истражном судији. Када је то учињено, он је негирао све тврдње из кривичне пријаве полиције.

Рекао је да Биорац није добро водио књиговодствене послове за странку и да није реч ни о каквих фиктивним пословима, већ да је странка имала стварне трошкове који су се морали покривати и да зато није тачно да је она оштећена, нити да је било ко тај новац присвојио за себе.

Укратко преносећи одбрану Златка Милића, судија Ђорђе Ристић каже да је суд преузео комплетну финансијску документацију за коју полиција тврди да је незаконита, те да ће после накнадног вештачења свакако све бити јасније.

ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ ПОСЛЕ СВЕДОЧЕЊА КОД ИСТРАЖНОГ СУДИЈЕ

Познати београдски адвокат Боровије Боровић, који је ангажован за браниоца и Милића и Васиљевића, рекао је да није ни било законских разлога због којих је одређен притвор Златку Милићу.

- Сматрам да у овом случају има елемената политичког суђења и да је полиција у Крагујевцу преко неких других људи покушала да злоупотреби овај предмет. Ако се и даље буде водио поступак против Златка Милића, предмет ће бити уступљен Основном суду, значи да ће се третирали као блажи облик дела, јер не постоји никаква штета за политичку партију, а основа гоњења била је да је начињена штета странци „Заједно за Шумадију”, оценио је адвокат Боровић.

Он је додао да као бранилац који је учествовао у разним политичким суђењима, види да суд и тужилаштво нису подлегли притиску и зато је „једном невином човеку укину притвор”.

■ Много сведока развлачи процес

А докле ће у притвору остати Небојша Васиљевић, генерални секретар ФК Раднички Дарко Стојановић и фудбалски менаџер Зоран Павловић - то се данас не зна. Потребно је саслушати велики број сведока, суд не жели да саопшти колико, неки су пред Божић дали изјаве, а наставак саслушања заказан је за 11. јануар и неизвесно је докле ће потрајати.

Подсетимо, тројицу осумњичених полиција у кривичној пријави терети да су оштетили Фудбалски клуб „Раднички” за 550 хи-

љада евра приликом трансфера фудбалера Филипа Костића у холандски клуб „Гронинген”, у пролеће прошле године. У то време Васиљевић је био потпредседник клуба, спорни новац припао је менаџеру Павловићу, „Раднички” је добио 700 хиљада евра, али полиција сматра да је провизија за продају играча неуобичајено висока.

Током предистражног поступка полиција се преко Интерпола обратила холандском клубу за информације о детаљима спорног трансфера. Стигао је одговор у коме се каже да је Фудбалски клуб „Гронинген” определио 1.250.000 евра за куповину Филипа Костића, да су тај новац уредно уплатили и да је ова трансакција за њих окончана.

Истражни судија Вишег суда Сузана Грујовић не жели да открива било какве детаље из истраге. Каже да је до сада саслушан већи број сведока, да се саслушање наставља 11. јануара и да су сви осумњичени задржани у притвору, мада је одбрана тражила њихово пуштање на слободу.

- Сва тројица су негирали своју кривицу, тврдећи да су све радили у складу са законом. Када је реч о сведоцима, поред осталих, саслушани су и стричеви фудбалери Костића и они пред судом нису поминали да је било притисака на њих ни од кога, па ни од полиције. Сличну изјаву дао је и фудбалер Филип Костић, истиче судија Сузана Грујовић.

Она каже да и у овом случају предстоји судско вештачење и да ће се путем међународне правне помоћи тражити додатна појашњења од холандског „Гронингена”. Иначе, агент ФИФЕ и фудбалски менаџер Зоран Павловић и пред полицијом и пред истражним судијом тврдио је да је као један од сувласника америчке агенције за посредовање и продају играча све радио на регуларан начин и тако добио новац који му припада.

Као први сведок у овом истражном поступку појавио се градоначелник Верољуб Стевановић и то првог радног дана 2013. године. Судуја Гру-

јовић није хтела да открије ништа из његовог сведочења, а Стевановић је по изласку из Суда, где је опет била окупљена већа група страначких присталица, рекао да је изјаву дао као градоначелник и некадашњи председник ФК „Раднички”. Подржао је намеру Филипа Костића и његове породице да оде у други клуб, сведочио је о свему што зна о овом случају, а детаље у интересу истраге не може да открива, осим једног.

- Окривљени Небојша Васиљевић последњих неколико месеци био је под сталним притиском и подметањима која су ишла директно од врха крагујевачке полиције. Један детаљ је веома битан и тиче се изнуђивања инспектора полиције да рођаци Филипа Костића и менаџер изјаве да су одређена средства од трансфера дата Небојши Васиљевићу. После мог савета, Васиљевић је о свему обавестио јавност, рекао је Стевановић, додавши да са таквим понашањем полиције ми не можемо да рачунамо на евроинтеграције.

Адвокат Боровије Боровић тврди да је и овај предмет покренут потпуно неосновано.

- Постоји тотално непознавање прописа везаних за фудбал и овај предмет могао би се водити пред судом неке друге земље, а судска надлежност никако није могла бити у Крагујевцу. Ово је стварање атмосфере хајке која није добра и никаква политичка тензија не треба граду који има јасну политику, рекао је Боровић.

Огласила се још једном и странка „Заједно за Шумадију”, која води кампању „Ми смо ваше комшије”, наводећи да је она „једина политичка партија у целој транзиционој југоисточној Европи у којој је после промена од 2000. године упала полиција, што је неопходно и за српске политичке прилике. Од објављивања вишестраначког система само су СПО и „Заједно за Шумадију” партије које је организовано напала полиција - премлаћивањем функционера и упадом у историју странке, наведено је у саопштењу најјаче политичке организације у Крагујевцу.

Дакле, актуелна политичка афера у Крагујевцу још није достигла кулминациону тачку, она ће се вероватно десити пре пуштање осталих осумњичених из притвора, а потом ће, по закономерности сваке афере, наступити период „хлађења” атмосфере, бар док се не сазна да ли ће тужници писати оптужнице или ће кривичне пријаве одбацити као неосноване. А тај процес у нашем правосудју уме да потраје.

НЕОСНОВАНО И ПРИВОЂЕЊЕ И ЗАДРЖАВАЊЕ У ПРИТВОРУ: АДВОКАТ БОРИВОЈЕ БОРОВИЋ

то” и хришћанске благодане провео у притворској јединици у петровачком затвору. Милић је у новогодишњој ноћи, са градоначелником и његовим првим сарадницима, обилазио дежурне градске службе, што су камере помно забележиле, а Васиљевићу су партијски другови на Бадњи дан принели бадњак, с поруком да ће „из искушења кроз коју заједно с њим пролазе изаћи као победници”.

■ Нова година на слободи

Судија Вишег суда у Крагујевцу који је водио истрагу Ђорђе Ристић одлучио је 31. децембра да укине притвор Златку Милићу, директору странке „Заједно за Шумадију”, јер су се за то стекли услови, пошто су претходно саслушани сви релевантни сведоци. Милић је, иначе, у полицијској кривичној пријави осумњичен да је оштетио своју странку за око 185 хиљада евра, а поред њега приведен је и Жарко Биорац, власник двеју агенција за вођење књиговодствених послова преко којих је, наводно, Милић „извлачио” партијске паре.

Биорац је одмах по хапшењу пуштен на слободу јер је признао дело које му се ставља на терет. Потом је, одговарајући на саслушању код судије Ристића, потврдио да је сачињавао фиктивне фактуре за странку, подизао новац и предавао га искључиво Залтку Милићу.

Милић, који се током полицијског задржавања од оптужби бранио ћутањем, имао је озбиљних

Одмах по пуштању Златка Милића на слободу огласила се странка „Заједно за Шумадију” оценом да је „завршено прво политичко хапшење у Крагујевцу ослобађањем” њиховог директора и да је доказана „неодрживост креативног полицијског приступа теми злочина”. Истог дана председник странке Верољуб Стевановић изјавио је да „почиње да се враћа поверење у тужилаштво, а рад полиције је посебна прича, али она ће бити испричана до краја”.

СТРАНЧКЕ КОЛЕГЕ ДОНОСЕ БАДЊАК НЕБОЈШИ ВАСИЉЕВИЋУ

СКРАЋЕЊЕ ЛИСТИ ЧЕКАЊА У КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ

Избрисати име неславног рекордера

Уз више рада, бољу организацију и елиминисање корупције, нови директор сматра да многе листе чекања на интервенције, по којима се „прочуо“ крагујевачки КЦ, могу брзо нестати, а друге се значајно скратити. Доказ да је то изводљиво је већ видан помак у убрзаном оперисању катаракте, смањењу чекања на мамографију, кардиолошке интервенције, лабораторију...

Пише Јаворка Станојевић

На сусрету одлазеће и тек започете године крагујевачки Клинички центар био је институција у коју су упирани многи погледи. Изненађени вешћу да је директор КЦ-а сам себи преполовио плату, медији су се утркивали у настојању да јавности представе, за наше услове невероватно, ентузијасту који је на себе преузео огромну одговорност да поврати у живот установу коју су дугови, неспретно руковођење, партијско кадровање и корупција, готово угушили, и све то за дупло мање новца од свог претходника. Директор који покушава да се избори са ветрењачама није, међутим, успео да засени негативне рекорде захваљујући којима Клинички центар годинама завређује бомбастичне наслове. Чињеница је да је ова институција током протеклих година успела да формира листе чекања каквима се не може „подичити“ ни један клинички центар у Републици.

Податак за Риплија је о пацијентима који се операцији кука могу надати тек 2021. године, а још већи курјозит је да човек који мора да оперише колено у КЦ Крагујевац на операцију треба да дође 29. јануара 2023. године! Деценијско чекања на ново колено није била утеха људима који рутински захват оперативног лечења катаракте чекају од 2008. године, али је добра вест за нешто више од 800 пацијената који чекају да им се уклоли катаракта да ће последњи са листе на ред доћи већ крајем ове године. Помака има и у смањењу чекања на радио терапију, мамографију, кардиолошке интервенције, лабораторију...

■ Све боље искористити

Скраћивање листи које су из године у годину постајале дуже поклапа се са доласком Небојше Арсенијевића на чело Клиничког центра, па се оправдано намеће питање да ли су досадашња објашњења за њихово опстајања била изговор за нестручност и пасивност партијски устоличених менаџера.

За разлику од својих претходника, који су знали да лоцирају проблем, али су остали немоћни да се са њим носе, садашњи први човек КЦ-а се труди да нешто предузме.

Кренувши ка зацртаном циљу да потпуно елиминиса листе чекања,

ИСПРЕД ОРТОПЕДИЈЕ ЈЕ УВЕК ГУЖВА

које према његовом виђењу представљају један од највећих извора корупције, Арсенијевић, коме свакодневно над главом висе мач блокаде рачуна од стране поверљиваца који траже да им се плати оно што је претходних година узето на вересију, покушава да искористи организационе потенцијале.

- Евидентно је да у Клиничком центру, као и у целом српском здравству, постоји недостатак све-

запослени мотивишу за додатно ангажовање. Сигуран сам да није све у новцу и да има много људи који желе да раде, да стичу праксу, углед и да напредују у свом позиву, сматра директор КЦ Крагујевац.

Један од првих корака у добром правцу је инсистирање да се најпре помогне онима којима живот зависи од благовременог лечења. Због тога је учињено све да се поправи један од два апарата за радиотерапију, па сада пацијенти, уместо три и по, зрачење чекају највише месец дана. Због ограничених капацитета болесници који ову терапију морају добијати у болничким условима на кревет чекају до два месеца.

Колико се може када се хоће показало се и на скраћењу листи за мамографију, на коју сада жене која долазе на превентивне прегледе чекају до месец дана, док оне код којих постоји сумња на малигнитет бивају одмах прегледане. За разлику од ранијег периода, у коме је загушење на мамографу правдано презапосленосту недовољног броја радиолога, сада специјалисти из КЦ-а стижу и да помогну колегама из Дома здравља, који од недавно користе апарат за мамографију који је поклонила влада Јапана. И мамограф, који је најпре скупио праšину у „Заставиној“ Медицини рада, а сада ради само два пута недељно, требало би ускоро да буде максимално искоришћен.

■ Брже операције катаракте

Директор обећава помаке и код смањења чекања за операцију катаракте. Ову рутинску операцију, коју у Србији дуже од три године очекује око 20.000 оболелих, неки пацијенти крагујевачког Клиничког центра дочекаће после петогодишњег боравка на листи.

- Операције је кочио недостатак материјала као што су ножићи, гелови и боје које, због система централизоване набавке, обезбеђује Фонд здравственог осигурања. Сада је то стигло, па смо кренули да радимо по пет операција дневно, а ускоро би број оперисаних морао да буде бар двоструко већи, обећава први човек КЦ-а.

И овде ће морати да се поради на мотивацији и организацији, јер је је и Очна клиника, попут осталих целина Клиничког центра, озбиљан „болесник“. Чак и да се занемари чињеница да два и по

го пацијената који чекају на више места, оних који су већ оперисани, или код којих операција није могућа, као и, на жалост, неких који свој ред нису дочекали, евидентно је да има пацијената који, ако се ништа не промени, на ред неће доћи до краја ове деценије.

Ако је вероватно директору Клинике за ортопедију и трауматологију проф. др Бранку Ристићу, у овом моменту реално није могуће елиминисати листе чекања за ортопедске операције – због мањка ортопеда, анестезиолога и медицинских сестара, хируршких сала, али и новчаних средстава које РФЗО одређује за набавку протеза за кукове и колена. Будући да се сваке године листе увећају за 500 до 600 пацијената, њихово смањење није могуће без услова да се годишње угради најмање 500 протеза. У овој години оперисано је само 300, и то 200 који су чекали на листама и 100 хитних случајева. Професор Ристић, такође,

ЖЕЛИ ДА ПОТПУНО ЕЛИМИНИШЕ ЛИСТЕ ЧЕКАЊА: ДИРЕКТОР ДР НЕБОЈША АРСЕНИЈЕВИЋ

ДР БРАНКО РИСТИЋ КАЖЕ ДА СЕ СВАКЕ ГОДИНЕ ЛИСТА УВЕЋА ЗА НОВИХ 500 ДО 600 ЉУДИ ЗА ОРТОПЕДСКЕ ЗАХВАТЕ

га. Недостају људи, опрема је стара и често неисправна, немамо младе стручњаке који су били у прилици да ухвате корак са светским трендовима медицинске науке, хронично немамо пара, али све то пацијента не треба да интересује – он мора да буде лечен на време и на најбољи начин. Да бисмо му то обезбедили, пошто немамо много маневарског простора, морамо се ослонити на организацију. То значи да људе које имамо морамо боље искористити тако што ћемо их додатно ангажовати. Боља организација, такође, подразумева максималну искоришћеност опреме, хируршких сала, другачије планирање набавки, ефикасније пратеће сервисе. Ово ћемо урадити тако што ћемо сви заједно много више да радимо. То не подразумева да ћемо добити веће плате, али мислим да неће бити проблема да се

милиона пацијената може рачунати на само 11 специјалиста, од којих деветоро оперише, не може се пренебрећи чињеница да Клиника, са опремом која захтева стерилизацију после сваког шестог пацијента, тешко може да елиминиса листе чекања на отклањање катаракте која у читавом свету представља једну од најчешћих интервенција.

Ако би упорност и утицај Министарства здравља да одобри институт дневне хирургије то би омогућило да дневно, уместо садашњих пет, буде оперисано 20 пацијената са катарактом. Ово би свакако веома брзо избрисало листе на којима побољшање вида сада чека око 800 пацијената, али је мало вероватно да празна државна каса може то да испфинансира. Због тога би успех представљало и одржавање садашњег темпа.

Мада спада у ретке који не кубуре са врхунским стручњацима, и Интерна клиника не стиже да збрине све којима је лечење неопходно. Због несташице материјала, који би требало да обезбеди РФЗО, и овде постоје листе за уградњу стента и поједине дијагностичке методе, али чекање није дуже од пар месеци. Из истих разлога се у КЦ се не раде поједине лабораторијске анализе, па су пацијенти упућени на приватнике.

■ Најтеже на ортопедији

Најкрупнији залогај и најуже грло, ипак, представљају ортопедски захвати по чијем чекању се крагујевачки КЦ „прославио“. Иако постоје листе не одражавају реално стање, јер на њима има мно-

истиче да од 2.000 пацијената који чекају операције кукова и колена оперативном захвату може бити подвргнуто између 1.300 до 1.400 јер, остали имају здравствене проблеме који онемогућавају хируршке интервенције.

Директор Арсенијевић, међутим, каже да ће и у овом случају покушати да бољом организацијом исправи колико се да исправити.

- Чињеница је да би нам добро дошло још ортопеда, анестезиолога и сестара, али пошто то немамо морамо да радимо са оним што нам је на располагању. До сада велики проблем био недостатак сала, па ћемо покушати да се организујемо тако да ортопеди оперишу и поподне. То ће захтевати мало више рада, али сам убеђен да наше особље од тога не бежи и да ће, када им обезбедимо услове, радо прионути на посао што би, ако материјал и опрема буду обезбеђени, требало да да резултате, каже директор КЦ-а.

Да би овај услов био испуњен пред менаџментом Клиничког центра је озбиљан задатак прављења реалног плана потреба, јер ће убудуће све набавке бити централизоване. Испланирају ли добро и нађе ли се у здравственом буџету довољно новца за део колача који је потребан пацијентима овог дела Републике, организацијске измене које планира директор КЦ-а требало би да уроде плодом. То вероватно неће бити довољно да одмах нестану листе стваране годинама тако што су, између осталог, многи легално, или у ковертирано, прескакали редове, али ће дати наду да крагујевачко здравство ипак може да се излечи.

АФЕРА ИНДЕКС НА ПРАВОСУДНОМ ИСПИТУ

Оптужени ће још и профитирати

Због маратонског суђења два кривична дела већ застарела, а десетогодишњи рок након кога наступа апсолутна застарелост кривичног гоњења за још неколико дела истиче ове године. Судија Слађана Бојковић, међутим, обећава да ће пресуда бити донета до пролећа, али многи мисле да ће због дужине суђења оптужени професори моћи да траже надокнаду од државе

Професорка Правног факултета Емилија Станковић оптужена је да је Весни Величковић издала лажну исправу у којој се тврди да је ова студенткиња у Косовској Митровици положила Породично право, а њена колегица Милена Петровић да је студенту Владимиру Димитријевићу уписала шестлицу, иако није изашао на њен испит. Ова два кривична дела смедеревски суд, пред којим се води суђење за аферу „Индекс“, мораће да „избрише“ јер су се догодила пре десет година.

Нешто слично може се, међутим, врло лако догодити и са још неколико кривичних дела злоупотребе службеног положаја обухваћених подугачком оптужницом против професора и студената Правног факултета у Крагујевцу, пошто десетогодишњи рок, након кога наступа апсолутна застарелост кривичног гоњења, истиче ове године. Крагујевачки професори Драгана Петровић, Свето Пурић, Предраг Стојановић, Бранислав Марковић и Радоје Брковић тако ће практично бити „аболирани“ од суђења за поједине поступке који им се оптужницом стављају на терет.

Након ових информација многи се питају хоће ли коначна пресуда у афери „Индекс“, уместо „криви“ или „невини“, заправо бити - случај застарео.

Поступак требало раздвојити

Кривична дела за која су пред Вишим судом у Смедереву оптужени професори Правног факултета у Крагујевцу, у афери „Индекс“, нису застарела, тврди председница Вишег суда и председник судског већа у овом предмету Слађана Бојковић.

Сви професори оптужени су за продужена кривична дела злоупотреба службеног положаја, која у себи имају низ радњи. Могуће је да је нека од тих радњи застарела, али није и кривично дело, за које застарелост наступа по истеку 10 година. Сви су оптужени и за продужено кривично дело примања мита, за које апсолутна застарелост настаје за 30 година, рекла је за „Новости“ судија Бојковић, наводећи при том да суђење може бити завршено већ до пролећа.

У њене тврдње да ће на процес који је већ загазио у шесту годину бити стављена тачка за који месец др Марко Павловић, редовни професор Правног факултета у Крагујевцу, који од почетка прати суђење својим колегама, тешко може да поверује. По његовом мишљењу, све што је до сада рађено у овом случају водило је томе да се поступак практично развуче у недоглед. Први корак у том циљу било је спајање поступка за 87 оптужених ко-

јима се на терет ставља преко 150 кривичних дела.

Законом је прописано да суд може одлучити да се спроведе јединствени поступак и донесе једна пресуда у случају када је више лица окривљено за више кривичних дела, али само ако између кривичних дела постоји међусобна веза и ако постоје исти докази. Дакле, спајање поступка је прописано као изузетак, а он се мора тумачити рестриктивно. То значи да је спајање у случају афере „Индекс“ извршено незаконито. Ко само прелиста оптужницу смедеревског тужилаштва лако може да закључи да између 41 оптуженог, колико је првом оптужницом било обухваћено, односно дела која им се стављају на терет, не постоје међусобна веза и не постоје исти докази. Индекс прикривеног истражника заједнички доказ је само против осам оптужених, а признање Радмиле Јова-

новић Цанић да је куповала испите против пет оптужених. Једино ту постоји заједнички доказ.

Чак је и бивши тужилац у овом случају, Зоран Антић, тражио раздвајање поступка, али је судија Бојковић то одбила. Да апсурд буде већи, са овим поступком спојен је и онај који се против пет оптужених водио пред Основним судом у Крагујевцу, каже професор Павловић.

Државни секретар Министарства правде Данило Николић такође је мишљења да је поступак у афери „Индекс“ требало да буде раздвојен, јер је преко 80 оптужених сувише велики број за одлучивање у једном предмету.

Свако ко иоле познаје кривични поступак, сваки студент Правног факултета, раздвојити би поступак и довео до могућности да се то нормално суди. Скупити у историју 86 окривљених, њихове браниоце, сведоке, као и друге учеснике у поступку, Сизифов је посао.

О томе је требало да се поведе рачуна и приликом процесуирања, рекао је за „Новости“ Николић.

Професори добијају одштету

„Сизифов посао“ почео је већ уручењем оптужница. У оваквим случајевима предвиђена је лична достава, а то није нимало лако извести када у једном случају постоји толики број оптужених, те је само уручење оптужница трајало месецима. Затим су браниоци почели да „купују време“ подносећи најразличитије приговоре и пред-

логе за изузеће судија, тужилаца, оних који би о изузећима требало да одлучују... И када је суђење коначно почело, сваки час је прекидано. Наиме, на сваком рочишту требало је сабрати све окривљене, пошто закон у супротном предвиђа одлагање претреса уколико они или њихови браниоци нису присутни.

Судски процес у афери „Индекс“ је, при том, неколико пута враћан на почетак. Развлачењу је кумовала и реформа правосуђа, а суђења су одлагана не само због недоласка окривљених или њихових бранилаца, већ и због зиме, штрајкова адвоката...

Ово суђење се, иначе, води супротно одредбама Закона о кривичном поступку који налаже да се главни претрес одржава непрекидно у току радног времена једног или више узастопних радних дана. У овом случају, међутим, не да нема суђења сваког радног дана већ су и врло ретка два везана судећа дана у два месеца. Рецимо, у току 2010. године било је тек 27 судећих дана. Рочишта се, народски речено, заказују с мене па на уштап, каже професор Марко Павловић.

Иако процес траје већ годинама, пред судом се још ни једном није појавио оптужени Предраг Стојановић, професор финансија и финансијског права, садашњи декан Правног факултета.

Предрагу Стојановићу, који је иначе већ други мандат декан, омогућено је да „наменски“ буде болестан само када су судећи дани. Човек који је потпуно здрав за вр-

СПОЈЕН ПОСТУПАК ЗА 87 ОПТУЖЕНИХ ЗАКОМПЛИКОВАО СУЂЕЊЕ

ОПТУЖНИЦЕ ПРОТИВ 87 ЛИЦА

СВЕ СЕ РАДИЛО ДА СЕ ПОСТУПАК РАЗВУЧЕ У НЕДОГЛЕД: ПРОФ. МАРКО ПАВЛОВИЋ

ОПТУЖНИЦЕ ПРОТИВ 87 ЛИЦА

Од хапшења до суђења прошло три године

„Пандорина кутија“ отворена је у јуну 2006. Године, када је Саша Јовановић из Доње Ливадице полицијском инспектору Томиславу Спасићу, који је против њега водио истрагу због недозвољене трговине аутомобилима, понудио да му преко професорке Драгана Петровић „средни“ диплому Правног факултета у Крагујевцу. Спасић је о свему обавестио своје претпостављене у Полицијској управи Велика Плана и клупко је полако почело да се одмотава.

Прва хапшења на Правном факултету уследила су почетком 2007. године. У првој полицијској акцији ухапшени су тадашњи декан крагујевачког Правног факултета Света Пурић, продекан Божин Влашковић, професори Емилија Станковић, у том моменту помоћник министра просвете, Драгана Петровић, осумњичена као организатор групе, Предраг Стојановић, Срђан Ђорђевић, Иван Чукаловић, Драган Батавељић, шеф Службе за студентска питања Зоран Симић и посредник Саша Јовановић. Неколико дана касније ухапшени су и професори Милена Петровић, Ненад Ђурђевић и Јасмина Нектерјевић. Средином августа тадашње Округно тужилаштво у Сме-

дереву подигло је оптужницу против 41 лица, међу којима 20 професора Правног факултета у Крагујевцу, двојице професора са београдског и једног са нишког Правног факултета. Оптуженима је на терет стављено укупно 71 кривично дело, међу којима су примање мита, фалсификовање службених исправа, злоупотреба службеног положаја, давање и продужено давање мита, злоупотреба службеног положаја подстрекавањем...

Истрага је показала да се за суму која се кретала између 500 и 700 евра код оптужених професора добијала оцена у индексу без појављивања на испиту, док је за диплому било потребно издвојити између 12.000 и 16.000 евра. Осим новца поједини су, каже оптужница, били ради да прихвате и златне наруквике или „ситницу“ попут БМЊ-а.

У марту наредне године подигнута је оптужница против још 47 лица који су у претходној оптужници имали својство сведока, али и професора Боре Чејовића, чије се име налазило и на првој оптужници. Овом оптужницом обухваћено је још 51 кривично дело. Већини професора је, након вишемесечног притвора, допуштено да се бране са слободе, а „иза решетака“ су најдуже остали Драгана Петровић и Свето Пурић – до средине децембра 2007. године. Након њих у притвору је остао још једино првооптужени у овом случају Саша Јовановић.

ТРАГОМ ПИСМА ЗАБРИНУТИХ РАДНИКА „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ”

Пожаревачка струја под лу

шење деканске функције - болестан је за смедеревски судски процес. Због наводне болести у поновљеном поступку није саслушан ни Бранислав Марковић, отац доскора врло политички моћне Јелене Триван, иако је радио на више приватних факултета, објашњава наш саговорник.

Због оваквог начина вођења судског поступка, по мишљењу професора Павловића, дошло се у апсурдну ситуацију да у поступку који је законом дефинисан као хитан дође да застарелости појединих кривичних дела.

- Само по себи одуговлачење судског поступка у афери „Индекс” вероватно ће имати за последицу накнаде штете по уставним жалбама због несудења у разумном року. Штету због несудења у разумном року не трпе само оптужени, него и сва лица која због одуго-

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРЕДОВАЊЕ

Оптужени професори аванзовали

Професори, за које је јавност у моменту њиховог хапшења сматрала да ће им умешаност у корупцију „запечатити” каријеру, не само што су се вратили свом послу већ су, у међувремену, успели и да аванзују. Предраг Стојановић, професор финансијског права, „крчка” други мандат декана Правног факултета. Божин Влашковић, продекан у време избијања афере и један од оптужених, поново се налази на овом месту и задужен је за финансије, а по други пут изабран је и за члана Сената Универзитета.

Професорка Драгана Петровић, једина која је остала без посла на Правном факултету, успела је да се запосли на Институту за упоредно право и то као виши научни сарадник. Ненад Ђурђевић налази се на месту шефа катедре за грађанско право, председник је Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета, руководиоца докторских студија Факултета, главни и одговорни уредник он-лине часописа Факултета, уредник сајта Факултета, а његов колега Свето Пурић руководи катедром за правно-економске науке.

Постављање оптужених професора на различите високе функције на Факултету није богзна колико одјекнуло у јавности. Додуше, мало шта је могло да чуди после избора Предрага Стојановића на место декана. Оно што се десило мало пре овог постављења такође је „подигло прашину”, а то је именовање професора Ивана Чукаловића за судију Уставног суда Косова.

Прашина која се подигла није ни дотакла Комисију за акредитацију и убрзо након постављења Стојановића за декана Правни факултет је акредитован.

влачења процеса трпе, а све то мораће да плате порески обвезници. и то без обзира какав ће бити исход поступка, каже наш саговорник.

У овом случају, многи сматрају, прошли су сви разумни рокови за доношење правоснажне пресуде, а процес још није стигао ни до првостепене. Судија Слађана Бојковић, међутим, обећава окончање поступка на пролеће.

- Оптуженим професорима биће изречене пресуде и нико неће проћи некажњено уколико је крив, рекла је она за „Политику”, уз констатацију да само нови предлози или измена оптужнице могу да спрече окончање поступка до пролећа.

Министарство правде, ипак, обећава преиспитивање поступка, али да ли ће ико одговорати због чињенице да се суђење развукло ко гладна година остаје да се види.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ТАЛАС СМЕНА У „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈИ”

Пише Александар Јокићевић

Годину за нама обележили су у „Електрошумадии” дугови за струју и бројне тужбе грађана који су се позивали на застарелост, што је многим и пошло за руком, чиме је предузеће доведено у незавидан положај. „Електрошумадии” је због искључења струје и рачуна са застарелим дуговањима у претходне три и по године тужило око 10.000 грађана. Иако је пресуђено тек 1.079 случајева, и то је било довољно да на судске трошкове, таксе и услуге адвоката оде 123 милиона динара са рачуна фирме.

Градом је кружила прича да има и оних који су од овог посла зарадили милионе динара, све док Врховни касациони суд 21. маја 2012. године није одлучио да Основни суд у Крагујевцу на тужбе виспрепних дужника убудуће не одговара позитивно. Тако је отприлике 8.000 тужби остало на чекању.

Директор Гвозден Илић, који је на чело Центра, у чијем саставу послује и „Електрошумадии”, дошао априла 2011. године из „Електромораве” Пожаревац, покренуо је интерну истрагу оформивши посебну радну групу у предузећу која је требало да да одговор зашто је фирма изгубила силне спорове и огроман новац.

Извештај интерне контроле је напакон готов. Међутим, још нешто се временски поклопило, јер је редакција нашег листа добила питања за која се тврди да круже Привредним друштвом Центар и „Електрошумадии” и намењена су управо директору Гвоздену Илићу. У питањима се, између осталог, наводи да су магацини огранка готово празни, да је „Електрошумадии” често у блокади, указује се на аферу „адвокат”, тужбе грађана и изгубљене спорове и све се то ставља на терет директору Илићу.

Такође, наглашава се да се са руководећих места у Привредном друштву Центар смењују Крагујевчани, а именују Пожареваљани, па се тако урушава и дискредитација „Електрошумадии” у оквиру ПД Центар.

■ Зауостављен суноврат

Пре шест месеци почеле су смене у „Центру”, па је на место директора Дирекције за корпоративне послове уместо Славице Милошевић дошао Павле Павловић из „Е-

лектромораве” у Пожаревцу. У „Електрошумадии”, као огранку Центра, нови директор Сектора за логистику, који је најодговорнији за тужбе, постао је Живко Бошковић уместо смењене Светлане Милановић, док је директор пословног система уместо Момчила Милетића постао Мирослав Младеновић, а на место директора сектора трговине електричном енергијом уместо Душана Милосављевића постављен је Војкан Јовановић. Све ове смене образложене су лошом пословном политиком.

Сазнајемо да је после тих смена недавно, крајем 2012., са места заменика директора ПД Центар смењен Бране Нијемчевић. Занимљиво је, међутим, да је Нијемчевић био председник радне групе која је спроводила интерну истрагу у „Електрошумадии”.

Забринуте радници „Електрошумадии”, како су потписани у писму, су и септембра прошле године анонимно обавестили јавност да се предузеће урушава, а замерке су, такође, биле упућене на адресу директора Илића, док он тврди да га анонимно оптужују баш они који су криви за губитке предузећа.

- Све су то неистине. Магацини нису празни, не делим људе на Крагујевчани и Пожареваљане. Смене су уследиле због тога што неке људе сматрам одговорним за про-

СМЕНА НИЈЕМЧЕВИЋА

Медији не решавају проблем

Смењени заменик директора ПД Центар и доскорашњи председник радне групе која је спроводила интерну истрагу, Бране Нијемчевић, одбија да коментарише било шта.

- Како сам ово предузеће одувек сматрао својом кућом и сада мислим да медији нису место за решавање проблема у ПД Центар. Што се моје смене тиче, уследила је експресно пред Нову годину, без образложења, уз демонстрацију власти, да не кажем силе. Тридесет година радим у електродистрибуцији „Крагујевац”, припадам генерацији која је градила ово предузеће и сматрао сам да ми је дужност да на колегијумима друштва указујем на проблеме и поштовање законитости рада.

Пошто сам одлуку о смени добио без икаквог образложења и правног лека, приговор на одлуку сам службено упутио свима унутар ЕПС-а за које сматрам да су надлежни. У приговору сам образложио своје виђење разлога доношења одлуке о разрешењу заменика директора и изнео оцену стања у ПД Центар, каже Нијемчевић.

пусте у пословању. Мора се разумети чињеница да сам од априла 2011. године задужен за ПД Центар, у чијем саставу су три огранка - Крагујевац, Пожаревац и Смедерево. Тада сам дошао на место директора. Пошто је познато да је 2009. године било 526 тужби грађана против „Електрошумадии”, а да је пресуђено 350, да је у 2010. години било 2.008 тужби, а пресуђено је 1.017, као и да је у 2011. години, иако је поднето 6.191 пресуђено тек 423 предмета, логично је да бројке треба упоредити са датумом када сам преузео ПД Центар.

Наглашавам, мој посао није био да се бавим адвокатима и правосуђем, већ да зауставим оно што је било погубно, изразито високе трошкове. Моје прво питање било је како је могуће да само у Крагујевцу пресуђују у корист дужника електричне енергије, каже Илић.

Он наводи да на тужбе купаца електричне енергије нису упућивани одговори, већ жалбе у другом степену. Међутим, после пресуђених 1.017 предмета из 2010. године то је постало судска пракса и све се завршавало у Основном суду.

„ЕЛЕКТРОШУМАДИЈУ” СУ УРУШИЛИ КРАГУЈЕВЧАНИ: ГВОЗДЕН ИЛИЋ

ПОМ

На тврдње да смењује руководиоце из Крагујевца и на њихова места доводи Пожаревљане директор Привредног друштва Центар, Пожаревљанин Гвозден Илић, одговара да је постављен само један руководилац из његовог града и да не дели кадрове по месту одакле долазе, већ да су смене уследиле због одговорности за велике финансијске штете које је „Електрошумадија“ претрпела

- Тражио сам надзор над Основним судом. Писмо је упућено Министарству правде, писали смо Апелационом суду, тражили смо ревизију предмета. Срећом, Врховни касациони суд је 21. маја 2012. године одлучио како је одлучио и сунврат је заустављен. На листи је било 140 адвоката и преко 11.000 предмета, а укупан тужбени захтев преко две милијарде динара. Да нисмо успели да зауставимо такав тренд ово привредно друштво данас не би постојало у овом облику, већ би било под принудном управом, или припојено неком другом привредном друштву, тврди директор Илић.

■ Оправдане смене

Он сматра да је проблем што правна служба, тачније Дирекција за корпоративне послове, није поштовала његов захтев да се пишу одговори на тужбе, јер се кроз одговор вештачењем утврђивао дуг и ишло се на поравнање. Како објашњава, направљен је још један пропуст тиме што су писане контра тужбе против дужника за целокупно потраживање, што је само увећавало трошкове предузећа, и зато је смењена директорка Светлана Милановић. Али, на њено место дошао је Крагујевчанин Живко Бошковић, мада и он привремено, док се не расветли шта се све дешавало.

- Анонимна питања нису истинита и мислим да им је то погрешна кампања. У једном од тих питања управо се наводи да смењујем Крагујевчанине, а постављам Пожаревљане. Уместо Славице Милошевић дошао је Павле Павловић из Пожаревца и то је једина промена у Управи ПД Центар. Не делим људе према месту порекла. Смењени су они коју су, благо речено, показали опструкцију и нимало жеље да се из проблема изађе, тврди Илић.

Смењен је заменик директора ПД Центар Бране Нијемчевић, а он је био и председник радног тима који је спроводио интерну истрагу. На ово питање директор Илић одговара

да је Нијемчевић био овлашћен решењем и одлуком колегијума, а оформљен је радни тим са жељом да се у овој кући утврде сви пропуссти и предузму мере. Имао је одрешене руке да бира тим, али за четири месеца рада комисија није доставила ни један записник, нити је било извештаја о задацима које су добили, тврди Илић.

На питање како директор „Електрошумадије“ Иван Радовић није смењен, Илић одговара да директор Привредног друштва не може да смени директора огранка, односно све оне људе који у Агенцији за привредне регистре имају депонован потпис као овлашћена лица. Њих смењује Управни или будући Надзорни одбор ЕПС-а.

- Остали су у мојој надлежности. Ако ме питате да ли сам задовољан са Радовићем, урадио је све што је могао. Сноси део одговорности, али директор који је седео на мом месту, Бобан Милановић, био је изнад Радовића. Једино му замерам што није поднео оставку у тренутку када су му други урушавали наплату. Али, хајде да чујемо и друга непотписана питања, и пријаве, спреман сам да одговорим, инсистира директор Илић.

■ Ко је крив?

У писму се тврди да је директор ПД Центар кадар Демократске странке, па иако градом кружи прича да је то друштво припало Српској напредној странци, он ипак опстаје.

- Није коректно да ме питате јесам ли члан неке странке, ја свој посао радим професионално. На чело ПД Центар сам дошао као директор најуспешнијег огранка „Електроморава“ Пожареваца. А, поред тога, ко каже да нисам напредњак, кроз осмех додаје Илић.

Иначе, у писму које је проследило редакцији „Крагујевачких“ наводи се и да је службени аутомобил високе класе директор уступио ЕПС-у, да би потом, у тренутку када у магацинима нема толико тога што је неопходно за одржавање система, за своје потребе купио друго возило. Директору Илићу се ставља не терет и прошлогодишње запошљавање адвокатице која је до недавно била са друге стране, заступајући дужнике, и од „Електрошумадије“ наплатила преко 100.000 евра, односно да јој се, заправо, месечно исплаћује по милион динара за некадашње тужбе.

- Адвокате видим као професионалце, који су пронашли начин да зараде. Ако је била успешна са оне стране, не видим зашто не би била успешна и са ове. Када у правној служби имате опструкцију, логично је да доведете некога како бисте спречили сунврат. А, осим тога, није тачно да јој се исплаћује новац за тужбе од када је у „Електрошумадији“. Прича се о службеном аутомобилу. ЕПС на то има право, тражили су возило на позајмицу до набавке која ће бити у овој години. Упозоравају да су магацини огранка празни. Рећи ћу овако, проблем је што више не дозвољавам да се разводни ормани пакују по гаражама. Тренутна залиха магацина у Крагујевцу је око 150 милиона, а централног око 500 милиона динара. Да ли је урушавања огранка Крагујевац, што, ето, мени приписују, то што желим да објединим магацине, објединим правну службу, Центар за информатику свих огранка, да је седште свега у Крагујевцу. Мислим да није. На жалост, Крагујевац су урушили Крагујевчани, тврди Илић..

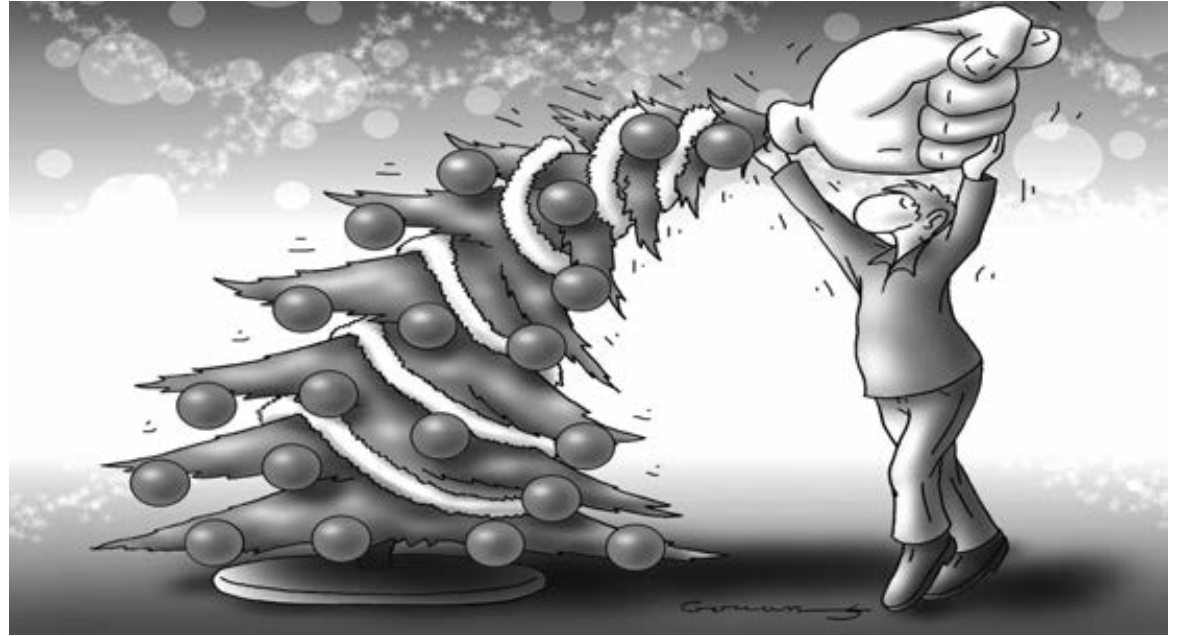
На питање да ли то пише у извештају интерне истраге, он одговара да пише да је једино садашњи директор Гвозден Илић предузео мере у спречавању урушавања. Пошто је предмет контроле период од 2009. до 2011. године, за пропусте су одговорни Иван Савчић, Бобан Милановић, Славица Милошевић, Светлана Милановић, Живко Бошковић и Иван Радовић.

Шта је утврдио инспектор за привредни криминал који је, такође, проверавао пословање, и шта даље следи, питамо на крају Илића.

- Извештај инспектора за привредни криминал нисам прочитао, не могу да одговорим. Мој задатак је био да утврдим да ли је било пропуста и било их је. Навео сам имена одговорних. Да ли су и криви, то утврђују неки други органи, закључује директор ПД Центар Гвозден Илић.

НЕВОЉЕ „ЦЕПТЕРОВИХ“ ДЕВОЈАКА СА МЕНАЦЕРОМ

Посуђе им се обило о главу

Неколико девојака ангажованих на пословима промоције и продаје посуђа окривило је свог менаџера за неисплаћене зараде и непријатности које су им се догодиле. Са друге стране, у „Цептеру“ тврде да девојке нису схватиле предочене услове и да са менаџером нису успеле да нађу заједнички језик

Много је младих који током студирања, али и када заврше факултет, док не пронађу посао у својој струци, покушавају да за цепаца зараде прихватајући разне послове, за који често нису обучени. То им је и прилика да нешто ново науче, али у ситуацији велике незапослености, када је понуда радне снаге далеко већа од потражње, привремене пословни уговори се, не ретко, завршавају на њихову штету. Тако искуство имале су и Крагујевчанке Александра Јовановић, Тамара Милошевић, Јелена Рашковић и Вера Манчић, које су биле ангажоване као трговачки заступници компаније „Цептер“ у новооснованом огранку за продају посуђа.

Оне тврде да су за три месеца, колико је трајао њихов радни ангажман, преварене, доведене у заблуду, као и да су трпеле мобинговања менаџера, који је био задужен за ову групу. Резултат таквог понашања је, тврде, да је чак 16 ангажованих дало отказ и да само они који нису довољно упућени олако прихватају посао који им се нуди, а да при томе нису довољно информисани и не знају шта их све чека.

■ Без обећане зараде

Према причи ових девојака, све је почело крајем јула прошле године, када су се пријавиле на конкурс за десетодневну обуку у крагујевачком представништву „Цептера“. Требао је да за то време науче што више о раду компаније, о вештинама продаје и систему плаћања производа и да прођу пробно тестирање, како би након тога и званично поставе менаџери продаје.

Једна од девојака, Александра, која је по струци дипломирани инжењер архитектуре, испричала је да се на конкурс јавило двадесетак младих људи и да је са сваким понаособ обављен разговор. Обећано им је да ће обука бити плаћена 100 евра, а да ће им месечна зарада бити 150 евра, као и да ће уз то добити и проценат од продаје. Сви су бити задовољни оним што је обећано, па су веома озбиљно схватили своје обавезе и трудили се да што више науче. По завршеној обуци, отпутовали су за Београд на тестирање, платили су им путне трошкове, а за преноћиште су сами морали да се снађу, пошто је већ наредног дана требало да се покажу у пробном раду. По завршеном тесту, обавештени су да су сви примљени, тако да су по повратку одмах почели да раде промоције и продају.

За групу у крагујевачком представништву био је задужен менаџер

Владо С. кога девојке окривљују за све што им се касније догодило.

- Стално смо имале некакве састанке, радиле смо презентације и проводиле по 10, 12 сати у просторијама представништва. Иако су цене производа за наше прилике доста високе, успевале смо доста да продамо, али наш менаџер никада није био задовољан. Тражио је од нас да за недељу дана остваримо промет од шест хиљада евра, што је готово немогуће, а све због тога како би он добио бонус, који је могао бити аутомобил, путовање, унапређење, прича Јелена Рашковић.

Сви у групи, а било их је 16, трудили су се да што боље раде, јер је од тога зависила и њихова зарада. Међутим, време је пролазило, а од обећане надокнаде за обуку и плате није било ништа. После два месеца рада, без динара у цецу, сви су почели су да се распитују код свог менаџера када ће им бити уплаћена зарада, јер су свакодневно морали да плаћају превоз до посла, купују храну, а новац нико није помињао. Објашњено им је да је проблем у рачуноводству, да нису добро попуниле изјаве, као и да једној од њих није у реду текући рачун. Пошто су наведене препреке превазиђене, поједине девојке добиле су нешто новца, а Јелена је била прва међу њима. Уместо обећаних 100 евра за обуку, добила је 6.700 динара на име плате, а тек тада је сазнала да за обуку неће добити ништа, јер, наводно, многе од њих нису положили тестове!

Почели су да добијају отказе, а крајем септембра уведени су нови услови који су важили ретроактивно. Тако је укинут фиксни део плате, који је већ требало да им буде исплаћен, а зарада је зависила искључиво од продаје, што никако није одговарало првобитном договору.

■ Нису разумели предочене услове

Осим што нису примиле обећану зараду, приликом доласка једног од београдских директора биле су непријатно изненађене увредима које им је упутио, што је, код девојака „прелила чашу“, па је Александра Јовановић са још шест колегица дала отказ. Звале су представништво у Београду, разговарале са директорком и обавестиле је о свему, а пошто су биле убеђене да је све што их је снашло догодило није крива компанија „Цептер“ него менаџер који је био задужен за њих обратиле су се адвокату.

Нажалост, ни после бројних покушаја нисмо успели да дођемо до менаџера који се уопште није јављао на телефон, чак ни пошто му

је колегица пренела да желимо да чујемо и другу страну приче. Уследили су, међутим, бројни позиви из компаније „Цептер“ (са молбом да текст не буде објављен), а потом је нам је стигло и званично саопштење компаније о овом догађају. У њему се тврди да се особе које се осећају оштећеним нису обратиле руководству компаније, због чега немају целовиту слику о спорној ситуацији, па могу да коментаришу само наводе о којима су сазнале разговором са новинаром. Ипак, пи-ар „Цептера“ Милица Јевтић тврди да су сви кандидати већ на првом разговору упознати са условима који им се нуде, да сарадници продаје углавном зарађују на принципу провизије, која им се исплаћује пошто се наплати продаја производ. Каже се и да је сарадницима објашњено да авансна исплата провизије, у оквиру пројекта „Мастер тим“ траје само неколико месеци, а после се прелази на поменути начин исплате, што је и у случају незадовољних Крагујевчани испоштено. Када је реч о новцу који се исплаћује за обуку, њега добијају сарадници који су савладали њен садржај на начин и по стандарду који је прописала компанија, а „неки од ових сарадника тај стандард нису испоштеновали, те новац нису добили и јасно им је објашњено зашто“.

Што се тиче другог дела приче, односно притужби на опхођење конкретном менаџеру у крагујевачком представништву, њихова сазнања су да је то „врло одговорна особа, праведна и блага у односу са људима“. У саопштењу се констатује да девојке које су се нама обратиле очигледно нису схватиле предочене услове, да после истека „мастер статуса“ више нису ништа ни продавале, па и немају реалан разлог за жалбу како нису финансијски испоштеновани и да је, због очигледног неспоразума и неслагања, одређен број њих добио отказ. Истовремено, нуди нас да разговарамо и са сарадницима који су обуку започели у време када и ове четири незадовољне девојке, а који „имају потпуно другачији приступ послу, као и став у односу на „проблематичног“ руководиоца“.

Мада су многе од горе поменутих девојака већ пронашле други посао и немају проблема са послодавцима, из овога што им се догодило, тврде, извукле су праву поуку. Оно што је, такође, веома важно, је да ова њихова прича и непријатно искуство могу да послуже онима који тек почињу да траже посао, како не би упали у исту „замку“.

Гордана БОЖИЋ

ПОСКУПЉЕЊЕ ВОДЕ

Усклађују са инфлацијом

Од првог дана Нове године кубик воде је скупљи за 9,5 одсто, па грађани за воду, канализацију и пречишћавање отпадних вода сада плаћају 63,08 динара, а потрошачи из категорије привреда 122,38 динара по кубикуну

Рачуни за утрошену воду од 1. јануара ове године у Крагујевцу су увећани за 9,5 одсто, а како је образложено у Јавно комуналном предузећу „Водовод и канализација”, није реч о поскупљењу већ о усклађивању са пројектованом инфлацијом. За воду, канализацију и пречишћавање отпадних вода грађани сада кубик плаћају 63,08 динара, а потрошачи из категорије привреда 122,38 динара.

Директор „Водовода” Обрен Ђетковић објашњава да су повећани улазни трошкови предузећа неопходни за производњу воде. Поскупело је гориво, хемикалије, електрична енергија. Калкулација трошкова у предузећу показује да цена воде треба да се повећа и више од 25 одсто, али је са локалном самоуправом договорено да се, због тешке економске ситуације, коригује за непуних 10 одсто.

У образложењу које је упућено локалној самоуправи каже се да је „Водовод” протеклих година вршио усклађивање цене воде са пројектованом инфлацијом, која је, иначе, увек била мања од стварне. У 2012. години цена воде је усклађивана у два наврата, и то у јануару и јуну по 10 одсто. То је више од процента инфлације, који је износио око 13 посто, али поскупљење, како тврде у овом предузећу, није могло да прати цене хемикалија које су повећане за 25 одсто, горива у просеку 23 одсто и уља и мазива за 49 процената. Такође, у програм пословања за 2012. ушло се са повећа-

њем цена основног материјала, горива и мазива за 4,5 одсто, колика је била пројектована инфлација, а реална је била три пута већа.

Појашњено је да је лоша хидролошка ситуација у 2012. утицала на већи утрошак хемикалија и електричне енергије, а и за 2013. годину, због неизвесне хидролошке ситуације, поново су планирано веће количине улазних елемената, како би предузеће обезбедило континуирано снабдевање града водом.

Иначе, грађани и привреда „Водоводу”, који 2012. годину завршава са добрим резултатима, упркос проблемима са ликвидношћу, дугују преко 850 милиона динара, од чега само грађани 590 милиона динара. На основу већ склопљених уговора о репрограму око 20 одсто дуга грађана и 30 одсто дуга привреде биће наплаћено, нешто ће бити регулисано принудном наплатом, а према најави из овог предузећа могуће је велике дужнике искључити са мреже.

А. Ј.

ПИСМО

Похвале Клиници за неурологију

Од пре неколико месеци осетио сам сам да ми се погоршава здравље. Са уредним путем обратио сам се Клиници за неурологију, где ми је, после прегледа, речено да морам остати у болници. Иако ми то није било драго, брзо сам увидео велико ангажовање лекара, сестара и другог особља за сваког болесника. На Клиници је владао рад и ред, организација је постављена на највишем нивоу.

Сваком болеснику посвећена је највећа пажња лекара који га води, али и свих доктора у визити, приликом одређивања терапије. Посебно бих похвалио проф. др Гордану Тончев, али и друге докторе, као и медицинске сестре - у соби у којој сам ја лежао било је тешких болесника који су, понекад разговарали непримено према њима, али су оне понашале као да је болесник је увек у праву. Што се тиче хигијене и чистоће, све је постављено најљудскије - увек је било топле воде за прање, бријање и купање, тоалети уредни.

С обзиром на природу болести пацијената на овој Клиници, нимало лако није особљу које овде ради, али они свој посао обављају на најбољи и најхуманији могући начин. Зато им искрено захваљујем и желим да постижу још боље резултате.

Адам АРСЕНИЈЕВИЋ

Омаложавање послератних жртава

У јесен 2011. године, приликом извођења грађевинских радова у кругу фабрике „Фијат”, радници су откопали људске посмртне остатке, о чему је управа фабрике обавестила Виши суд у Крагујевцу, који је на-

редно да се изврши ексхумација. На дубини од око 1,5 метара пронађено је око 40 људских скелета. Ангажовани форензичари констатовали су да су то посмртни остаци из 1944. и 1945. године. Урађене су ДНК анализе, а кости похрањене у хладњачу погребног предузећа.

О свему овоме обавештен је градоначелник Крагујевца и договорено је да се сахрана изврши поред тајне масовне гробнице на градском гробљу, где је СДБ крајем седамдесетих покопала преко 600 дивље ексхумираних „народних непријатеља” стрељаних крајем 1944. У Капислани (данас кругу фабрике наменске индустрије). Овде је покопано и 46 партизана, током окупације стрељаних од Немаца. Ова масовна гробница преко три деценије стоји необележена.

Питао градоначелника Крагујевца зашто за годину дана није могао да организује достојну сахрану својих некадашњих суграђана стрељаних без судске одлуке, већ је препустио погребном предузећу да посмртне остатке провизорно покопа на градском гробљу.

Слободан ЂУРИЋ,

Удружење ђилићичких заштованика и жртва комунистичког режима

У част Слаји

Захваљујем се глумцима Драмског студија Славике Урошевић Слаје на одиграним представама од 2. до 5. јануара 2013. године, показујући тако поштовање, љубав и праве вредности.

Слајо, хвала ти. Ниси више са нама, али трајаћеш у многим животима.

Гордана КОСТИЋ

ПОЛИЦИЈА

ПОКУШАЈ УБИСТВА У НОВОГОДИШЊОЈ НОЋИ

Умало трагична туча

После свађе пред кафићем „Парадизо” петнаестогодишњак зарио нож у груди вршњаку, а другог посекао по рукама

У новогодишњој ноћи, око три сата изјутра, у главној улици повише цркве, испред ноћног клуба „Парадизо”, у тучи малолетника тешко је повређен петнаестогодишњи С. Г., док је други малолетник Н. Б, истих година, прошао са посекотинама десне руке. С. Г. је уободен ножем у грудни кош када су се посађале, а потом и потукле две групе малолетника, због чега је завршио у Ургентном центру, а пошто је био животно угрожен пребачен је на Одељење интензивне неге, где се полако опоравља.

У прво време није се знало ко је у свеопштем метежу у најљућој ноћи потеглао нож, али је пут довео до А. Р. (15) из Крагујевца. Он је након три дана од инцидента пронађен у својој кући и ухапшен под сумњом да је управо он повредио своје вршњаке. Због убиства у покушају њему је одређен притвор до тридесет дана. Судија Сузана Грујовић каже да није пракса да се малолетницима одређује притвор, али да и они могу бити притворени у ситуацији каква је била ова - да потуже нож на некога.

Иначе, А. Р. је ножем насруну на двојицу младића. Најпре је убо у груди С. Г., а онда посекао по рукама другог дечака. Крв је лила на све стране, а трагови су пронађени на плочнику. Дечак је оно што је учинио и потврдио у преткривичном поступку, у присуству свог оца. Судија Груговић је одбила да саопшти детаље овог случаја, уз образложење да се још увек утврђују околности самог догађаја, као и да је реч о малолетничком предмету, који су затворени за јавност.

У полицијском званичном саопштењу се наводи да је пронађен нож

којим је А. Р. избо своје вршњаке, и ако је покушао да га сакрије.

Е. Ј.

Погинуо пешак у Бошњану

У саобраћајној несрећи, која се 3. јануара догодила у месту Бошњане код Раче, погинуо је Југослав Д. (59) из тог села. На њега је, док се са малолетним дететом кретао уз десну ивицу коловоза, налетела „мазда”, којом је управљала Биљана Ј. М. (41) из Доње Раче. Југослав Д. је подлегао повредама током транспорта у болницу у Смедеревској Паланци.

Биљана Ј. М. спроведена је истражним судији Основног суда, због постојања основа сумње да је извршила кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја.

Из затвора претио бившој супрузи

Због основане сумње да је извршио кривично дело насиље у породици истражним судији Основног суда спроведен је Предраг В. (47) из Крагујевца. Он је од августа до половине новембра 2012. године, са телефонских бројева у Казнено поправном заводу Пожаревац, бившој супрузи у Крагујевцу упућивао озбиљне претње. Предраг В. се, због насиља у породици и других извршених кривичних дела, налазио на издржавању затворске казне, а право на те-

лефонске позиве искористио је тако што је око 150 пута позвао бившу супругу да би јој претио.

Неколико дана након издржане казне, Предраг В. је дошао пред породичну кућу бивше супруге из које она, плашећи се за своју безбедност, није смела да изађе.

Истражни судија му је, након саслушања, одредио притвор.

Ухапшен продавац сџида

Крајем прошле године у притвору се, након саслушања пред истражним судијом, нашао још један продавац „сџида”. Реч је о Бојану М. (29) из околине Крагујевца, за кога се основано сумња да је уживаоцима продавао ову опојну дрогу. Полиција је 28. децембра зауставила путничко возило „опел кадет” у коме се он налазио и испод седишта пронашла 99,4 грама „сџида”, упакованог у најлонску кесу, а у његовој породичној кући пронађена су и два пакета марихуане.

У улици БРЕСНИЧКИ ДО

Упуцан у властитој кући

У породичној кући у Улици Бреснички до, 5. јануара, у раним јутарњим сатима, мајка је пронашла тешко повређеног сина Милка. Ђ. (28) у локви крви, са прострелном раном у врату и уободном раном у челу. Одмах је позвала Хитну помоћ, која га је, због обилног крварења и општег лошег стања, сместила у Ургентни центар. Младић се тренутно налази ван животне опасности.

Полиција истражује околности под којима је дошло до његовог рањавања. Једино се зна да је Милко тог јутра дошао кући из града и да је унутра већ био неко пре њега. На столу су затечене три чаше, па се претпоставља да је реф о планираној крађи или, пак, „сачекуши” због изнуде новца. Неко му је пуцао једном у врат, мада има и повреду чела нанету на неки други начин.

Е. Ј.

ЕПИЛОГ ТУЧЕ У ГРУЖАНСКОЈ УЛИЦИ

Кад љубомора заслепи

Слободан Ј. успешно се опоравља од тешких повреда задобијених при упаду у кућу Николе В. (36), човека са којим се забавља његова бивша супруга. Он га је најпре ударио чекићем по глави, а потом избо ножем у груди

Четрдесеттворогодишњи Слободан Ј., власник Туристичке агенције „Хоризонт”, умало није изгубио главу од руке Николе В. (36), који га је најпре неколико пута ударио металним чекићем по глави, а потом ножем два пута убо у срце. Слободана је, по свему судећи, пред Николина врата довела љубомора. Инцидент се догодио 26. децембра, два сата по поноћи, у ходнику Николине куће у Гужанској улици 12, у насељу Палилуле. Слободан Ј. је у току ноћи закуцао на врата човека са којим се од пре осам месеци забављала његова бивша супруга, са којом је изродило двоје деце.

Слободан је око два сата по поноћи дошао у Николино двориште. Никола је био сам у кући а повод за сва-

ђу и трагедију највероватније је била љубавна веза коју он има са бившом Слободановом супругом. Почео је да виче и гура на улазна врата. Никуда је то пробудило, отворио је улазна врата да види шта овај хоће у глуми доба. Дошло је до туче. Слободан, који је корпулентнији и за главу виши од Николе, први је ударио супарника песницом у главу. Никола је дохватио чекић, који се налазио ту у ходнику. Ударио га је њиме неколико пута по глави и телу. Затим се латио ножа, који је тако-

ђе био на дохват руке у ходнику и задио му два удараца у груди. Тако повређен Слободан је изашао из дворишта и кренуо ка својој кући. Никола се вратио у дневни боравак и позвао полицију да пријави случај, не померајући ништа са лица места. Ништа није покушао да прикрије, каже наш извор из полиције, додајући да је Слободан код ривала дошао голорук.

Полицијска патрола, која је убрзо стигла, у Улици Воје Маноловића затекла је Слободана Ј. како лежи на тротоару у полусвесном стању. До њега су их довели трагови крви. Позвали су Хитну помоћ, која је повређеног човека сместила у Ургентни центар. После неколико дана он је пребачен на Одељење интензивне неге, где се успешно опоравља и тренутно је ван животне опасности.

Комшије Николе В. тврде да нису чуле никакву свађу и да их је изненадила замало трагедија која се догодила недалеко од њих.

Међутим, три дана пре овог догађаја, 23. децембра Никола В. је са својом садашњом девојком Иваном Ј. (Слободановом бившом супругом), поднео пријаву против Слободана због узнемиравања. Наводно, у последњих месец дана Слободан их је често узнемиравао, јер се није мирио са чињеницом да је Ивана с другим, а они се још увек судски нису развели. Слободан је Николи и раније претио и малтретирао га по кафанама, слагао поруке са скривених бројева, позивао га да се бију. То су изјавили и Никола и Слободанова бивша супруга, која се пре две године са децом преселила код својих родитеља, јер ју је супруг наводно малтретирао, запоставио породицу и упао у дугове.

Никола је осумњичен за покушај убиства и налази се у истражном затвору.

Е. ЈОВАНОВИЋ

ПОПИС СТАНОВНИШТВА ОТКРИВА И КАКО СМО КРШТАВАЛИ ДЕЦУ

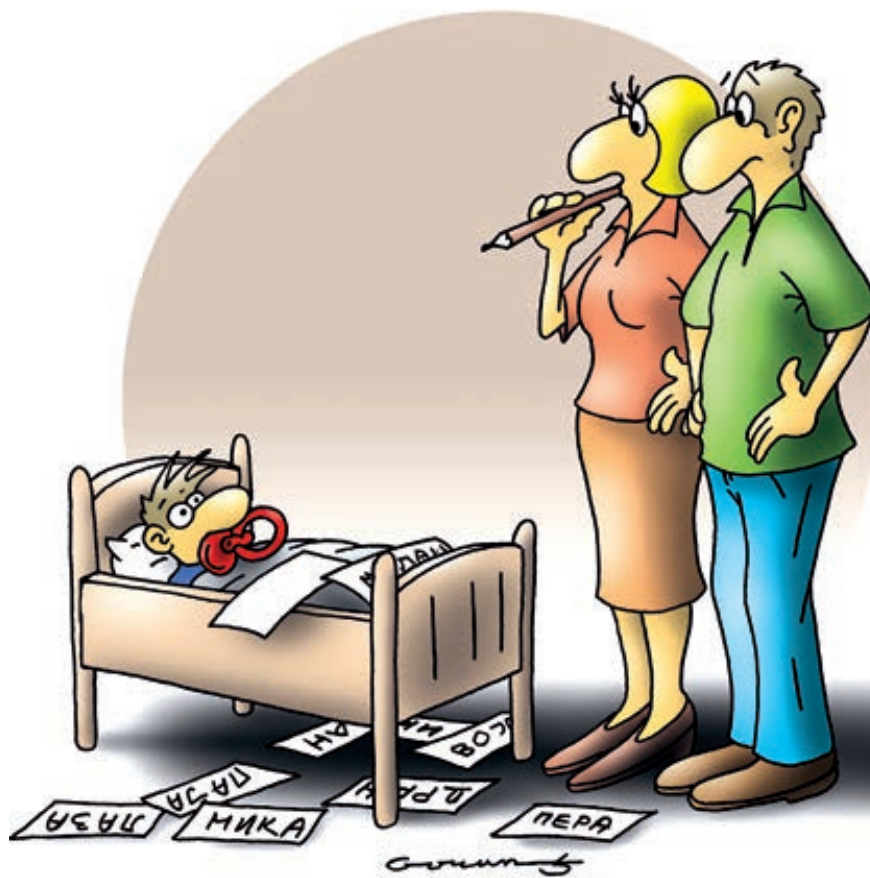
У Шумадији воде Драган и Милица

За разлику од некадашњих имена словенског порекла и комбинованих појмова која су красила генерације из прве половине 20. века и њихове претке, данас су у Шумадији, једнако као и у читавој Србији, актуелна кратка женска имена, обично страног порекла, док дечаки 21. века носе најчешће имена старих српских владара

Први пут од када се ради попис становништва, Републички завод за статистику објавио је и податке о најчешћим мушким и женским именима међу становницима Србије свих старосних доби добијених пописом становништва 2011. године. Иако из године у годину подаци кажују да новорођенчад у највећем броју понесу имена Никола и Милица, укупно гледано резултат је половичан. Наиме, иако се највише женских особа у Шумадијском округу одазива на име Милица, у случају јачег пола, име Драган још увек је ненадмашно по бројности. Штавише, у десет најбројнијих мушких имена испред Николе су још и Александар, Зоран и Милан, а у другој половини „најпопуларнијих“ су Милош, Марко, Горан, Дејан и Иван. Међу женама, након неприкосновених Милица, следе Јелена, Марија, Љиљана, Снежана, Гордана, Драгана, Мирјана, Радмила и Иване.

■ Стефан и Немања са Анђелом и Анастасијом

О каквој „супериорности“ Драгана и Милице је реч казује чињеница да је у шест од седам шумадијских општина највише Драгана, док је једино у Рачи „победу“ однело име Зоран. Милица је прво име у истом

броју општина, а занимљиво је да је једино у Крагујевцу завршило степен ик ниже, где је превагнула Јелена.

Но, када се имена укрсте са одређеном старосном групом, онда се у добијеним подацима појављују многа имена која данашњим родитељима нису ни на крај памети. Нека од њих досегла су, ваљда под утицајем моде и медија, у једном тренутку изузетну популарност, да би већ у следећој деценији потпуно „измодела“ и свела се на незнатне процен-те.

Примера ради, међу припадницима предратних генерација (рође-ни 1940. године и раније) који данас живе у Шумадији најприсутнија су имена Миодраг и Радмила. Већ од 1961. ни једног од ова два имена нема међу првих десет. У истом периоду са листе су „отпали“ и Милорад, Томислав, Милован, Мирослав, Вера, Миланка. Надежда, Десанка, Олга и Душанка већ су после рата из-

губиле на броју. Љиљана, име убедљиво најчешће међу женама у периоду од 1941. до 1960. године, већ почетком седамдесетих више није било примамљиво. Слободанка, Драгица, Светлана, Весна, Слађана, Нада и Данијела биле су популарне тек током једне деценије у другој половини 20. века. Зорице и Славице биле су на врхунцу 50-их и 60-их, Снежана је обележила шездесете и седамдесете.

Истих појава било је и код мушкараца, па су Радомир, Драгослав и Драгољуб постали „непожељни“ после окупације, али је зато Слободан био без премца током рата и у послератним годинама. Но, та слава већ је наредне деценије бледела и потпуно избледела већ са доласком шездесетих. Интересантно је, кад је реч о дечацима, да су се нека стара имена вратила на велика врата, па примера ради, предратни Душан добија на привлачности с времена на време, те је тако било и током педесетих, али и деведесетих, док се Александар, након тридесетогодишњег затишја, од седамдесетих поново јавља учесталије. Горан и Дејан свој максимум постигли су веселих шездесетих и седамдесетих и једино се у ових двадесетак година појављују у већем броју, али довољном да су и данас међу најбројнијим мушким именима на овом подручју. Предраг, Ненад, Небојша и Саша такође су имена овог времена, а Дарко је био нешто присутнији деценију касније.

Најзад, у последње две деценије, наишла је читава плица имена којих је пре 1990. било у траговима или занемарљиво мало, а „модне“ разлике између мушких и женских имена врло су очигледне. За разлику од дечака које родитељи у последње две декаде дарују именима старих српских владара и називима владарских титула, девојчице добијају пре свега „миловучна“ имена, такорећи белосветска и господска, па ће сви бро-

НАЈЧЕШЋА ИМЕНА У КРАГУЈЕВЦУ

МУШКА

Драган
Александар
Зоран
Милан
Никола
Милош
Марко
Горан
Дејан
Иван

ЖЕНСКА

Милица
Јелена
Марија
Љиљана
Снежана
Гордана
Драгана
Мирјана
Радмила
Ивана

јни Стефани, Луке, Николе, Милоши, Лазари, Немање и Филипи школске клупе делили са једнако бројним Анђелама, Теодорама, Анастасијама, Сарама, Ланама...

■ Таре, Хане, Лане, Лене...

Занимљиво је да практично нема нити једног имена које је увек било међу најпожељнијим од рата на овамо, те је једино Милица постигла успех тиме што само 60-их и 70-их није била међу првих десет. Нешто константнији били су још и Милан и Марија.

Када је реч о самом Крагујевцу, мањих одступања у односу на цео округ има у последњих неколико деценија, када се сем поменутих најчешћих женских имена јављају неретко и имена Марина, Милена, Иване, Невена, Катарина, Кристина, Ана, Биљана, а последњих година међу најпопуларнијим именима је и Јована. У случају дечака нешто су чешћи, уз поменуте, и Опњен, Јован, Алекса, Вељко, Владимир и Ђорђе.

У Аранђеловцу су нешто присутнији него у осталим насељима Софије, Бојане и Мирјане, а једно од најпопуларнијих имена међу мушким бебама је Урош. У Баточини се ово име такође често чује у последњих десет година, као и Давид, док нове Баточинке у све завиднијем броју добијају име Емилија и Андријана.

У првој деценији 21. века, за разлику од дечака који се уклапају у шумадијски калуп, приметне су и промене међу књићанским девојчицама па су овде у поређењу са другим општинама нешто чешће Тамаре и Николине. У Лапову међу средњом генерацијом мушкараца има повише Славиша и Љубиша, у Рачи су Живорад и Радиша присутнији него другде, као и Јасмина, Ружица и Виолета, а међу девојчицама уз стандардна имена, још је родитељима привлачно и име Наталија. Напокон, у Тополи има највише Живомира у поређењу са осталим шумадијским местима.

Једно је сигурно, старих имена насталих од кованица, која вуку корене још из претхришћанског доба, све је мање, те неће бити необично уколико за коју деценију и потпуно ишчезну са овог поднебља. Колико ће све популарнијих Лава, Тара, Хана, Лана, Миа и Лена доћи на њихово место, показаће неки будући пописи.

Н. Стефановић

ЗА ГОСТЕ КРАГУЈЕВЦА

Постављене туристичке мапе

Фото:
Зоран
Петровић

На пет локација у граду постављене су туристичке мапе Крагујевца, Милошевог венца и Спомен парка „Крагујевачки октобар“. На Двомостовљу, у непосредној близини Старе цркве и Старе скупштине и некадашње управне зграде „Заставе“, и на Бачком тргу, испред зграде Прве крагујевачке гимназије, постављене су двостране туристичке инфо табле на којима је мапа града са једне и мапа Милошевог венца са друге стране, објавила је Градска туристичка организација.

Пројектом постављања туристичке сигнализације на територији града Крагујевца предвиђено је постављање укупно пет оваквих табли, означених као „туристичке информације“. Преостале

туристичке мапе постављене су на локацијама у Улици Краља Петра другог (у пешачкој зони код „Златне руже“), у Улици Лоле Рибара (на почетку Пешачке зоне код хотела „Зеленгора“) и у Спомен парку „Крагујевачки октобар“ испред Музеја „21 октобар“.

Овај тип знакова пружа детаљне информације о туристичкој понуди града, културно-историјским и природним знаменитостима, као и сервисне информације о институцијама и објектима корисним за кретање туриста у Крагујевцу, па је зато веома значајан облик туристичке сигнализације. Постављањем туристичких мапа и интерактивног излога завршава се друга фаза Пројекта

постављања туристичке сигнализације на подручју града Крагујевца, којом се обележавају туристички локалитети, културно-историјске знаменитости, природне знаменитости, хотели и јавни објекти.

Инвеститор радова је Градска туристичка организација „Крагујевац“, а извођач радова је предузеће „Сигнал“ из Сомбора. Укупна вредност радова у другој фази пројекта је шест и по милиона динара. Туристичка организација је кроз пројекат обезбедила средства из републичког буџета, преко Сектора за туризам Министарства финансија и привреде и из градске касе, наводи се у саопштењу ГТО..

ЧУДЕСНА ПРИЧА ИЗ ЧЕХОВЕ УЛИЦЕ

Из Украјине с љубављу

Пише Никола Стефановић

Е ијасет је крагујевачких булевар, улица, сокака. Свака од ових цести крије понеку чудну тајну, можда опскурну, можда блиставу, па ипак ретке су онакве какву у себи чува Чехова улица. Кратка је и уска да се возила једва могу мимоићи. Слабо је и осветљена и у кишно, прохладно вече не делује нимало поуздано. Уз то још је и слепа. Рекао би човек да не води никуда, али баш напротив, води у једну љубавну причу достојну великог филмског платна.

Ово је место, у целој Србији ваљда, најгушће насељено држављанима – Украјине. Тачније, држављанкама. На недугих педесетак метара има их три. Истина, једна кућа налази се на пресеку Чехове и друге улице, али као да припада њој. Мање од годину дана било је потребно пријатељима и комшијама, двојници Марка и Саше, да уплове у брачне воде са три девојке и такође пријатељице из Кијева, Алином, Тањом и Аном. Људи као људи, на било ком крају планете увек пуни предрасуда, помислили би да ту нема ничег чудног, те да је реч о већ познатим браковима „на слепо”. Међутим, управо супротно. Но, кренимо редом и, упозоравамо, будите концентрисани.

■ Тоалет папир је „крив” за све

Догађај који ће покренути овај љубавни „домино ефекат” десио се у лето 2007. године. Место: Охрид. Тада 27-годишњи Марко Вељковић са пријатељима дошао је на летовање. Баш у време одржавања „Зигет” фестивала у Мађарској. Фестивала на који је са својим друштвом из Украјине стигла и Алина Лињкова. Њена пријатељица Татјана на универзитету у Кијеву у то време студирала је балканске језике, међу њима и српски и македонски. Случај је хтео да баш

Тројица Крагујевчана из исте улице, пријатељи и комшије, несвакидашњим сплетом околности у року од десетак месеци оженили су три пријатељице из Украјине. Два брачна пара данас живе овде, један у Кијеву, а крагујевачке „снаше” Алину и Ану мали град у центру Шумадије „купио” је заувек – мирним животом

ТАЊА, АЛИНА И АНА ПРЕ УПОЗНАВАЊА КРАГУЈЕВЧАНА

на енглеском „комшије”, уз нацртану флашу са две чаше, као позив на пиће. Пошто су већ сви спавали на спрату, попео сам се уз помоћ пријатеља са наше терасе на горњу, ни сам не знам како.

Док Марко описује, Алина тврди да ни њој дан данас није јасно како је то извео, јер је деловало немогуће и веома ризично.

– Оставио сам на њиховој тераси флашу вина и салвету са нацр-

пут тада са Алином је у Охрид дошла и Ана, њена пријатељица са факултета.

Од тада је протекло четири године, а Марко и Алина везу су одржавали, не путем интернета и телефона, с обзиром да Марко не воли тај вид комуникације, већ на стари, давно заборављени начин – писмом. Повремено би Алина дошла у Србију или он отишао у Кијев, све док напакон нису

АНА, МАРКО, АЛИНА И САША НА МАРКОВОМ И АЛИНИНОМ ВЕНЧАЊУ

У међувремену Марко и Татјана Милетић одселили су се у Кијев. Татјана ради као преводилац за балканске језике у једној компанији која се бави креирањем интернет игрица, док се Марко обрео у послатичарству.

■ У Крагујевцу нашле и мир

Како кажу остала два пара, Вељковићи и Радовановићи, у Украјини нема славских и посних колача, а пошто има доста људи који посте, посао лепо иде. Алина и Ана, пак, немају жељу да се врате, иако су овде без посла.

– Обе смо костимографи по професији, каже Алина. – Међутим, за сада имамо одобрен само брачни боравак у трајању од годину дана, па се то обнавља после годину дана и тек за три године можемо добити боравање. За држављанство треба и времена и докумената, а уз то имамо проблем што украјински закон не дозвољава двојно држављанство. Све то је препрека да тражимо посао.

Алина стога волонтерски посећује позориште за децу у нади да ће је имати у виду за неки будући

За време које су овде провеле слегли су се и први утисци о Србији.

– Иако волимо што се овде све ради полако, Срби помало иду и у другу крајност, па понекад то постаје превише споро, прелази у пасивност, причају Алина и Ана. – Каже се што можеш данас, не остављај за сутра, а овде то може да буде и прекосутра, а и не мора. Лепо је што имате културу гостопримства и гошћења, нарочито су мушкарци овде бољи домаћини него у Украјини. Воле мушкарци овде да пију, али и да се окупе па да справе неко јело, печење и слично, у томе овде људи уживају и проводе доста времена. У Украјини мушкарци само пију кад је време одмора.

Навикавање тече полако, али постоје ситнице које им недостају. Нешто су покушале и да промене, да живот у Србији обогате и неким обичајима из Украјине, али, кажу, Срби се тешко привикавају на било шта другачије.

– Рецимо, једете много меса, а код нас се традиционално једе усолена жива риба. Али кад то овде поменете неком, тај се згади. Кад нешто и направиш, одмах се нађе мана, те нема довољно меса, или није слано, смеје се Алина. Ипак, Марко тврди да му се боршч веома допао.

– Мени недостаје и црни хлеб који је код нас уобичајен. Овде се углавном купује бели, а црни ниједан није бар приближно сличан, додаје Ана.

Пре удаје за наше момке нису много знале о Србији. О њој су чуле само преко Кустурићиних филмова и Бреговићеве музике. Са телевизије, наравно, нису ишле позитивне речи.

– Када смо долазиле и пријатељи и родбина су нас упозоравали и бринули се, постојало је неко мишљење да овде мушкарци малтретирају жене. Али, све то нестане са првим сусретом.

Споразумевање није проблем. Прича се мало српски, мало руски, а кад изостане разумевање, припомогне се и енглеским. Алина и Марко, захваљујући четворогодишњој вези већ веома добро баратају српским и руским, док су Саша и Ана као „најсвежији” пар још у процесу учења. Док чекају документе и посао, време проводе у ономе што им је највише недостајало у Кијеву – дружењу и причи. А како ствари стоје, постоје велике шансе да се ова мала српско-украјинска колонија још увећа. Неколико Алининих и Алинних пријатељица већ је долазило у посету. Поједине су чак и изразиле жељу да живе овде бар месец дана, ако не више. Па, момци из Крагујевца, ето прилике за доказивање.

АНА И САША – ДРУГИ СКЛОПЉЕНИ БРАК

тог лета путем студентског програма борави у Македонији ради усавршавања језика. Тако се, погађате, наша у – Охриду. Уследио је позив Алини да јој се придружи, те се весело друштво из Украјине преселило на обале Охридског језера и сместило у једну од бројних вила, стан на првом спрату, изнад стана у приземљу, где су боравили и момци из Крагујевца. Како је дошло до упознавања присећа се Марко.

– После једног изласка увече, када смо се вратили у стан дочекала нас је размотана ролна тоалет папира који је са њиховог балкона досезао до наше терасе. На папиру је била порука са натписом

танам „смајлијем”. Сутрадан је отпочело дружење и до краја летовања нисмо се раздвајали.

Штавише, уследио је позив младића из Крагујевца да наставе са дружењем у њиховом родном граду.

– Имали су право да у Србији проведу само два дана, док су у транзиту. А када смо овде дошли, мој комшија Марко упознао је Тању. Тако је пао договор да се поново сви окупимо у Охриду за дочек Нове 2008. године, објашњава Марко.

У новогодишњој ноћи Марко и Алина и званично су започели везу, а Марко и Тања остали су у контакту путем интернета. Први

ТАЊА И МАРКО МИЛЕТИЋ ЖИВОТ НАСТАВИЛИ У УКРАЈИНИ

одлучили да везу озваниче и предматичарем, крајем 2011. године. Испоставило се да је венчање било берићетно за још неког сем за младенце.

– Кум ми је на венчању био пријатељ Саша, а Ана је била кума Алини. Тако су се упознали Саша и Ана. Већ у августу следеће године и Марко и Тања су склопили брак, при чему је Алина била кума Тањи. Недуго потом, исто су учинили и Саша и Ана. Пошто је Ана већ била кума Алини на нашем венчању, а није познавала никога у Крагујевцу, то сам улогу њене куме преузео – ја. Тако смо наша пријатељства ојачали и међусобним кумствима, објашњава Марко.

ангажман. Ана, која је већ стекла богато искуство у својој професији, с обзиром да је пет година радила на телевизији филмовима и у позоришту, каже да не жели више да се бави костимографијом.

– То време сам радила, радила и само радила. И зарађивала сам. Али у Кијеву се живи брзо, много је људи који негде журе, са пријатељима се чујеш само телефоном. Овде, не може да се заради тај новац и немам животни ниво као тамо што сам имала, али нико нигде не жури, имам мужа, имам пријатеље, имам живот. Живот у центрима попут Београда и Кијева није срећа.

**СНЕЖАНА ЛАЗАРЕВИЋ, ДИЗАЈНЕР
ЕНТЕРИЈЕРА****Ради оно што
воли**

Клуб „Буена виста“, у пролазу код „Безистана“, прославиће у априлу тринаести рођендан. Место инспирисано Кубом, у коме се служе најбољи коктели у граду, познато је свим Крагујевчанима. Оно што, међутим, знају само упућени је да оно представља својеврстан излог дизајнерског умећа и креативности Крагујевчанке Снежане Лазаревић - њено „чедо“ осмишљавано, допуњавано и стварано годинама. Мало ко да је крочио у овај кафић, а да није био одушевљен његовим изгледом.

„Премештањем“ и „намештањем“ свог и домова својих најближих Снежана се одавно бави, а пре три месеца решила је и званично да се „упише“ у дизајнере ентеријера. Почела је да ради самостално као својеврсни саветник за уређење домова, посланих простора, кафића, апартмана, ресторана, а понуде већ пљуште са свих страна.

- Годинама сам радила најразличитије послове. По струци сам инжењер информатике, али ме класично програмирање никада није много привлачило, па сам након завршених студија почела да радим у једној маркетиншкој агенцији, а затим, као дизајнер, у издавачкој кући „Клуб културе“. Радила сам дизајн корица за многа издања ове куће. Чак сам и аутор једног издања књиге о коктелима, прича Снежана.

Иако се „премештањем“ и „намештањем“ свог и домова својих најближих практично бавила одувек, Снежана је тек од скоро решила и званично да се „упише“ у дизајнере ентеријера - и понуде већ пљуште са свих страна

За себе каже да је самоуки графички дизајнер, пошто је све програме потребне за обраду текста и фотографија одгонетала и учила сама. Колико је у томе успела може се видети на књижарским полицама, али и у бројним кућним библиотекама. Након овог посла Снежана се за корак приближила ономе што највише воли да ради - дизајну ентеријера.

- У сектору маркетинга фирме „Форма идеале“ радила сам пуне четири године. Мој посао је био уређивање свих продајних салона ове куће. Изглед самих салона и презентација свих артикала који су у продаји на најбољи могући начин били су мој посао. Након овог посла четири године сам радила као директор маркетинга крагујевачке фирме „Чар“, објашњава наша саговорница.

Наравно, осмогодишње искуство у ове две фирме помогло јој је

НАЈВИШЕ ВОЛИ ДА БУДЕ САМОСТАЛНА:
СНЕЖАНА У КОНСУЛТАНСКОЈ КУЋИ „БАЛАНС КОНСАЛТИНГ“

да до детаља савлада све „цаке“ и „трикове“ потребне да било који простор претвори у удобан амбијент који служи својој сврси, али и представља прави рај за очи. Сигуран посао у добродостојој фирми напустила је пре три месеца и почела да ради самостално под окриљем консултантске куће „Баланс консалтинг“, која се претежно бави личним и каријерним саветовањем за појединце и компаније и људским ресурсима. Снежана је на неки начин придружени члан малог тима ове агенције.

- Многи ће рећи да сам напустила сигуран посао и заменила га неизвесношћу самосталног рада, али чињеница је да данас нема сигурног посла, а у својој 37. години желела сам да се коначно посветим ономе што волим да

радим. Радећи у „Форми идеале“ и „Чару“ упознала сам људе који се баве извођењем различитих врста радова, од кречења, фарбања, до поправки, а упознала сам и материјале, тако да ми није тешко да изведем било шта што замислим. Много тога научила сам и сама. Мој посао није само прављење скица и цртежа, већ и сама често узмем алат у руке, са осмехом прича Снежана.

Од момента када је почела професионално да се бави дизајном ентеријера до сада осмислила је и уредила неколико приватних домова, њених руку дело је и изузетно пријатан ентеријер фирме „Баланс консалтинг“, а пред Нову годину је завршила и сређивање два апартмана на Копонику.

Клијенти њеном највећом вр-

лином сматрају то што слуша њихове жеље, па простор који уреди, иако носи Снежанин печат, на послетку ипак највише „личи“ на своје власнике.

- Увек се трудим да максимално искористим све оно што је употребљиво. Некада и нису неопходне скупе „интервенције“, већ је довољно простор освежити са неколико ситница које могу стајати свега неколико хиљада динара. Једино што заиста волим јесте да све „раскрчим“ и очистим од сувишних комада намештаја, коментарише Снежана.

Пуно простора, светла и мало маште, по речима наше саговорнице, најбољи су рецепт када је уређење ентеријера у питању.

М.ОБРЕНОВИЋ

ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД I REGISTRACIJA VOZILA

JUNIOR GALJAK

ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД GALJAK JUNIOR DOO KRAGUJEVAC

ДУНАВ КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ

ИЗДАВАЊЕ НАЛЕПНИЦА

SVE NA JEDNOM MESTU

ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

- putničkih, teretnih, motornih vozila, autobusa, motorcikala, traktora, specijalnih vozila i građevinskih mašina

OSIGURANJE VOZILA

- osnovno osiguranje, kasko, osiguranje stakla, putnika, zdravstveno osiguranje i dr.

ИЗДАВАЊЕ REGISTARSKIH НАЛЕПНИЦА

ИЗДАВАЊЕ ПРОБНИХ ТАБЛИЦА

Vlasnicima vozila koje izvrše produženje registracije na tehničkom pregledu „Galjak junior“ poklanja besplatnu zamenu ulja, filtera i antifrizu.

HIT PONUDA

KG 0000-KG

ПРОБА KG 0000

ul. Kormanski put br. 3, 34000 Kragujevac • Industrijska zona Tel: 034/501-220 • Fax: 034/351-701 • galjakjunior@yahoo.com

ТОЧАК

БОРИС

ЗОРАН

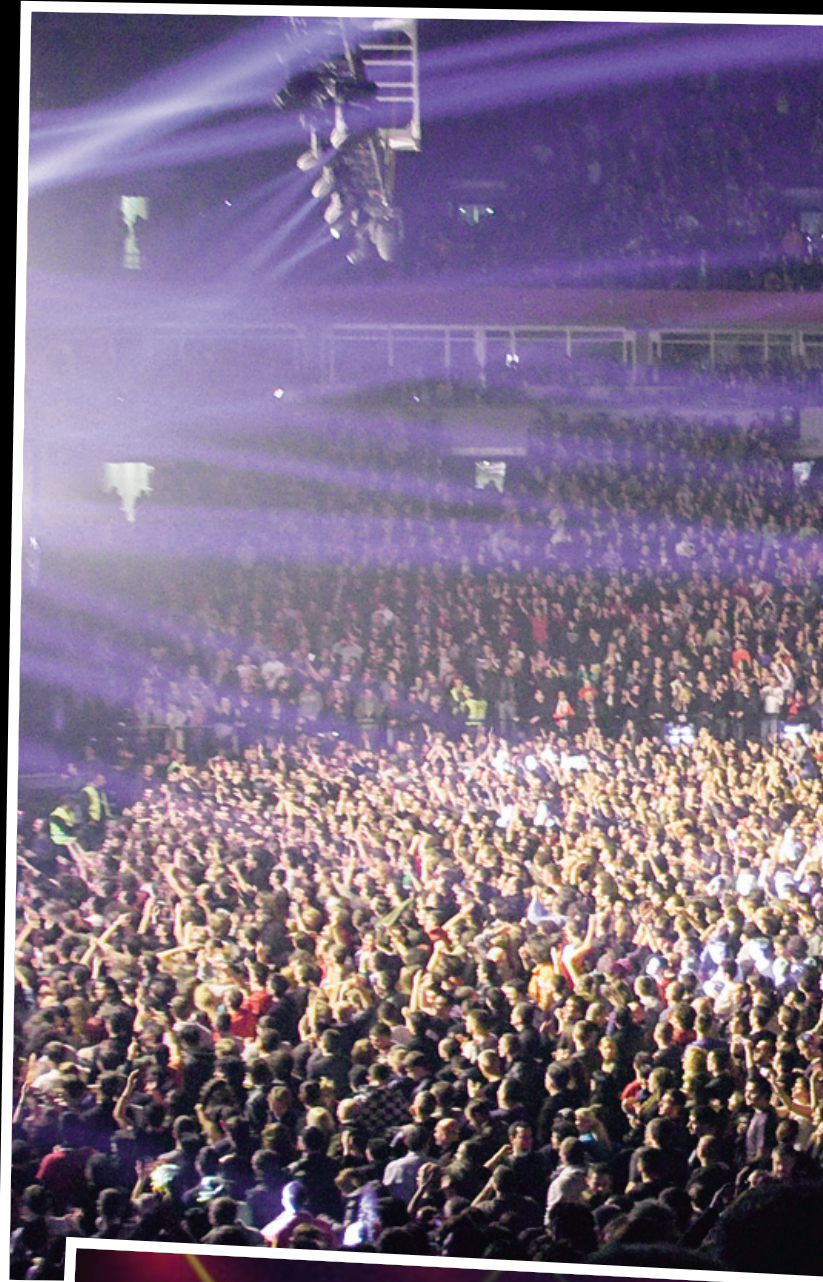

КЕПА

РОК ЛЕГЕНДЕ ЗАПАЛИЛЕ „АРЕНУ“

Само што н

Јесте концерт „Смака“ у београдској „Арени“ био „још прошле године“, али пошто ће он свакако ући у историју српске рок музике, када неки будући хроничари буду „листали“ по прошлости биће им на располагању ова текстуална и фото прича

Лепо је било бити Крагујевчанин у суботу, 29. децембра, у Београдској „Комбанк арени“. „Смак“ у оригиналној постави - Точак, Борис, Кепа, Зоран, потпомогнутој певачем из деведесетих Најданом, гитаристом Микицом и пратећим вокалима Трндом, Анном и Тијаном, одсвирао је концерт за историју.

Карта више се тражила већ од петанаест сати. Прва је испред храма рока стигла двадесетдвогодишња Весна Станојевић из Смедерева, која је на зими горела у ишчекивању првог слушања краљева

рока из шумадијске престонице уживо. Одмах после ње пристигли су рокери и панкери из Крагујевца који звук „Смака“ познају у душу. Гужве на улазима и дуги редови, као и рокерско нестрпљење пред концерт године наговештавали су велики догађај.

Две деценије од последњег наступа у оригиналној постави и након предгрупе „Хипнога слике“ у 21,15 долазак „Смака“ најавила је експлозија звука на бини без ласера и пиротехнике, уз озвучење и звук које може дати само „Арена“. Публици свих генерација у препуном партеру и на трибинама попуњеним до последњег места своје

највеће хитове „тате за рок“ свирале су по старом обичају - боље него на сницама из студија.

„Смак“ је отварио концерт нумером „Кад спаваш сам“ и одмах отклонио све сумње да су године учиниле своје. Борисов моћни глас разлеже се „Ареном“ и публика се окреће у чуду, не верујући да овај стари вулкан данас са лакоћом извлачи оне највише тонове у песмама који су га прославили. Точак добија овације већ на првој соло деоници. Маестро се откривајући и поздравља публику речима: „Добро вече! Фрка је, али све је у нашим рукама“, након чега је засвирао „Шумадијски блуз“ са првим гостом „Пером Цоом“.

Следе хитови седмдесетих „Људи није фер“, „Професор“, па замене на вокалу и басу, када је неколико песама, укључујући и „Јужни воз“ отпевао Најда, певач бенда из деведесетих.

Потом микрофон поново прелази у Борисове руке и усијање у дворани опет расте, а цела хала је до краја концерта на ногама, уз громко гласно певање старих познатих хитова. Ударни део концерта завршавају „Црном дамом“, а најбоље су оставили за бис.

„Сателит“ одушевљава публику која не престаје да пева, а потом следе „Зајди, зајди“, „Укор“ и „Дире“ за крај, а онда приказ за памћење. Легенде су се поклониле публици, а она наставља још дуго сама да пева „Даире“, не желећи да чаролија престане. Музичари су стајали на сцени и са широким о-

смехом слушали овај јединствени хор, а онда се још једном поклонили и отишли. Тако се певањем публике концерт и завршио. Узбудљиво, емотивно, невиђено.

- Хвала што сте били са нама, срећна Нова, и посебно поздрављам посетиоце који су дошли из Зенице, Новог Сада, Ниша, Крагујевца, Чачка и из свих република бивше Југославије. „Ово је Смак, а не оно“, рекао је на крају Радомир Михајловић Точак, видно дирнут призором публике која их испраћа песмом.

Аудиофили су изненадили са шест дигиталних издања, промоцијом макси сингла „Делфин“, два Точкова соло албума и ремастера старих албума.

Текст и фото: Милош Итњашковић

МЕДИЈИ О КОНЦЕРТУ

Професорски

Пуну Арену, такву „професорску“ свирку и феноменалну, скоро „битлсовску“ атмосферу Београд одавно није видео на неком рок концерту. „Смак“ је, могло би се слободно рећи, у суботу увече био бољи од „света“.

(„Данас“)

Историјско окупљање и оно што су пружили распевањем публици слободно се може назвати концертном годином. Певач Борис Аранђеловић показао нам је да га глас и даље служи, у појединим песмама вршито је као Јан Гилан у најбољим данима.

(„Вечерње новости“)

А атмосфера? Каква се ретко виђа. Фанови из целог региона, Босне, Хрватске, Македоније са транспарентима и заставама, скандирање Точку и певачу Борису Аранђеловићу, који пева као младић.... После скоро сваке нумере публика наставља да пева и музичари им се поново придружују!

(Портал „Телеграф“)

МИКИЦА

е би смак света

ПРВИ СТИГЛИ НА КОНЦЕРТ

СТАРИ И НОВИ ФАНОВИ

ДЕЛИРИЈУМ НА „ШУМАДИЈСКИ БЛУЗ“

КОМЕНТАРИ СА ИНТЕРНЕТА

Глава још у Арени

- Пустили су нас да чекамо 30 година да би видели да ли ће се појавити неко бољи.
- Како оно иде, Хендрик па Р.М. Точак, или обратно!
- Глава ми је још увек у „Арени“.
- Провео сам се феноменално, смејао сам се и плакао.
- Бићу поносан читав живот што сам био један од 20.000 срећника и гледао стару школу...
- Концерт миленијума. „Смак“ је као Халејева комета, виђа се једном у много година, али оставља без даха! Поштовање за господина Михајловића!
- После овог концерта могу слободно да оглувим да ми не буде жао... Чуо сам све што сам желео – Хвала „СМАК“-у!
- Кога боли она ствар какво је светло, стејц, место и време када свира Р.М.Точак...
- Жив се поједо што сам ово пропустио.
- Оћу опет у „Арену“.
- „Дип Парпл“ и било који бенд данас може да им буде предгрупа.

ПЕРА ЦО

ДЕЈАН

ПРАТЕЋИ ВОКАЛИ ТИЈАНА, ТРНДА И АНА

РОЂЕНИ МНОГО ГОДИНА ПОСЛЕ „СМАКА“

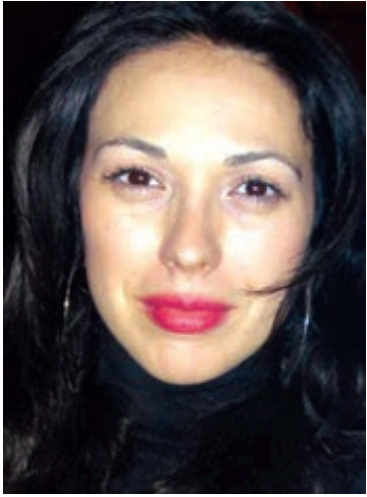
ФАНОВИ ИЗ КРАГУЈЕВЦА ПЕРЕД „АРЕНОМ“

ШТА ЈЕ У КРАГУЈЕВАЧКОЈ КУЛТУРИ У 2012. БИЛО ЗА ПОХВАЛУ, А ШТА ЗА ПОКУДУ

Фестивали, изложбе, концерти и

Ана Тодоровић, љумица Књажевско-српског шешира:

- Мислим да свакако треба похвалити напретке у функционисању Театра, бољу продукцију, више гостовања, значајније место које је позориште добило на културној сцени Србије. Позитивна дешавања само су мали корак, јер за дуготрајан бољитак потребну су константна улагања у културу, материјална неизоставно, али и у погледу дугорочне стратегије која обухвата много рада и посвећености, свакако и знања.

Ту отприлике и лежи оно што јесте за покуду, а то је свакако што млади људи који су завршили уметничке факултете нису довољно мотивисани за останак у Крагујевцу, што се и у Крагујевцу оснива тз. клуб истих лица на културној сцени без улагања у младе кадрове, пројекте који би подржали и дали наду младима да остану у свом граду и да ће тај исти град умети да препозна и цени њихов таленат. Перспектива дуготрајног опоравка културе лежи у генерацијама које долазе и не смемо дозволити да се поједини људи годинама понављају, док други седе без икаквог креативног задатка, стагнирају или једноставно одлазе. Крагујевац заслужује динамичан, богат и разноврстан уметнички живот - ту врсту бољитка очекујем у 2013 години.

Дамир Негић, џесник:

- Поменуо бих „Арсенал фест”, који је одржан по други пут и обећава да ће наставити да постоји и расте на радост многих поклоника музике. Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма КРАФ, у шестој години постојања, наставио је промоцију модела јавног заговарања антиратних и ангажованих порука, доказавши да

је једна од врло битних културних манифестација за овај град. Пошто сам ја лично поборник ангажованости у уметности, поред КРАФ-а, ангажовану уметност имали смо прилике да видимо и на „Јоаким-интерфесту”. Положај радника у данашњем капитализму и у суровој транзицији код нас, била је једна од главних тема овог фестивала и могу рећи да сам у глобалу задовољан оним што сам видео на сцени тих фестивалских дана. У Театру смо

имали прилике да видимо и неуобичајено велики број премијера, за разлику од претходних година, па се надам да ће се такав тренд нових представа наставити и у овој години. Када сам већ код позоришта не могу а да не поменем нешто неуобичајено за наш театар, а то је успешно трајање, мени лично једне од најбољих представа коју сам гледао, представе „Бајка о мртвој царевој кћери”, која је у децембру изведена по 100. пут и за коју се, већ седам година колико се игра, сваки пут тражи карта више.

Прошле године смо у Крагујевцу добили и једно велико освежење како на књижевној, тако и на културној сцени града у виду првог фестивала поезије „Крагујевац оrep роетру”. На овом фестивалу наступило је 16 песника из Србије, Хрватске и Босне и Херцеговине. Они су се такмичили за наслов најбољег у кратким песничким двојојима, а публика је гласањем бирала оног који иде у следећи круг до великог финала. Нешто потпуно ново у чему публика има улогу жирија привукло је велики број људи, што је доказ да постоји публика за овакав вид уметности у шта се у последњих неколико година озбиљно сумњало.

Лоше ствари на културној сцени града углавном су исте као и свих претходних година, недостатак новца, признавање, донирање, рекламирање и институционализовање некавалитета, пропацирање у најмању руку сумњивих вредности, лоша медијска и институцијска подршка квалитетним за разлику од некавалитетних аутора - који се из „непознатих” на сва звона представљају као квалитетни.

Предраг Илић, директор Историјског архива Шумадије:

- Када се на крају календарске године сумирају резултати шта је у претходној години у области културе било најбоље, а шта промашај, морам да пре свог мишљења да дам један предлог. До сада је била пракса да се сва дешавања у области културе стрпају у један кош и из тога свако предлаже шта је то што је по његовом мишљењу било најбоље, а шта најгоре. Мишљења сам да ову традиционалну анкету треба проводити тако што би се из области позоришних представа издвојиле најбоље (али оно што су остварења наших позоришних кућа - Књажевско-српског театра и Позоришта за децу), из области уметничких и других концерата (остварења наших институција културе), издаваштва, ауторских изложби, као и свих других пројеката које су институције културе или самостални уметници организовали и презентovali у нашем граду. Овако је до сада била пракса да бирамо, примера ради, дали је била боља нека позоришна представа или изложба, књижевно

„АРСЕНАЛ ФЕСТ”, МАНИФЕСТАЦИЈА КОЈУ ВАЉА ПОДРЖАТИ И У ОВОЈ ГОДИНИ

Не само културу, већ готово све области нашег друштва обележила је економска криза. Шта се, у таквој „ситуацији” и „клими” радило и урадило у крагујевачкој култури имали сте прилику да сами видите, чујете или прочитате. Ипак, као и сваке године, наша редакција замолила је неколико посленика из ове области да одговоре на питање: шта је у крагујевачкој култури у прошлој години било за похвалу, а шта није. Ево и како су нам одговорили

вече или концерт, научни скуп или сајам књига итд.

Зато ћу се ја, руководећи се овим критеријумом, издвојити оно што је на мене оставило посебан утисак. Што се тиче позоришних представа издвојио бих представу „До голе коже” Књажевско српског тетра и „Лабудово језеро” Позоришта за децу. Када је реч о изложбама, на мене је највећи утисак оставила ретроспективна изложба наше недавно преминуле уметнице Љубице Цуце Сокић, коју је организовала Галерија „Рима” са Српском академијом наука и уметности. Из области књижевности мртву трку, воде књиге наших еминентних и награђиваних писаца Видосава Стевановића, Зорана Петровића и Мирка Демића. Прошле године изашло је неколико значајних остварења из области историографије, Бориша Радовановић „Крагујевац у устанку 1804-1813. године” и „Кафана старог Крагујевца”, Вељка Лековића „Крагујевачки аеромитинзи”, моје маленкости „Зеленило Крагујевца”, „40 година Завода Мале Пчелице” и „Јубилеј за понос 1912-1962-2012 - Геронтолошки центар Крагујевца”. Овим књигама дат је велики допринос расветљавању догађаја и појава из историје Шумадије и Крагујевца.

Велики догађај у 2012. години сигурно представљају већ традиционалне манифестације као што је „КРАФ” (који је ове године био вредан посебне пажње), „Ноћ музеја” са неколико значајних изложби и програма који је привукао рекордан број посетилаца од како се ова манифестација и јавно одржава у нашем граду, „Јоакиминтерфест” и други сценски

и уметнички фестивали. Историјски архив Шумадије организовао је за последњих десет година четврти научни скуп. Прошле године назив скупа био је „Шумадије и Крагујевац од 1914- 1941. године”, на којем је било пријављено и презентовано 18 радова из различитих области.

Веома запажено је било гостовање наших друштава, позоришта и извођача у земљи и иностранству (СКЦ, Абрашевић, Лицеум, Позориште за децу и др.). Крагујевац је напоскон добио своје биоскопске сале, после неколико година паузе.

Несумњив промашај, јер ни сам не знам како бих га другачије назвао, је перманентно процентуално и реално смањивање средстава за културу, на свим нивоима. И у најбољим и најсрећнијим временима у културу је ретко када издвајано и трошено више од шест одсто предвиђених буџетских средстава. И тако мала буџетска средства када се умање за макар и један проценат, то су за културу велика средства. Међутим, када усвојени Репуб-

лички буџет на позицији за културу почиње цифром нула, онда је то више него алармантно. Срећом, у нашем граду та цифра не почиње са нулом. Ова, по мени, инцидентна појава оставиће дубоке последице на будућност српске културе, јер то може да буде репер многим општинама и градовима у Србији, да следећи републички буџет пресликају процентуалне износе на своје локале.

Да ли околико смањење значи да нам је култура небитна, политичким елитама на свим нивоима не доноси поене или корист, или је можда у питању нешто треће што ја не видим и нисам способан да докучим.

Невена Марјиновић, историчар уметности, галерија „Рима”:

- Сваку годину најпре памтим по догађајима који су освежили културну сцену Крагујевца. Драго ми је да су младе манифестације имале одличне програме и да полако постају део традиције града, попут фестивала стрипа, „Арсенал феста”, „КРАФ-а” и „Фотораме”, а појавило се и „Песничење”. Право освежење је био ангажман младих архитеката из удружења НОА, који су у музеју „21. октобар” приредили Архитектонски час. Тај музеј је место којим град Крагујевац може да се подичи, мада су ове године сенку на њега бациле оправдане критике на рачун склањања Лубардиних слика из сталне поставке. Народни музеј је, на моје задовољство, годину затворио скромном али правом музејском изложбом којом је представљен део археолошке збирке. Па ипак, излазећи из галерија музеја, са горчином сам пролазила поред своје некадашње школе која је са те стране опасана рогобатном металном оградом. Као ђак Прве гимназије, чија је учionicа гледала управо на пијаци, знам какве неприлике стварају неваспитани људи, али тако одвајати најзначајнију културну и најважнију

ДОБРА ГОДИНА У ТЕАТРУ

старе бољке

образовну институцију у граду, нажалост шаље лошу слику о нама. Обрадовало ме је што је, након серија вандализама који су у заборав однели многобројне јавне скулптуре у граду, у 2012. години осванула и једна нова – биста Милоја Павловића, вајара Николе Коке Јанковића. Крагујевац је захваљујући јавним споменицима академика Николе Јанковића одавно постао музеј на отвореном, а прошле године постављен је камен темељац згради његовог легата. Иако градња још није настављена, радује ме што су средства у буџету града за 2013. годину планирана за овај подухват, јер је то прилика да се у нашем граду нађе један од најзначајнијих легата у земљи. Ту шансу никако не смео пропустити! На почетку и ове 2013. године треба да имамо на уму важну поуку – неопходно је промишљено и стручно бирати културне садржаје, јер квантитети никада не може да надомести недостатке у квалитету.

је да студијска група Српског језика и књижевности ФИЛУМ-а, коначно има шта да понуди читалачкој публици. Исти факултет изнедрио је и 12 дама одсека Зидно сликарство, које су своје дипломске радове представиле у Народној библиотеци, јула месеца. То ме подсети на сјајну изложбу скулптура-инсталација Драгана Кандића у Дому омладине, у оквиру пратећег програма „Арсенал феста”. „Арсенал фест” је догађај који овај град мора да има и надам се да ће у годинама пред нама наставити да се развија. Исто мислим и за „Крагујевац орен поетру”. За крај, поред озбиљне године у Књажевско-српском театру, похвалила бих сценски перформанс „Они живе”, у Народном музеју, средином јуна.

О томе што је „концерт године” групе „СМАК” одржан у Београду, а не у граду у ком се и младе генерације диче овим бендом, говориће се у 2013. години.

Но, оно што ме је у 2012. години, као бившег крагујевачког студента, највише разочарало и постидело је „највећа студентска журка” у оквиру прославе 40. година постојања Правног факултета, која је за звезде вечери имала Гоцу Тржан, ди џеј Шонета и „Мега бенд”. Да иронија буде већа, продато је 10.000 карата.

Виолетта Еша Томић, песникиња:

- Гледајући уназад неколико година, мислим да је 2012. била најкултурнија у смислу остварења младих људи који се баве писањем. Ретроспектива у мојој глави, тачније све оно што је на мене оставило позитиван утисак, изгледало би овако:

Почетак године обележили су занимљиви мултимедијални перформанси у СКЦ-у, за које су заслужни млади, креативни, талентовани људи који пишу кратку прозу и поезију. Такође је битно споменути да је ентузијазмом младих песника настао и tzv. СПАК! (вече отвореног микрофона и алтернативне поезије) који се и данас одржава једном месечно, али на жалост није довољно медијски пропраћен. Онда је лето, врело и једва подношљиво, освежио нови талас који је назван „KG орен поетру”. Тако нешто нигде се не може видети, ни чути – мада након фестивала изпузала је делимична копија јер је људима лакше да покупе туђу креативност и успешност, него да

IZLOZBE U GALERIJI "RIMA" OBELEZILE LIKOVNI ZIVOT U 2012.

сами смисле нешто што ће успети и трајати. Међународно такмичење песника прављено по узору на спортска такмичења, где публика одлучује о победнику. Идеја одлична, и требало би да заживи и наредних лета.

Такође ми је јако драго што се не заборављају људи који више нису са нама и организују се књижевне вечери посвећене њиховом стваралаштву, конкретно мислим на поезију Марка Стаменковића (ове године одржано је вече у „Абрашевићу”).

Значајно је споменути то да је у октобру формирана надреалистичка уметничка група „Пола

мачке” са циљем да оживљава и шири надреалистичке идеје и тенденције овде и сада. Група окупља младе који се баве надреалистичким стварањем у различитим његовим видовима (књижевност, перформанси, израда надреалистичких предмета и сл.) Група је покренула и страницу на фејсбуку одмах након првог мултимедијалног догађаја који је посветила стваралаштву контроверзног Данил Хармса под називом Хармсово и Мистерово вече. Тек се очекују занимљиви пројекти ове уметничке групе.

Новембар је био проткан одличном поезијом Дамира Недића, као и промоцијом његове друге књиге песама „Нешто си заборавио”. За ову збирку бих рекла да има оштре зубе и нежне руке.

Закључак би био да су млади ствараоци града имали успеха у 2012. и купили су поред бројних награда и похвала, и своју нову публику и обожаваоце. Али, на жалост, као што сам већ поменула све то није било довољно медијски испраћено и подржано од стране институција које би требало да буду више заинтересоване.

Војо Лукић, в.д. директора Књажевско-српског театра:

- И поред економске кризе и недостатка новца у години за нама, ипак, је било више догађаја за похвалу него за покуду. Најпре ваља похвалити приватну иницијативу која је у 2012. била и те како значајна, а која је веома ретка и у

српском и крагујевачком културном животу. У тренуцима када су програми овдашњих установа културе „поклекли” приватна иницијатива је показала да има чиме да се подичи. То је тренд који би ваљало и убудуће одржавати.

Све похвале ваља упутити и галерији „Рима”, која је поред одличних изложби ове године објавила и монографију посвећену Љубици Џуци Сокић. Позориште за децу обележило је десет година постојања, а за све то време одржавају квалитативни континуитет рада, па бројне награде на домаћим, али и интернационалним фестивалима нису изненађење, већ плод дугогодишњег напора.

У КРАГУЈЕВЦУ ПОНОВО РАДИ БИОСКОП

Александра Блајковић, новинарка:

- Нећу рећи да је сцену културе у години за нама обележило отварање биоскопа, јер би отварање биоскопа у другој декади 21. века као догађај године за Крагујевчане био исто толико парадоксалан колико и то што годинама биоскоп нисмо имали. Но, ако тај исти новоотворени биоскоп „Синеплекс” упоредимо са другим биоскопима у Србији, питам се да ли је и публика која га чини заслужила епитете који му се препишују, јер смо били вреднији и масовнији када се говорило о томе да биоскопа нема, но да пропатимо оно што се на његовом репертоару нашло. Мом исказу у прилог не иду премијере, а било их је доста и биле су посећене. Она која се издваја је премијера филма „Хобит”, жељно чекана од стране Крагујевчана.

Оно по чему ћу памтити 2012. годину је збирка приповедака „Јесте ли читали Заратустру у оригиналу”, Николе Теофиловића, која доказу-

То је установа која негује најмлађу публику, учи је да заволи позориште, а то је управо публика која ће једног дана пунити сале Књажевско-српског театра.

Још једна позитивна ствар је и веб портал lice.rs, који није само културни водич кроз Крагујевца, већ портал који истиче културне вредности града и пружа информацију више о догађајима, али и стручни осврт. Култури у медијима данас се не даје довољно простора, па самим тим што постоји један овакав сајт већ је за похвалу. Надам се да се неће угасити, препоручујем да се овакав пројекат подржи, али и да се покрену нови сајтови.

Са друге стране, примећујем да Крагујевац има веома мало алтернативних група, а то свакако није добро. Волео бих да видим више младих који организују савремене и урбане културне догађаје. Свестан сам да то понекад није лако, да наилазе на препреке, али упорност се увек исплати. Такви догађаји културу нашег града могу само да обогате.

Пријерио Мирослав ЧЕР

КЊИГА „КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА“

Астали за којима је настајала ис

Историчар Бориша Радовановић објавио је књигу са жељом да од заборава сачува догађаје који су се збивали у овим градским „народним универзитетима“, културним местима у којима се креирала читава друштвена историја нашег града. У својој књизи Радовановић је Угоститељске објекте старог Крагујевца поделио у три групе: локале у центру тадашње вароши и кафане у Палилулама и Пивари

Пише Зоран Мишић

Дуго најављивана, коначно је пред саму Нову годину изашла из штампе књига историчара Борише Радовановића „Кафана старог Крагујевца“ или, како је у поднаслову дела аутор навео, „прилози друштвеној историји града“. Подаци које је о овој вазда занимљивој и „питкој“ области прикупио обрађујући период од турских ханова и караван сеараја до краја Другог светског рата, то и јесу, јер се кроз кафански живот заиста стварала и у њему најбоље огледала друштвена историја вароши.

„Књига о кафанама старог Крагујевца бави се оним делом друштвене историје Крагујевца која је до сада мало или готово никако обрађивана. Књига представља природан наставак и допуну мојих ранијих истраживања о друштвеној прошлости Крагујевца, а има задатак да нас подсети на места која су за бројне генерације Крагујевчана имала важну улогу и значај“, каже у уводу књиге аутор Радовановић и додаје да је њен циљ да отргне од заборава све оно што је чинило живот људи лепим, занимљивим и пријатним у прошлости, а није везано за породични идилични живот, који се одвијао у оквиру кућне заједнице.

А тога је, бар по грађи објављеној у овој књизи, било охо-хо.

У Прологомени књиге Радовановић даје кратак осврт историје кафана (назив потиче од турске речи „кахвекана“) у свету још од 15. века и првом појављивању оваквог објекта код нас – 1521. године на београдском Дорћолу.

Полазећи од тезе да је историјат крагујевачких кафана, механа, хотела и других угоститељских објеката својеврстан прилог друштвене историје града, у првом делу књиге Радовановић даје кратак, али веома користан преглед историје Крагујевца и његове васколике, па и друштвене историје. У том делу књиге аутор је сажео читаву прошлост нашег града од дав-

О АУТОРУ

Хроничар прошлости Крагујевца

Аутор књиге Бориша Радовановић (1950) професор је историје, архивски саветник који се преко тридесет година бави истраживањем прошлости Крагујевца и Шумадије. Запослен је у Историјском архиву Шумадије и Крагујевца. Аутор је више књига о историји града и великог броја чланака и изложби о његовој прошлости. Био је секретар СИЗ-а за неговање традиције ослободилачких ратова и В. Д. директора Архива Шумадије. Један је од оснивача Друштва историчара Шумадије и покретач и главни и одговорни уредник часописа „Шумадијски анали“ које издаје Историјски архив. Као архивист је учествовао на бројним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Члан је Међународног архивског савета из Париза. Живи и ради у Крагујевцу.

нина, њеног политичког живота, зачетака заната и трговине, почетке културног живота, оснивања разних друштава, удружења, еснафа и, наравно, незаобилазних политичких партија и странака. Заједничко им је то што су сви основани и заживели баш у градским кафанама. Дајући слику друштвеног живота Крагујевца и Крагујевчана, Радовановић није заборавио да поброји и локалне новине и новинаре, спортске дружине и клубо-

ПРВИ УГОСТИТЕЉСКИ ОБЈЕКТИ – ИЗГЛЕД ТУРСКОГ ХАНА

ве, позоришне трупе, зачетке данас популарно названог „цивилног и невладиног сектора“ попут Црвеног крста, добровољних женских друштава, ватрогасце, ловце, коњичке трке, славе, биоскопе, забаве и балове, почетке играња билијара и шаха у нас.

Кроз историју са мераком

„Знамо да у Крагујевцу у време турске владавине кафана у данашњем смислу није било. Оне су настајале постепено. Прве кафане у Крагујевцу, где се служила кафа и пиће, настајале су у махалама насељеним српским живљем. За такву једну махалу са десне стране Лепенице извори кажу да се звала Вишњак. То је уједно и први траг који указује да је српског становништва уопште било у турском Крагујевцу. То је део града око данашње Старе или Милошеве цркве“, почиње Радовановић историју крагујевачког кафанског и сваког осталог живота.

Полазећи од првих ханова (на турском „кућа у којој се може и преноћити, али и крчма и гостионица) које су још у 16. веку код нас за време Турака махом држали Цинцари, Радовановић даје описе ових објеката, претеча данашњих – угоститељских.

СТЕВАН ЈОВАНОВИЋ ШИШКО, ВЛАСНИК ИСТОИМЕНЕ КАФАНЕ

ЈЕВРЕМОВ КОНАК – КНЕЖЕВА КАФАНА, КАСНИЈЕ ЗГРАДА ЛИЦЕЈА И ПОГЛАВАРСТВА

Прве „праве“ кафане јављају се у граду у време када је он био престоница Милошеве Србије, када Крагујевац има 384 куће у њему постоје 72 кафане. Прве кафане носиле су имена по својим власницима. Било је оних које су радиле само по дану и затварале се у „пристојно време“, али и оних које су већ тада „радиле по читаву ноћ“.

У документима кнежеве канцеларије сачувана је молба Косте Јовановића за отварање кафане у Крагујевцу из 1822. године и то је први пи-

сказао Милошев брат господар Јеврем Обреновић. Ово здање (на месту некадашњег хотела „Дубровник“) касније ће имати различите намене, од зграде Лицеја до Начелства округа Крагујевачког и биће порушено пред Први светски рат.

У то време као једини Турчин, неопходан ради кнежеве кореспонденције са Истанбулом, у Крагујевцу је држао кафану и Мула Салин. На месту данашњег „Заставиног“ солитера била је и кафана „Слога“, у којој се налазила и прва пошта, а за овај објекат везана је и легенда како су Крагујевчани у њеним темељима тридесетих година прошлога века тражили злато, а пронашли стари клозет.

Народни универзитети

Радовановић је све објекте поделио у три дела. Кафане у чаршији,

ИЗВОДИ ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ ДЕЛА

Невидљиве споне историје

Значајно дело са бројним сређеним и хронолошки побројаним прилозима за друштвену историју града не би угледало светлост дана без мишљења подједанко угледних рецензентата књиге. Рецензенти „Кафана старог Крагујевца“ су Предраг Илић, архивски саветник и директор Историјског архива Шумадије, и Мирослав Јовановић, главни и одговорни уредник „Крагујевачких“ недељних новина.

„Аутору је успело да на популаран и занимљив начин, кроз пригодну форму, генерализујући под појмом 'кафана' све угоститељске објекте, који су од првих трагова до краја Другог светског рата радиле у Крагујевцу, прати развој угоститељске делатности и да је приближи савременом читаоцу“, стоји, између осталог, у Илићевој рецензији. Историчар Илић је као рецензент Радовановићеве књиге написао и следеће: „Радовановићева књига о кафанама старог Крагујевца представља свеобухватно целовито и зрело дело, до ког је аутор дошао минудиозним радом и великим залагањем како би осветлио овај друштвени феномен и стога представља велики допринос у методолошком и стваралачком смислу историографији Крагујевца“.

За Јовановића ова књига је рађена на основу обиља материјала које је аутор током рада прикупио и система-

тизовао и током времена у виду пригодних записа објављивао дуги низ година коначно их на приступачан и занимљив начин уобличио у богато илустровано штиво намењено широком читалачком аудиторiju.

„Тако су кафане, као невидљиве споне историје, у време када се Крагујевац развијао и када се од једне балканско – оријенталне варошице претварао у европску варош или модеран европски град, играле значајну улогу у сазревању грађанског друштва о чему управо говори ова књига. Кафане су према потреби осниване у различитим деловима града и носиле различита имена, што се у књизи прати од првих основаних угоститељских објеката до Другог светског рата“, закључује Јовановић, свесрдно препоручујући овај рукопис за штампу.

НАСЛОВНА СТРАНА КЊИГЕ „КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА“

цу из 1822. године и то је први пи-

сказао Милошев брат господар Јеврем Обреновић. Ово здање (на месту некадашњег хотела „Дубровник“) касније ће имати различите намене, од зграде Лицеја до Начелства округа Крагујевачког и биће порушено пред Први светски рат. У то време као једини Турчин, неопходан ради кнежеве кореспонденције са Истанбулом, у Крагујевцу је држао кафану и Мула Салин. На месту данашњег „Заставиног“ солитера била је и кафана „Слога“, у којој се налазила и прва пошта, а за овај објекат везана је и легенда како су Крагујевчани у њеним темељима тридесетих година прошлога века тражили злато, а пронашли стари клозет.

УРЕДБА О УГОСТИТЕЉСКИМ ЕСНАФИМА ДОНЕТА 1847. ГОДИНЕ

торија

Палилулама и Пивари. По њему, али и мишљењу савременика, чаршијске кафане биле су нека врста „народних универзитета” јер су се у њима поред професора окупљали и старија омладина, ученици старијих разреда гиманзије и стручних занатских школа, глумци, новинари, трговци... Стварала се класа градске бојемије чијој ће духовитости и пошалицама Радовановић посветити читаво поглавље под називом „Сокачке лакрдије”.

Прве градске кафеције у Милошево доба (као и за време Турака) били су Цинцари, а плејаду елитних, тадашњих угоститељских објеката сачињавали су кафана „Код Јелена”, на месту данашњег Ватрогасног дома, у којој је легендарни Ђура Јакшић испевао песму „И још једна чаша и још једна сека”, кафана „Илица”, на месту данашње „Фонтане” код Социјалног, која је прва имала сцену да би могла да угости позоришне трупе и због тога

РЕКЛАМА ЗА ХОТЕЛ „ГУШИЋ”

важила за „позоришну кафану”, „Париз” на месту данашње апотеке преко пута кафане „Милош Велики”, „Шишкова” кафана, касније хотел „Гудурић”, испод данашњег „Пионира” (названа по првом власнику Стевану Јовановићу Шишку – угледном угоститељу из породице која је држала локале у Београду и Крагујевцу) и, наравно, легендарне и незаобилазне када је овој врсти историје реч – „Талпаре” (од дасака) на месту данашњег трезора Народне банке, о којој легенде међу Крагујевчанима колају и данас.

Међу кафанама које су се од половине 19. века до краја Другог светског рата налазиле у Улици Краља Петра, Радовановић је педантно побржао: „Блакан” (али не данашњи, него објекат који се налазио код бетон-

ОСНИВАЧ ХОТЕЛА „ГУШИЋ”

ОБИЉЕ ИСТОРИЈСКО-УГОСТИТЕЉСКЕ ГРАЂЕ

О праву меанисања

У посебном одељку књиге – „Прилозима” Бориша Радовановић је за све оне које интересује не само „угоститељска прошлост” града, већ и његова историја уопште, педантно изложио читав низ докумената, факсимила, рукописа и закона којима је област о којој пише регулисана од Милошевог доба до данас.

Тако заинтересовани читалац у „Кафанама старог Крагујевца” може прочитати оригинале „Еснафске уредбе” из 1847. године која је по први пут код нас званично и законски регулисала начин отварања и „држања” кафана, меана и месница – као и казнама за непридржавање исте, Гушићев тестамент, Полицијску уредбу за кафеције из 1909. године, Правилник Удружења угоститеља за град Крагујевац и срезове Крагујевачки, Гужан-

ски и Лепенички, аутентичан списак угоститељских радњи у Крагујевцу 1942. године...

Радовановић у свом делу прилаже и велики број фотографија које илустрију не само историјат крагујевачких локала, кафана и хотела, већ дају и целокупну слику друштвеног живота ондашње вароши, од свадби, породичне (наравно и кафанске) свакодневне атмосфере, битних друштвених дешавања, празновања еснафских и удружењских слава, празника, свечаности, портрете сталних гостију, легендарних боема, здања и читаве делове града који данас постоје само на оваквим пожутелим фотографијама.

Посебан део ових прилога аутор је посветио и

РАЗГЛЕДНИЦА ХОТЕЛА „ТАКОВО”

ПРВА КРАГУЈЕВАЧКА ПИВНИЦА НА СКВЕРУ „КОД КРСТА”

ЛЕГЕНДАРНА ГРАДСКА КАФАНА „ТАЛПАРА” (ДЕСНО) У ГЛАВНОЈ УЛИЦИ

ског моста), „Скопље”, „Оријент”, „Европу”, „Лапово”, „Зелени венац”, „Луксор”...

На скверу „код Крста” Крагујевчани су се гостили и дружили у кафанама „Аризовић” (срушена током бомбардовања у Другом светском рату), „Првој крагујевачкој пивници”, „Македонији”, „Милошу Великом”...

У чаршијски „круг двојке” спадале су још и улице Дринчићева (једна од најстаријих градских улица – првобитно називана Пут за Јовановац) у којој су били локали „Орач”, „Јовановац” и „Златни плут”..., Драшковићева (просечена пред Први светски рат), „Москва”, Цара Николе – „Шумадија” (данас постоји тај локал у Лоле Рибара), Карађорђева: „Топола” и данас култна „Стара Србија”, „Опленац и легендарни „Палигорић” у Војводи Путника, у којој су се налазиле још и „Шењанин” и „Добре воде”.

Шетњу старим центром чаршије Радовановић завршава објектима у Улици Краља Александра и Престолонаследника Петра – „Задруга”, „Делиград”, „Цариград”, „Нови Руд-

ВЕСЕЛА КАФАНСКА АТМОСФЕРА 1929. ГОДИНЕ У „СТАРОЈ СРБИЈИ”

ник”, „Два лафа” и „Код стрелишта”. Ту су још и некадашње кафане у Вилзеновој улици („Три шешира”), Вишњићевој („Крит” – после рата користиле су је занатлије), Масариковој („Парк” – користило ју је Крагујевачко радничко друштво) и „Оаза” у Даничићевој („Два сокола”, „Нови Пазар”...). Побројане су још и „Мали Париз” (до Бановинске болнице), „Мостар” (права мераклијска кафана која је радила у Улици Светозара Марковића), Ловачки дом са кафаном у Шумарицама и „Гружа”.

По овом питању није заостајало ни насеље Палилуле, подељено по кварталима: Старо Палилуле, Мала вага, Лицка и Стара радничка колонија, у којем су се најелитније и најпозантије кафане налазиле у Кнез Михајловој улици: од „Коларца”, „Женева”, „Новог Сада”, „Златибора”, „Булевара”, „Димчине”, „Славије”, „Црногорца”, „Камјакчалана”, „Рајине”, „Двет Југовића” (по познатих деветоро браће Петковић, ратних хероја које је описао и Стеван Јаковљевић у својој трилогији), „Шест топола” и многих других.

Данашњу тезу да је „она страна преко реке” друштвено „мртва” руше чињенице богатог кафанског живота у Пивари.

Крај који је и добио име по фабрици пива, која је постојала у периоду од 1860. до

1890. године „напајајући се” водом са Трмбаског водовода и коју је отворио Сремац Никола Месаровић, једноставно није могла да „подбаца” по овом питању. Хотел „Српска круна” у Улици Јована Ристића, у којој су се налазиле још и кафане „Пролеће”, „Русија”, код „Милета Бугарчета” и „Грујић”, у Стојана Протића биле су „Војвода Путник”, „Обренова кафана” (данас „Рујна зора”) и „Стара Пивара”, а у Шумадијској улици ресторација „Вила”, „Којина кафана” и „Солун”.

■ Сокачке лакрдије

Као битна места градских дешавања Радовановић је обрадио и хотеле, прва права угоститељска здања зидана по „европском рецепту” који су у његовој књизи „дати” са богатим историјама и биографијама власника и оснивача, попут „Гушића” (данашња „Зеленгора”

НАЈПОЗНАТИЈИ БОЕМИ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА БУРА ЈАКШИЋ И СТЕВАН КАЋАНСКИ

коју је подигао највећи крагујевачки добротвор, пешадијски капетан у пензији Милован Гушић од чијег су се тестаментарног фонда школовале генерација крагујевачких гимназијалаца). Затим „Такво” (на месту данашње Поште – чувено по својој сали и дворани са балове и забаве), „Палас”, „Јадран”, „Масарик” и „Гудурић”.

Није заборављена ни чувена градска и грађанска бојемија, од неумрлог Буре Јакишића, преко његових компаноња Радована Пејића, Вула Паштрмца (којем је посвећена позната песма „Отац и син”), сина Милошевог Амице Паштрмца и колеге и земљака из „прека” Стевана Каћанског који је предавао у крагујевачкој Гимназији када је Ђура био „протеран” у Сабанту. У одељку „Сокачке лакрдије”, сем боемских пошалица и духа старих добрих времена, од заборављају су истрнуте бројне глумачке љубавне приче попут оних Јулке Степић (ћерке чувеног глумца Паје Степића) и тада млађаног Тоше Јовановића и „подвига” младог Добрице Милутиновића који је одрастао у Крагујевцу.

Радовановић бележи и занимљивости, од отварања прве школе играња, како је „потенцијални закупац” из околног села надмудрио лукаве и превејане крагујевачке кафеције приликом једне од лицитација за закуп хотела „Такво”, анегдоте о чаршијским проституткама (види антрфиле) од којих је Мађарица из „прека” спасила главу своје газди од Шваба приликом стрељања 1941. године.

На крају, у духу прохујалог времена који описује, Радовановић није заборавио ни своје верне пренумеранте који су педантно побројани на последњим страницама књиге. Као некада, весело, шарен кафански свет, глумци, новинари, професори, сликари, трговци, власници данашњих локала, последњи Мохиканци чаршијске бојемије, којима аутор одаје својеврстан омаж док испијају можда и „последњу” турску у кафанама које полако али сигурно нестају из градског миљеа.

ШУМАДИЈА И КРАГУЈЕВАЦ ОД 1914. ДО 1941. ГОДИНЕ (5)
РУСКИ ЕМИГРАНТИ – ГРАДИТЕЉИ И АРХИТЕКТЕ

И данас вредна дела Коваљевског и Житкевича

Пише: др Верољуб Трифуновић,
инжењер архитектуре

Међу руским стручњацима који су емигрирали у Србију после Октобарске револуције посебно се истицао архитекта Георгиј Павлович Коваљевски. Он је завршио Технички факултет у Кијеву, где је потом био шеф Одсека за генерални план града и професор на Политехничком институту. По емиграцији у Србију, од 1920. до 1944. године води Биро за генерални план Београда. Поред рога, радио је пројекте за уређење Теразијске терасе, Славије и трга код кнежевог споменика, као и више генералних планова за неке мање градове у Србији.

Радећи Генерални план Београда (1924. године), Коваљевски је први лансирао идеју о развоју града и на левој обали Саве, која је после Другог светског рата реализована изградњом Новог Београда. Пројектант таквог калибра био је ангажован и за неке пројекте у Крагујевцу.

Најмодернија пијачна зграда

На општинском плацу на ушћу Ердоглијског потока у Лепеницу, некада је била шупа, а потом стара зграда суда општине Крагујевац. Пред Први светски рат на тој локацији пројектован је Општински дом, пројекат је урадио инжењер Душан Нинковић, а потом га редирао професор Бранко Таназевић. Рат је омео његову реализацију, па је нови пројекат поверен Георгију Коваљевском, који је осмислио заиста репрезентативну грађевину, палату са сутереном, приземљем и два спрата. Западно крило зграде било је предвиђено за градски хотел, а источно за општинску управу.

Међутим, ни овај пројекат није реализован јер је дошла велика економска криза, а по монументалном концепту требало је да доминира на Милошевом венцу.

На палату Окружног начелства ослањао се озелењени партер, али је двадесетих година прошлог века промењено саобраћајно решење, па је Карађорђева улица пролазила испред Суда. Тако је настао и сквер на коме се сада налази споменик војводе Радомира Путника. Ограду која је тада урађена обликовао је архитекта Коваљевски. Има назнака да је учествовао и у обликовању Малог парка, који је пројектовао архитекта Раде Милосављевић, а остаје за истраживање да се утврди и његова улога у обликовању сквера код Крста

ПРОЈЕКАТ НЕИЗГРАЂЕНОГ ОПШТИНСКОГ ДОМА И ДОМА ПОЖАРНЕ ДРУЖИНЕ КОЈЕ ЈЕ ПОТПИСАО АРХИТЕКТА КОВАЉЕВСКИ

Две вредне и препознатљиве грађевине у Крагујевцу, Дом Пожарне дружине и пијачну зграду, пројектовао је архитекта Георгиј Коваљевски, док је бивши професор петроградске Војно-инжењерске академије Никола Житкевич имао великог удела у међуратној обнови и изградњи Војнотехничког завода војне индустрије у Крагујевцу

и споменика чешког гробља. По пројекту Коваљевског страни извођач у Крагујевцу је подигао најмодернију пијачну зграду у време међуратне Југославије. Она је стилски била мешовита, са класицистичким стубовима, уз модеран начин примене стакла и челика, са фауном у орнаментима. Функционалност хале била је изванредна, зграда је дала печат целом Милошевом венцу и одлично се уклопила у цео амбијент када је касније подигнут споменик палим Шумадинцима.

Коваљевски је урадио и идејно решење Дома Пожарне дружине и сачувани су оригинали те скице. Иначе, главни пројектант био је архитекта Михаило Радовановић, али уз његов, стоје и потписи Коваљевског и архитектке Бранка Маринковића. Тако је саграђен један од најбољих објеката међуратног Крагујевца.

Војна индустрија „вуче“ град

Никола Александровић Житкевич (1868-1945) по струци је био грађевински инжењер и у царској Русији редовни професор Николајевске војно-инжењерске академије у Петрограду са чином генерала. По емиграцији у Србију, био је председник Секције војних инже-

њера у Савезу руских инжењера у Краљевини СХС, 1931. године је нострификовао диплому и потом предавао на Техничком факултету као хонорарни професор.

У Србији је био супервизор и врховни стручни ауторитет при планирању и грађењу, са огромним овлашћењима у великим инвестицијама, иако са статусом емигранта, што говори у његовим изванредним референцама. Житкевич је доста радио и у Крагујевцу.

У Првом светском рату Војнотехнички завод претрпео је тешка разарања, на Версајској мировној конференцији 1919. године изнет је податак да је степено оштећења ВТЗ чак 70 посто. Неко време у новој држави постојала је дилема око даљег развоја војне индустрије у Крагујевцу, или је, ипак, 1923. године одлучено да се раде планови модернизације ВТЗ. Та

Извор из радова са научног скупа историчке архиве Крагујевца

графевинском одељењу ВТЗ-а заједно раде српски инжењери и већи број руских емиграната.

Када је реч о Војнотехничком заводу, урађено је следеће: нова зграда Лабораторијума (1925-1927), Артиљеријска радионица (1926), фабрика пушака и пешадијске муниције (1927), електрична централа, дејче обданиште и фабричка амбуланта, ватрогасна кула, регулисано је корито Лепенице и урађена брана са уставом. Затим је подигнута управна зграда са парком (1928), стан за управника и пруга за Медну, па нова Ковачница и котларница (1930), Упаљачница (1933), Ваљоница (1938).

Тако је војна индустрија Крагујевца постала град у граду, највећа српска фабрика, ограђена високим

У ОБНОВИ ВОЈНОТЕХНИЧКОГ ЗАВОДА ЗНАЧАЈНО УЧЕСТВОВАО НИКОЛА ЖИТКЕВИЧ

зидом као „забрањени град“. Војнотехнички завод је због тога остао изван грађевинског реона у новом Генералном регулационом плану Крагујевца из 1931. године, иако је буквално био ослоњен на градски центар.

У оквиру инвестиција у Војнотехнички завод изграђени су и многи такозвани пратећи објекти. Међу њима посебно се истиче надградња Војнозанатлијске школе и изградња интерната за ту школу, затим подизање официрских станова, дејчег обданишта и фабричке амбуланта, а нарочито треба издвојити подизање Старе радничке колоније.

Објекти из ове групе не спадају у класичне индустријске, подигнути су као надградња корпоративног односа фабрике и њених радника, али су дали нови, висок квалитет градитељству, непознат у историји крагујевачке индустрије. Ни у читавој тадашњој држави није било примера да је једна фабрика тако систематично школовала

своје питомце, нити да је саграђено и, за то време, изузетно опремљено радничко насеље.

Радничко насеље европског типа

Најмодернији урбанистички потез у Крагујевцу двадесетих година прошлог века учињен је изградњом Радничке колоније. Она је грађена од 1925. до 1928. године, средствима добијеним на име немачких репарација после Првог светског рата, а рађена је по тада највишим европским стандардима грађења радничких насеља. За потребе радника Војнотехничког завода подигнуто је више од сто зграда у којима је настањено преко 500 породица са око две хиљаде становника. Ништа слично није реализовано у међуратној Југославији на плану овог вида становања.

Дрвене типске зграде, 89 кућа са 332 стана, подигнуте су на простору од 23 хектара, а пошто су грађене немачким парама, остварен је директан немачки утицај на организацију простора. Поред тога, из средстава Војнотехничког завода, на површини од 8,2 хектара изграђено је још 18 кућа са 72 стана. Саграђени су и школа, соколски дом, амбуланта, продавница и други објекти за заједничке садржаје. У центру насеља био је парк са павиљоном за музику, скулптуром и стазама за шетњу. Примењен је и строги ортогонални модел уличне мреже са правоугаоним градским блоковима. Улице су биле уређене и озелењене, а слободни простори између зграда контролисано засађивани.

Мало је радничких насеља и у ондашњој Европи која су се могла упоредити са Радничком колонијом у Крагујевцу. Колективним средствима решен је проблем становања великог дела радничке популације, кроз дуг период експлоатације насеља је имало висок квалитет становања, да би тек у другој половини века почело да губи те карактеристике.

Велика индустрија морала је да изгради и озбиљну градску инфраструктуру. Изузетно вредан био је Грошнички водоводни ситем, регулација Лепенице и Ждралице биле су заштитна велика дела Крагујевца од поплава, град се из заводске електричне централе снабдевао струјом све до краја двадесетих година. Локални воз од Лапова и од Краљева превозио је раднике из околних насеља до посебне „Завод станице“. То је била приградска железница која је функционисала и у послератном периоду.

Дакле, Војнотехнички завод као највеће предузеће војне индустрије у Југославији давао је печат Крагујевцу током деценија пред Други светски рат. У том таласу развоја значајно су учествовали руски емигранти, инжењери и архитекте, али њихова улога у томе до сада није озбиљно истражена.

Највеће послове грађења у међуратном периоду водили су српски инжењери школовани у иностранству, али пошто је њих после рата било само 14, значајна помоћ дошла је од Руса.

На рад инжењера Житковича указивао је и крагујевачки историчар Дејан Обрадовић, он би вероватно истражио и више детаља о њему, али у томе га је претекла прерана смрт.

У следећем броју:
ОСНИВАЊЕ ВЕЛЕСИПЕДСКОГ
СПОРТ КЛУБА „ОКЛИЊ“
У КРАГУЈЕВЦУ 1933. ГОДИНЕ

ДАНАШЊА ЗГРАДА ГРАДСКЕ ТРЖНИЦЕ КОЈУ ЈЕ ПРОЈЕКТОВАО НИКОЛАЈ КОВАЉЕВСКИ

ПРИЛОЗИ ЗА ИСТОРИЈУ ЗАВОДА ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ
У КРАГУЈЕВЦУ (3)

Незаборавних циришких месец дана

За време специјализације у Београду, ненадано, или стицајем околности, указала ми се прилика да од 20. јула 1970. године будем гост Зубнолекарског института Медицинског факултета у Цириху, граду у коме је још 1861. основана прва зубарска школа у Европи. Била су ми то драгоцене сазнања и искуства

Пише: примаријус др
Раденко Петронијевић,
стоматолог у пензији

На клиници где сам био на специјализацији повремено сам правно сопствену фото-документацију снимајући колор дијапозитиве. Знајући то, проф. др Брановачки замолио ме је да му будем од помоћи у пуштању дијапозитива приликом презентације његовог предавања на Првој стоматолошкој недељи Црне Горе у тадашњем Титограду. У Крагујевцу ми нису дозволили ни дневнице ни путне трошкове, наводно већ примам накнаду за одвојени живот, и кренуо сам о сопственом трошку. Нисам ни смео ни хтео да одрекнем обећану помоћ професору.

Пошто се и у то време у Црној Гори осећао знатан утицај Загреба и њихове школе, са београдског факултета послала је бројна екипа угледних личности, са одабраним сетом предавања која су имала претходно читање и редактуру у библиотеци факултета. Професор Брановачки, наочити Војвођанин, склон лепом старом, да не кажем аустроугарском маниру, држао ме поред себе као да сам му ађутант. Исплатило ми се. На једној вечери организатора упознао ме је са човеком из чијих уџбеника смо полагали испите у току студија. Био је то професор др Мирослав Сувин, некада Београђанин, а тада професор у Загребу. У то време, у ондашњој Југославији, несумњиво највећи ауторитет у нашој струци и науци. Када је од мог професора чуо ко сам, шта сам и одакле сам, прокоментарисао је да сам амбициозан и да не би било лоше да видим како се изучава протетика и у неким развијенијим срединама, рецимо у Цириху. Ако сам заинтересован, спреман је да ми напише препоруку на ту адресу.

Наравно да сам са радошћу и захвалношћу прихватио понуђену помоћ. Непуних месец дана после тога добијем једно љубазно писмо да од 20. јуна до 20. јула 1970. године очекују да будем гост Зубнолекарског института Медицинског факултета Универзитета у Цириху. По добијању одобрења из матичне установе и сагласности клинике где сам био на специјализацији, опет о свом трошку, сопственим „фићом“, кренуо сам преко Алпа пут Швајцарске.

Пре поласка уписао сам брзи курс немачког језика у Институту за стране језике у Господар Јовановој у Београду. Свакодневно у поподневним сатима похађао сам по неколико школских часова и то ми је било од драгоцене помоћи. У међусобној конверзацији одлично сам разумевао саговорника, чак и предавања на немачком, али мој дијалог је био врло сиромашан. Зато сам са собом увек носио цепен издање Лангешајтовог скраћеног програма немачког са речником и то ми је било од највеће користи.

■ У „друштву“ светских стручњака

Првог дана примио ме је проф. др Алберт Гербер. Добио сам два ментора и идентификациону плочицу жуће боје (боја за госте) са именом, презименом и титулом и обавезом да је носим на цепу од мантила. Главни ментор био ми је доцент др Х. Граф. а у његовом одсуству оберартц др Алфред Гееринг. Поред мене, била су још два госта у истом статусу, једна Гркиња из Атине и колега из Бијафре, у то време сецесиони део Нигерије.

Циришки институт, најстарија зубарска школа у Европи (основана 1861.) са далеко највишим стручним реномеом, имао је само пет

професора, 20 виших асистената (оберартц) и 20 асистената приправника. Било је уписано мање од сто студената на свих десет семестара наставе, од којих пет општих на медицини и пет у Зубнолекарском институту као делу Медицинског факултета.

Дечја и превентивна стоматологија није имала посебну катедру, већ је била у саставу клинике ортопедије вилица коју је водио светски ауторитет проф. др Рудолф Хоц. Са поносом су истицали да је он био и декан Медицинског факултета. Није постојала ни посебна настава болести уста, већ се у оквиру укупне патологије усне дупље слушала у програму оралне хирургије, коју је водио проф. др Хуго Обвегезер, Аустријанац, ђак и асистент чувеног бечког професора Траунера.

У програму наставе на нашој Орално-хируршкој клиници, а и као испитно питање, имали смо операцију прогеније по Обвегезеру. У кантини са самопослуживањем, на последњем спрату, где су ручавали и студенти и наставници, два пута је ручао за мојим столом и све време се распитивао за наше професоре Пишчевића и Карапанџића. На тој клиници виши асистент био је Љубљанчанин др Миливој Перко, врло цењен и већ се причало да ће бити Обвегезеров наследник. Хистологију зуба, конзервативу и пародонтологију предавао је проф. др Ханс Милеман. Код професора Милемана виши асистент био је Загребчанин др Цуриловић.

Протетика се изучавала као два предмета на две потпуно одвојене клинике. Наставни програм круница и мостова водио је такође у свету чувени проф. др Еуген Долдер. Зглобне протезе и Долдерова пречка (шина) биле су у наставном програму и практичној примени увелико и код нас. Мобилну протетику, протезе предавао је проф. др Алберт Гербер. Ревизијом Гизијеве теорије о оклузији и артикулацији, која је скоро 100 година била свети канон у протетској пракси, са својом теоријом о жвачном центру, као аутор посебног модела кондиллоформ вештачких зуба за уградњу у протезе и конструктор сопствених арти-

ГЛАВНИ МЕНТОР У ЦИРИХУ ДОЦЕНТ ДР Х. ГРАФ

Био сам врло изненађен када сам свог ментора видео у униформи са чином пуковника швајцарске војске. Било ми је јасно зашто је инсистирао да на опроштајну посету дођем на факултет у суботу, које су по правилу биле нерадне.

Одржао ми је предавање да је швајцарска војска увежбана и опремљена, најбоља на свету. Из ње се регрутује папина гарда у Ватикану, па чак се ни Хитлер није усудио да крене на њу.

Рекао ми је, на крају, колега ваша земља нема будућност, она ће се распасти. Помислио сам у себи, када „лупа“ оно о Хитлеру, нека му буде и ово. Нисам се ни узбудио ни наљутио, али много година касније често сам се тога сећао, а било је то у лето далеке 1970. године!

ПРОФЕСОР АЛБЕРТ ГЕРБЕР

Грех је пити линцуру

Ближио се крај летњег семестра и професор Гербер је у башти неког средњовековног замка, изнад циришког језера, за своје сараднике приредио „зомер абенд“ - летње вече. И ја сам био позван.

Програм су почела три конобара. Двојица укочени као споменици високо су подигли две укрштене упаљене бакље, а трећи је театрално читао историју замка.

Док се служио аперитив играо се тото-лото. Једног тренутка био сам опкољен већином присутних, јер је један од задатака гласио колико је слова у презимену југословенског госта.

Служен је печени свињски бут шпикован ананасом и трешњама. Уз десерт појавила се и моја боца линцуре. Конобар је њом преливао сладолед и колаче. При првом сусрету са професором поклонио сам му линцуру и неки дан после тога рекао ми је да је грех то пити, довољно је мирисати.

ДР АЛФРЕД ГЕЕРИНГ

кулатора, названих кондилатори (нормал и индивидуални), сматран ја за најактуелнијег теоретичара и практичара у свету. У латинској Америци није било факултета где није био професор по позиву, а у згради Института цео један спрат је био његова приватна клиника, чак и део паркинга испред зграде.

Тих месец дана био сам окружен изузетном колегијалном пажњом. Посећивао сам и предавања за студенте. У рукама ми је непрестано била бележница и фото апарат. Претходно сам добио сагласност да могу да снимам све што се догађа у свакодневном раду. По добијању развијених дијапозитива користио сам сваки погодан тренутак и слободан монитор да их прикажем и то је примано са посебним симпатијама.

Први пут на тој клиници видео сам регистрацију кондилне путање у виличном зглобу помоћу индивидуалног кондилатора, што је по добијеним параметрима премера битно одређивало избор и начин поставе зуба у протезама. За мене је била новина враћање готових протеза у кондилатор, пре издавања пацијенту и реоклузија са разнобојним папирићима која је трајала и по тридесетак минута. У нашој пракси фаза издавања готовог рада водила се углавном на контролу равномерног загриза целе протезе, али без битније реоклузије, квржица. Такве протезе, без коректне реоклузије упоређивао сам са ходом на високом штиклама по турској калдрми.

Ипак, највише су ме фасцинирале редовне недељне консултације, ако бих могао слободно да их преведем, као хируршко- протетско разјашњавање случајева. Одређено дана у недељу у заказани сат долазио је професор Обвегезер и са професором Гербером кроз припремљену документацију, чешће уз присуство пацијената, прављен је план предпротетске припреме, постављана је дијагноза и индикација за даљи третман. Предпротетском хируршком третману приступало се када је постојала и најмања шанса да се побољша повољнији исход протезирања.

■ Посете великим произвођачима

За време боравка на клиници препоручили су ми и организовали посету два највећа европска дистрибутера, велдрогерије стоматолошких материјала и опреме, фирма „Келикер“ и „Продентина“. Посетио сам у близини Цириха и фабрику „Сандр Мето“, где су се производили (углавном за америчко тржиште), готови елементи за фиксну протетику од племенитих метала. На крају и фабрику „Кандулор“

која је производила по ексклузивној лиценци Герберове кондиллоформ а-критлатне зубе за протезе.

На повратку из Цириха био сам на шестодневном семинару на упознавању Ивотреј методе у фабрици „Ивоклар“ у Лихтенштајну. Тај аранжман је био заслуга г. Јанка Добрине из Љубљане, иначе њиховог заступника за Југославију. Непосредно по мом доласку приспео ми је Добрин са два стоматолога из Словеније. Примио ме је један од шефова продаје уз обичајне речи протокола и замолио ме да паркирам моје возило („фићу“) негде на фабричком паркингу, а да ће ме њихов аутомобил, наводно због моје сигурности, свакодневно возити из хотела у фабрику и назад у хотел. На крају ми је скренуо пажњу да је у њиховој фирми обичај да када имају госте или пословне партнере из неке земље, да у време њиховог боравка на јарболу испред зграде стоји истакнута застава дотичне државе. Показао ми је руком према прозору, видело се десетак застава, а на једном јарболу била је наша тробојка. Једва сам се уздржао од видног узбуђења. Зажелео ми је успешно усавршавање уз напомену да су трошкови целокупног боравка на рачун фирме.

У градићу Шаан под једним кровом биле су, уствари, две огромне фабрике, „Ивоклар“ са материјалима за протетику и „Виводент“ за конзервативу. По њиховом казивању, покривали су својим материјалима скоро половину светских потреба. Пет дана је прошло у разгледању и једне и друге фабрике, проучавању Ивотреј методе и посебним демонстрацијама широке палете њихових материјала за стоматологију. Само у те две фабрике могао сам да напуним „фићу“ рекламним узорцима и пропагандним материјалом.

Субота, шести дан, био је посвећен протоколарној посети престоници Вадуцу и опроштајном ручку у најрепрезентативнијем хотелу „Ројал“. Домаћини су се хвалили да је на нивоу париског „Максима“. Пошто сам ја тражио неки домаћи специјалитет, предложили су ми „срнећа лећа на алпски начин“. Као што је уобичајено у таквим приликама и на таквим местима, скоро припремљено јело „чварило“ се поред стола фламбурањем оним плавакастим пламеном. Добијем на тањиру две попрличне шницле премазане дебљим слојем, помислио сам, црним кавијаром. Први залагај ми је застао у ждрелу. Поред застава испред фабрике, још један шок, био је то прави преслатки цем од шумског воћа. Селјачки син из Грузе од другог залагаја наставио је даље, као да је одрастао на тој храни.

Насијавиће се

ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ

Владимир Јаџичић

Кожа

ПОТПУНО САМ наг. Преко коже навлачим само гаће и панталоне. Због тога, засад, мало ко мари. Прођем ходником, увек склањајући се од туђих погледа. Спремачица је урокљива. Медицинска сестра вреба из потаје. Лекарке су увек спремне на безобразлук. Најгоре је, ипак, са колегама. Све сами примаријуси. Свако би да ми исприча шта би данас требало да радим. Да командује, иако сам формално ја надређен њима. Знају где сам погрешно у животу и сви би то да исправе. Испричаће ми како би требало од данас да живим. Потапшаће ме по рамену, и не схвативши да сам то.

Све ће бити у реду, само их ваља избећи. Ако будем имао среће, спремачица ће гледати шпанску серију у портирници, медицинске сестре ће се карминисати или упицањивати нокте, а докторице ће шмрцати или се кикотати, ко зна зашто. Једино не могу да се отресем колега, лекара. Они су лукави, тачно знају одакле ћу наићи, истрчаће, као из заседе, ухватиће ме под руку и почети да ми говоре у чему сам забрљао. Разуме се, све то је скопчано са некаквим пословним или радним предлозима, рецимо за унапређење ефективности рада, или уштеде струје. Поред њихове канцеларије мораћу да претрчим као преко брисаног простора. Па, ако ме зрно и погоди, бар сам покушао.

Ако се безбедно докопам своје канцеларије - одахнућу. Данас ми, можда, неће појести уши. Потом опипам џепове на радном мантилу. Ако зазвечи, значи да су кључеви канцеларије ту. Најчешће је закључам и на компјутеру, преко интернета, пустим благу окрепљујућу музику. Али, ко има снаге закључавати се преко дана? Да радим поподне, то би имало смисла: спремам дисертацију, или научни рад, па не желим да ме ометају. Пре подне то је незамисливо без нарочитог објашњења. Имам ли га? Немам.

Закључао сам се јер сам настран, јер сам намћор, набигузица и сепаратиста. Желим да се одвојим од осталог, нормалног света, на шта немам право, јер сам плаћен да им подилазим и да их варакам обећањима о бољем животу, напредовању у служби и повећању плата. Све се варакамо, сви се лагуцамо. Тако и они варакају пацијенте. Нећеш, ваљда, пацијенту рећи да је његов случај без изгледан. Он не долази овамо да би чуо тако нешто. Не дај боже да офираш неком чилагеру да је остарио и да медицина у његовом случају више нема шта да тражи. Последњом снагом потегнуће те мочутом и распопати главу. Што је најгоре, сви ће му одобрити: ниси ли испровоцирао старца? Ниси ли му последњу наду чијао из носа? Јеси. Лекар нема право на истину, једино лекарево право је право утехе другог. Да, али ко ће утешити мене? И на то сви имају одговор. Докторе, веле, излечи сам себе! Као да је то лако. И кад ме сколе све те муке, ја укључим тиху музику на winamp и подесим звучнике тако да звук допре само до ивице стола (не даље!). У последње време то је џез, јер ми доноси скоро оргастични осећај изгубљености какву преоптерећен човек увек тражи очајањем на погрешном месту. Џез је - какофонија, али какофонија има свој ред, своју пијану и опојну хармонију, непроцењив допринос истинском осећају издвојености. Када зачујем нескладне тонове, тада, напоскон, почнем да чиним оно што сам до сада у свом животу најозбиљније и чинио, на чему сам изградио свој свемир, на чему се, можда, и држи сав мој живот: копам нос. Чачкам и шта све ту човек не може пронаћи: какве облице, куглице, мрвице, лепињице - све оно што се даје, тако усредсређено, заролати између два или три прста, претворити у бомбицу а онда - кврц! - катапултирати на под или на зид.

Тако ми требало чинити са свим нашим мукама, јер оно што иштемо је - ослобођење. Кад бих, уз то, смео да попнем и ноге на

сто... Али, то без закључавања врата не бих да се усудим. Готово сам сигуран да ће главна сестра, баш тада, као заинат, ући и значајно се накашљати. Наравно, ништа неће рећи, али ће ме гледати тријумфално док будем скидао ноге, једну по једну, и углављивао их у узану катакомбу испод стола. То је трен који је дуго чекала! Сада ће, дознавши за ту моју слабост, или да тражи нешто што никада не би смела од мене да тражи, или да се распустити и сама почне да цала и кола по собама, да се дерња на пацијенте и на подчињене сестре и спремачице, а онда да оде с посла сат пре истека радног времена, не питајући за допштење. Јер, то је њихово право, за то они живе: да спознају моје слабости и да их искористе. Не, зауставићу се на чачкању носа, при чему стално морам да будем на опрезу: неко, изненадно, без куцања, може упасти унутра.

Ходник је - улаз у други свет. Дуж ходника налазе се собе пацијената. Сви су тешко болесни, а постранце је и такозвана шок-соба, из које скоро нико не излази жив. Пре неки дан сам бројао, од тридесет шест пацијената са срчаним ударом миокарда, жив је из шок-собе изашао само неки Пантћ Милоје, стар седамдесет и две године! Нико му није давао шанса да преживи, ритао се, бунчао, колачио очи, хтео да стргне испод себе гуску и са себе катетер - није могао, због силне „срчке“, чак ни да се помокри, а да га не жигне срце, а ипак је он једини преживео и, како изгледа - успешно се опоравља. А био је више од пола минута клинички мртав! Сви они младићи и средовечни људи отишли су. Нико не може да поверује, само ја знам о чему је реч: њему се, изгледа, још живи. Он и живот толико су се зближили да су постали нераздвајни.

Не улазим у приче с пацијентима, то је оно најопасније: поготово овде, где се лако налази пут за мртвачницу и где се човек хвата за сваку реч као за сламку спаса, али ипак ме понекад заскоче својим побљављем - што они, што медицинске сестре, у време дежурства. И тако сазнаш: овог оставила жена, пати за њом пет година, онај други сахранио дете, шта ће њему живот, трећег разочарала деца, одала се пороцима - нико од њих није преживео. А старац - гура даље. Удао ћерку, оженио сина, долазе му унучићи да га обиђу - он их понекад, онако побљављен, препозна, понекад не, али видиш му у оку да жели очајнички да устане, да удахне свеж ваздух. И ево, устаје. А медицина? Шта ту може медицина? Па ја најбоље знам да смо ми лекари пред природом потпуно немоћни. Можемо да препишемо лек за срце, и то је све. А што се тиче свих оних силних стентова и бајласова - пиши пропало. Ко на њих пристане, пристао је на смрт и боље му је да одмах одапне. Наравно да ја то никада нико не бих јавно рекао. Али, сви то на нашем одељењу сасвим добро знамо.

ПО КУЦАЊУ познајем да је то мој заменик Добрић. Пошто је куцање одлучно, јасно је да је дошао јер има нешто против мене. Он увек има нешто против мене, мисли да је моја фотељица рајско место. Зна да није, али кад помисли да на њој седим ја - на посао му се и не иде. Он не зна да ја знам. Шта знам? Знам све. Знам да је

разговарао са начелницом из управе о дојави против мене. Начелница ми је рекла да га се чувам јер је змија. Као да ја не знам да треба да га се чувам.

Улази и смешка се, ја искључујем музику. Дobar дан, драги колега (Јебаћу ти нану!). Дobar дан, колега, изволите (Нећеш, ја ћу, ваља, шеби!). Данас огрејало сунашце (Знам да ти у срцу зебе!). Сунце је од септембра злата вредно (Само најпрег, и не сањаш шипа ше чека!). Ја, ево, донео неки извештај од главне сестре (Цркни, издај ти мајтерина!). Ма немојте (Не мислиш, ваљда, да си ме изненадио. Имам тај извештај већ неколико дана). Овде, изгледа, колега, нешто није у реду, погледајте и сами, отписана су два сандука лекова (Долијао си, лойово!) А то? Већ смо, колега, расправили на комисији. Ти лекови су изашли из употребе... о чему, ево, имам и печат надзорног органа (При!). Шта? Када сте одржали... (огједном, схвати колико је тлућ исцао, поцрвени и прекида себе у пола реченице: шако, дакле, мамицу вам лойовску! Угружила се браћа прошив мене једноћа! Огржали сите тајни састанак! Нека, нека, нећеће још дуго!) Па, онда нема везе, колега, ја сам мислио само да вас упозорим. (Овој тучи си се извукао, али доћи ће маца на враћанца!) Хвала вам, драги колега, ценим вашу бригу (Није дебео!)... А док излази, добацујем: И увек кад нешто имате, колега... Не устручавајте се (Јер ја простио обожаваам кад ми појуши ушиша појуши шебе).

Ужас који живим непоправљив је, једино горе је остати и без њега. Не знам колико и докле ћу издржати. Увек се појави шинтер и препозна у теби цукелу. Пацови нагрћу: слушају свирку која их домами. Постоји чаробни зов који их сабере у мојој канцеларији. Канцеларије су предворја пакла. Зато из своје, петнаест минута пре краја радног времена, отплешем попут сенке, трудећи се да опет postanем невидљив и нечујан. То, изгледа, умем. Најбоље је кад ми нико не каже до виђења, свако њихово „до виђења“ значи збогом - занавек!

УВЕЧЕ на лице навлачим маску ловца. Град је пун ходајућих застрашујућих бедара, неухватљивих осмеха, белих здравих зуба, упуњених фармерки, црних чарапа и свилених гаћица. Та тела чекају да их неко зграби и одвуче у јазбину. Ја сам хрт који је после радног дана скинуо бели мантил да би прошетао го међу бедрима, дојкама, стомачићима и крупним влажним окицама надсвојеним секси наочарима. Познајем толико пожељних усамљених жена, да ме је по-

мало и страх. Шта ако ме зграбе и растргну као што су Орфеја? Она што личи на срну с крупним зеленим оком и већама повијушама - уме погледати тако као да гледа кроз тебе - за њом ходају панталонице с народним везом на задњим џепчићима, с гузом као чигрица, ево упуњених фармерица које ме увек терају да се запитам - како је успела да се увече - ређају се струкови мазно зањихани у сусрет вечерњим светиљкама, испијеним чашицама вотке и полупијаном клатарењу између умугзаних сточића - све то постоји да се запитао како таква лепота опстаје у овако прљавом запуштеном месту; такво богатство - наше једино, храбри ме да издржим још једну ноћ у самозабраву, тим боље да проверим да ли га познајем или не, смем ли му препустити преподневни стан. Моја циљна група су самци, као и ја, безвољни, утучени као ја. Како сам постао шеф одељења? Понудили, ја пристао, и то је све. Неодрживо, неиздржљиво, и нека потраје

Али, додатно узнемирује огледало. Треба се суочити. Остајем го у свету страшном до оголености. Вратим ли се у постелу, чудовиште које спава поред мене прождраће ме. То не би био неправедан исход. Има ли смисла да се одевам, одлазим на посао и браним место до којег ми није стало? Ако сам коме помогао, то и није зависило од мене, колико од нечега што је делало кроз мене. Завидео сам неким офталмолозима. Они учине, после операције катаракте, да пацијент одиста прогледа. А ја узалуд копам по артеријама и венама, кашиком вадим тромбове из залезака, или уграђујем безнадежне апарате. Срце никако да прогледа.

И тада схватим: сви ти људи с којима се свакодневно сусрећем знају да сам голаћ. Знају то, виде ме кроз одећу коју сам узалудно преко себе набацао. Јурцају за мном као вампири који предосећају топлу крв. Гребу по кожи канцама од пола метра. Заривају очњак до кости. Докусурују то што су започели други, у другом времену. Нико ме није дозвољено да одене сопствену кожу.

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/J/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

САТИРА

Бицикл

У оквиру безазлене еколошке акције „Очистимо Србију“ један министар у нашој влади дошао је на генијалну идеју. Замислио је, наима, како би било сјајно када би на посао, уместо службеним аутом, одлазио бициклом.

Било би то заиста еколошки, а да не говоримо кавог значаја има у временима светске економске кризе. Најзад, био би то и леп пример, за узор народу и другим министрима. Замишљено, учињено.

ВИЦ НЕДЕЉЕ
КОНОБАРА
ЈАНКА

Референце

- Хало, је ли то Скупштина?
- Јесте!
- Молим вас, кажите ми шта је потребно да будем посланик?
- Човече, јесте ли ви мало ударени мокром чарапом у главу?!
- Јесам! Је 'л треба још нешто?

Немамо шта да једемо. Чекамо ребаланс буџета!

Милан Р. СИМИЋ

Данас је митинг подршке. Одазваћу се масовно!

Рагмило МИЋКОВИЋ

РАНГ ЛИСТА ИГРАЧА КГ-ЛИГЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

	Презиме име и надимак	Збирно		Пролеће		Јесен	
		Поен	Супа	Поен	Супа	Поен	Супа
1	Туцаковић Бранко Туца	77,3	9388	28,3	5114	49,0	4274
2	Богдановић Мирослав Крапа	76,6	8170	31,6	5330	45,0	2840
3	Станић Радован Рака	73,1	6756	31,1	3998	42,0	2758
4	Ђорђевић Раде Ђерка	69,7	10300	26,7	4754	43,0	5546
5	Раденковић Ненад Буђони	68,3	8971	32,3	6082	36,0	2889
6	Марковић Мирко Професор	66,1	5528	26,6	2892	39,5	2636
7	Николић Драган Муша	61,1	2180	21,6	-456	39,5	2636
8	Цветковић Небојша Цвеле	60,9	6990	25,4	4522	35,5	2468
9	Вујисић Данило Дача	59,6	6188	28,1	3258	31,5	2930
10	Николић Небојша Ушке	58,0	5356	23,0	4020	35,0	1336
11	Милојевић Ненад Неца	56,6	3789	20,6	2350	36,0	1439
12	Мартинковић Милорад Мића	56,1	4390	27,1	3754	29,0	636
13	Алексић Миленко Мика	54,0	1776	24,0	876	30,0	900
14	Матијасевић Мирослав Маче	53,8	3643	22,8	1860	31,0	1783
15	Васиљевић Зоран Гуки	53,8	2718	18,3	296	35,5	2422
16	Андрић Дејан	52,4	2717	19,4	383	33,0	2334
17	Филиповић Дарко	51,5	2944	22,0	1278	29,5	1666
18	Живковић Стефан	49,8	1250	21,3	238	28,5	1012
19	Весовић Миодраг Веса	46,9	-673	20,4	-167	26,5	-506
20	Јеврић Милан Паки	45,5	329	24,0	565	21,5	-236
21	Данас Иван Грк	44,0	5930			44,0	5930
22	Јовановић Драган Дуца	41,5	3832			41,5	3832
23	Мајсторовић Милош	40,2	432	16,7	1516	23,5	-1084
24	Лазаревић Славољуб Лаза	39,5	2826			39,5	2826
25	Ивановић Горан Чича	39,0	3014			39,0	3014
26	Николић Ненад Шоне	35,5	2468			35,5	2468
27	Милојевић Жељко	34,1	-462	20,6	-578	13,5	116
28	Николић Србислав Срба	31,5	3704			31,5	3704
29	Урошевић Бојан	30,2	3960	30,2	3960		
30	Маринковић Милан Маре	29,0	3260	29,0	3260		
31	Ђорђевић Саша	26,7	3608	26,7	3608		
32	Јовановић Јован Јоца	25,4	1424	25,4	1424		
33	Гајић Марко	25,0	182			25,0	182
34	Живковић Владан Глумац	24,4	3080	24,4	3080		
35	Петровић Берислав Бери	24,3	1768	24,3	1768		
36	Петровић Милован	22,5	-2288			22,5	-2288
37	Симић Миласав Миша	21,1	208	21,1	208		
38	Милојевић Александар Лија	20,5	-546	18,5	-464	2,0	-82
39	Савковић Ненад Шоне	18,7	778	18,7	778		
40	Кораћ Томислав	17,8	-1590	17,8	-1590		
41	Гајић Зоран	16,9	940	16,9	940		
42	Васиљевић Саша Циле	15,9	-1232	15,9	-1232		
43	Ђорђевић Небојша Неша	13,1	1150	13,1	1150		
44	Јокановић Зоран Босанац	10,9	-1400	10,9	-1400		
45	Ђунисављевић Зоран Ђуна	9,2	1522	9,2	1522		
46	Симић Зоран Сима	4,5	-524	4,5	-524		
47	Милетић Раде	3,5	-844			3,5	-844
48	Урошевић Иван	2,9	-158	2,9	-158		
49	Зоран Савић	2,1	158	2,1	158		
50	Бркић Станоје	2,0	-20	2,0	-20		
51	Миловановић Драгутин	2,0	-768			2,0	-768
52	Стевановић Делимир	0,3	-770	0,3	-770		
53	Сретенковић Миљко Шилја	0,3	-778	0,3	-778		

Не дишемо пуним плућима. Чувамо снагу за црне дане.

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Министров саветник, који се ионако убијао од досаде, купио му је три бицикла. Црвени, бели и плави. Могао је и жути, али је ипак, у интересу државне штедње у оскудним временима, купио свом министру само три поменути бицикла.

Од њих је, неки вредни чика Ивица, кога су сви звали Бициклето, за министра склопио један у знаку наше тробојке. Остале делове је, према договору, узео за руке. Плаћен му је, из буџета владе, само хонорар за интелектуалне услуге.

Бицикл је имао дванаест брзина! Понекад, знате, министар мора хитно на седницу.

У сваком случају, то са шареним бициклом је одјекнуло и било врло лепо примљено у јавности.

Проблем је настао тамо где га нико није очекивао.

Министар је бицикл, сваког јутра

паркирао испред улаза у зграду владе (о томе јер писао и Тајмс!), али већ првог дана неко је са њега украо динамо. Упркос обезбеђењу!

Нема везе, рекао је министар пред многобројним телевизијским камерама, ионако не возим ноћу.

Сутрадан, украдоше и лампу. Опет камере, опет новинари (био и Тајмс!), опет нема везе.

Ипак, министар на предлог порттира у згради владе, познатог чика Дуце, поче бицикл да паркира по ходницима владине зграде. Међутим, не лези враже, чудновата ствар са крађом делова једноставно се наставила.

Једног дана, премда је био уредно паркиран у седишту владе, украдоше бицикл, комплет, што каже народ.

Ко, шта, како... ни милиција не зна.

Углавном, појео вук магарца а чика Дуца оде у инвалидску, пре времена, на нервној бази.

Новинари некако сазнадоше: „Лоповска банда“, „Хор бандита“, „У влади све го лопов“, „Украли би мајци дете испод сисе“, „Али Баба и његових двадесет министара“... И све тако. Великим словима на насловницама таблоида.

Министар је опет сазвао конференцију за штампу и одлучно рекао: - Ићи ћу од сада пешице. Аплауз. На основу тога доделише му стан пет минута удаљен од седишта владе. Одлука да на посао иде пешица, па још из овог већег стана, показала се као промућуран потез. Министра, до сада, нико није украо. Верујемо и да неће.

Није он бицикл, па да је некеме потребан.

Милан ТОДОРОВ

Политичари могу бити поштени само у козарачком колу. Тада се држе за обе руке!

Раг ЈОВАНОВИЋ

Горан Миленковић

Разнода

ОДВАЈЕ

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ, потпредседник Владе:
- Да ли сам задовољан људима, нашим кадровима? Не, нисам. Нисам ни самим собом задовољан.

ТАНАСИЈЕ УЗУНОВИЋ, глумац, унук председника владе Краљевине Југославије:

- Три пута сам се женио. Због прве девојке у коју сам се заљубио морао сам на рапорт код њене мајке, била је генералско дете. Не знам како, али увек сам налетао на комунистичке ћерке.

ЛЕПА ЛУКИЋ, певачица, о томе како се њена мајка није слагала са избором једног од љубавних партнера:

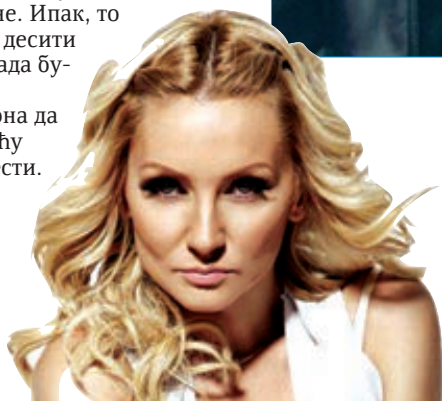
- Пита ме шта сам на њему наша. „Ја ништа лепо на њему нисам приметила, а само једну ствар му нисам видела”, каже мајка, а ја јој одбрусим: Е, па можда је баш та ствар у питању.

АНАБЕЛА БУКВА, певачица, о свом последњем венчању:

- Осим кумова, моје мајке и Андрејевих родитеља, нико више није присуствовао венчању. Велику прославу направићемо средином године – када беба дође на свет.

ГОЦА ТРЖАН, певачица:
- Ја бих се удала сваке године. Ипак, то ће се десити тек када будем сигурна да се нећу развести.

ИВАН ИВАНОВИЋ, водитељ:

- Превише времена потрошио сам на причу која се зове „Вече са Иваном Ивановићем”, а запоставио сам право вече са Иваном Ивановићем. Због тога сам платио цену – развео сам се.

АНА БЕКУТА, певачица, о свом „дечку”, министру Милутину Мркоњићу:

- Никад ме нико није волео као Милутин. Понекад имам утисак да живим у бајци. Увек је ту за мене и труди се да ми угоди на разне начине.

ЖАРКО ОБРАДОВИЋ, министар просвете:
- Свака плочица, лавабо, цев, прозор или врата су нам драгоцени и помоћи ће да деца што пре добију реновиране тоалете.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, председник Скупштине Јагодине:

- Ми у Јагодини не само да се залажемо против беле куге код људи, већ и код животиња, посебно егзотичних, какве су жирафе.

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ

од 10. до 16. јануара

Четвртак 10. јануар	Петак 11. јануар	Субота 12. јануар	Недеља 13. јануар	Понедељак 14. јануар	Уторак 15. јануар	Среда 16. јануар
<p>СТАЊЕ СТВАРИ</p> <p>20.00 Стање ствари</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Кућињаца р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Документарна серија 12.00 Вести 12.05 Кућињаца 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Музички програм 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Раскршћа р. 16.00 Вести 16.05 Зодијак р. 17.00 Мозаик 18.00 Бели анђео 18.30 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 Зодијак 22.00 Хроника 2 22.30 Megafon Music 23.30 Атлас 00.00 Вести 00.05 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p>МОЈА ШУМАДИЈА</p> <p>17.00 Моја Шумадија</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кућињаца р. 10.30 Бели анђео 11.00 Документарна серија р. 12.00 Вести 12.05 Кућињаца 12.35 АБС шоу 13.00 Музички програм 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Зодијак р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion Files р. 18.30 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Раскршћа 20.30 Акција 21.00 Зодијак 22.00 Хроника 2 22.30 Документарна серија 23.30 Илузиониста 00.00 Вести 00.05 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p>ШУМАДИЈСКИ ПРАГ</p> <p>12.05 Шумадијски праг</p> <p>08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Вести 09.35 Цртани филм 09.35 Серија 10.00 Кућињаца 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Кућица у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 Филм 18.00 Раскршћа р. 18.30 Акција р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Филм 00.00 Вести 01.00 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p>СТАКЛЕНО ЗВОНО</p> <p>20.00 Стаклено звоно</p> <p>08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Најсмешније животиње р. 10.00 Биографије познатих 11.00 Кућица у цвећу 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Агро дневник 14.00 Економец - Најсус (мали фудбал, снимак) 16.00 Вести 16.05 Филм 18.00 Нокаут 18.30 Улови трофеј 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Најсмешније животиње 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 Културни преглед-Изложба 23.00 Филм 00.00 Вести 01.00 Хит дана</p> <p>наставак програма ТВ Крагујевац</p>	<p>ХРОНИКА 1</p> <p>19.00 Хроника 1</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кућињаца р. 10.30 Кућица у цвећу р. 11.00 Документарна серија р. 12.00 Вести 12.05 Кућињаца 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Музички програм 14.00 Shopping avantura р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Зодијак р. 17.00 Мозаик 18.00 Србија коју волим 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Хроника 1 20.30 Цртани филм 21.00 Економец - Најсус (мали фудбал, снимак) р. 22.00 Хроника 22:30 Документарна серија 23:30 Нокаут 00:00 Вести</p>	<p>МОЗАИК</p> <p>17.00 Мозаик</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кућињаца р. 10.30 Србија коју волим р. 11.00 Документарна серија 12.00 Вести 13.00 Музички програм 14.00 Раднички - МЗТ (снимак кош. утакмице) 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Зодијак р. 17.00 Мозаик 18.00 Ноге на путу 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Здравље је лек 20.30 Суграђани 21.00 Зодијак 22.00 Хроника 2 23.00 Документарна серија 23.30 Биографије познатих р. 00.00 Вести 00.35 Наставак програма</p>	<p>ПУТУЈУЋЕ ПРИЧЕ</p> <p>18.00 Путујуће приче</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кућињаца р. 10.30 Ноге на путу р. 11.00 Документарна серија р. 12.00 Вести 12.05 Кућињаца 12.35 Култура р. 13.00 Музички програм 14.00 Здравље је лек р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм 15.30 Супертехнологије р. 16.00 Вести 16.05 Зодијак р. 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.40 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Зодијак 22.00 Хроника 2 22.30 Документарна серија 23.30 Раскршћа 00.00 Вести 00.05 Хит дана</p>

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно
планирање, изградњу и
заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

Служба за заштиту животне средине, на захтев носиоца пројекта предузећа „VIP mobile“ д.о.о. из Београда, Омладинских бригада 21, спровела је поступак одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину пројекта Радио – базне станице "КГ 3023 КГ Станово", на катастарској парцели број 7836 КО Крагујевац 3–насеље Станово 3, Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је решење којим се утврђује да је потребна процена утицаја на животну средину пројекта Радио – базне станице "КГ 3023 КГ Станово". Решење је донето у поновљеном поступку по примедбама Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине.

Донетим решењем утврђена је обавеза носиоца пројекта да, у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласности на студију о процени утицаја пројекта на животну средину и утврђено је да се носиоцу пројекта не може одобрити употреба предметне базне станице без добијене сагласности на студију о процени утицаја на животну средину.

Представници заинтересоване јавности могу извршити увид и изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу члана 29. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04 и 36/09).

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
„ТРГОВИНА 22“, А. Д.
КРАГУЈЕВАЦ

ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС О ПРОДАЈИ ОСНОВНОГ СРЕДСТВА (КАМИОНА)

■ Продаје се камион марке „застава“, тип „турбо зета“, произведен 1989. године. Теретно возило је у исправном стању, није регистровано. Поступак продаје спроводи се прикупљањем писмених понуда за куповину.

■ Минимална понуђена цена мора износити 500 ЕУР-а.

■ Сви трошкови који су у вези са купопродајом возила, падају на терет купца.

■ Писмене понуде за куповину могу се у року од 10 дана од дана оглашавања доставити препорученом поштом на адресу: „Трговина 22“, а. д., 34000 Крагујевац, Улица „19. октобра“ број 2, или непосредно предати у затвореној коверти овлашћеном раднику за пријем поште на адреси Друштва.

■ Без обзира на начин достављања понуде, на коверти треба да стоји назнака: „Понуда за камион – не отварати“.

■ „Трговина 22“, а. д., задржава право да не врши избор по овом огласу, без навођења разлога зашто то чини, као и право да након отварања понуда позове најповољније понуђаче на завршно надметање.

■ Возило се може разгледати радним данима до 21. јануара 2013. године, у времену од 9.00 до 12.00 часова.

■ За додатна обавештења као и за најаву разгледања возила можете нас контактирати путем телефона 034/336-048.

Agencija za vodjenje poslovnih knjiga i knjgovodatvene usluge

Mani

334-805

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ СТАЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ а.д., ул. Таковска бр.2 из Београда, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији „КГ - Плаза, КГ 64 КГУ64 КГ 65 КГУ 65“ – тржни центар Плаза, на кп.бр. 5374/3 КО Крагујевац 3, у Булевару Краљице Марије бб, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 10.01.2013. до 21.01.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "КГ - Плаза, КГ 64 КГУ64 КГ 65 КГУ 65", урађена од стране овлашћеног правног лица - Лабораторија „W-LINE“, Аутопут за Загреб 41 и, 11077 Београд.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ а.д., ул. Таковска бр.2 из Београда, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније КГ57, КГУ57 – Грошничка река, чија се реализација планира на локацији на кп.бр. 1258 КО Крагујевац 2, у Какањској улици бб, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 10.01.2013. до 21.01.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније „КГ57, КГУ57 – Грошничка река“, урађена од стране овлашћеног правног лица - Лабораторија за радио комуникације, Електротехнички факултет, Универзитет у Београду.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Мали огласи

ИЗДАЈЕМ стан, 70 квм,
полунамештен, Ердоглија.
„Kewir“. Телефон: 064 45 08
45.

ПОТРЕБАН женски, мушко-женски фризер, за рад у салону „Kewir“. Од 8 до 15 сати. Телефон: 064 945 08 45.

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију(СМ) и полагање мале матуре. Студенти (припрема колоквијума и јануар – 2013.). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебни програм). Велика матура. Такмичења. Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Дана 12. јануара 2013. године навршава се 40 дана од смрти наше вољене мајке

Гавриловић
Добриле
Из Вињишта

Мајко вољена, много нам недостајеш.

Берке: Гордана и Драгана са породицама

Дана 17. јануара 2013. године даваћемо трогодишњи помен нашем драгом

Властимиру Васиљевићу Дуди

Помен ће се одржати у 11.30 сати на Варошком гробљу. Позивамо све да присуствују овом тужном помену.

Чуваћемо успомену на тебе, увек те волети и бити поносни што смо те имали, а неизмерно тжни што смо те изгубили.

Супруга Мирјана са породицом

СЕЋАЊЕ

Саша Симиовић

7.1.2009 – 7.1.2013.

И после четири године, с љубављу и поносом чувамо успомену на Тебе.

И даље смо у сузама за тобом.

Отац Милисав, мајка Ружица, син Алекса, супруга Светлана, сестра Славица са породицом

СКАНДИНАВКА

162	НАШ ГЛУМАЦ СА СЛИКЕ	СИСАР БЕЗ ЗУБА	КРАД-ЉИВИЦИ	НАШ ТВ ВОДИТЕЉ (ПРВА ТВ)	ПОЛАКО	ОКАМЕЊЕНА МОРСКА ЗВЕЗДА	УПИТНА ЗАМЕНИЦА	ЗАТВОР, ХАПСА (ФР.)
МЕСТО У ХРВАТСКОЈ								
ПРОНА-ЛАЗАЧ								
ГРАЂЕ-ВИНСКЕ АЛАТКЕ							ЕНЕРГИЈА	
ИРСКИ РО-МАНСИЈЕР ПИДАР							СУМПОР	СТАНОВ-НИЦА СИОНА
ПРИСТА-ЛИЦА ШОВИНИ-СТИЧКЕ ПОЛИТИКЕ								
САЊАТИ								ПОЗНА-ВАЊА
АСТАТИН			АКАДЕМИЈА НАУКА СЛИКАР И ГРАФИЧАР ОТО			ОПУС (СКР.)	ВОДИТИ СВУДА РЕДОМ	
МЕТАР		ПО ДАНУ (ПРИП.) РАДНИК У ЛИВНИЦИ						
СТАНЛИЈЕВ ПАРТНЕР У КОМЕДИ-ЛАМА					ОПШ. КРИВ. ЗАКОНИК	ЈАПАНСКО АРАНЖИРА-ЊЕ ЦВЕЋА		
КОЈИ ИМА ГОТОВИНУ (БАНК.)								
ВРСТА ЛИВАДСКЕ ТРАВЕ							АМПЕР	ВРСТА ЦРВЕНЕ БОЛЕ
ВЛАДИМИР НАБЕКОВ (НИЦЛ.)			ЛАН (АРАП.)					
			ТОКОМ ЗИМЕ					
	НАШ ПРЕДЛОГ			ЖИВОТ (ГРЧ.)				
	ПОЗАДИ			ГРАДУ СУДАНУ				
БИЛО ЧИЈА						ЗАЈЕДН. ТРЖИШТЕ	ЉУБОМИР ДРАШКИЋ	
КОЈИ СЕ МОЖЕ ЗАМЕНИТИ								
КЊИ КРАЉА МИНОСА, ПОМОГЛА ТЕЗЕЈУ (ГРЧ.МИТ.)								

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								

ВОДОРАВНО: 1. Ранији фудбалер Денис (0), 2. Име тенисерке Ивановић - Прастановник Балкана (1), 3. Оперска певачица Аленка - Грчко слово (1), 4. Град у Холандији - Седокос (1), 5. Опадање привредне активности (0), 6. Итем (скр.) - Катран - Симбол азота (2), 7. Тепих, Њилим - Мега (скр.) - Ручна граната (скр.) (2), 8. Врста лаке тканине (0), 9. Ампер (озн.) - Врста морских ракова (1), 10. Рекламни попис продајних производа (1), 11. Ранија француска књижевница (0), 12. Антиквар (0), 13. Исцедити (1), 14. Општинска лига (скр.) - Симбол натријума - Суседна слова азбуке (2), 15. Име глумице Спејсек - Обим (скр.) - Етвеш (озн.) (2), 16. Политра - Град у Русији (1), 17. Наносити гит (0), 18. Унутра - Књижевни критичар Мирослав (1), 19. Ауто-трка - Латински везник (2), 20. Певач, Рахимовски - Амерички глумац Рајан (1), 21. Целокупност, целовитост (0).

УСПРАВНО: 1. Возач багера - Иницијали глумице Стокић - Део затварача пушке (2), 2. Апарат за мерење винског врења - Верници католичке вероисповести - Ранији новац ЕУ (2), 3. Манастир код Бара - Становник Горе на Косову - Пратилац, трабант (2), 4. Гаус (озн.) - Име глумице Бенинг - Богумили - Огњен одмила - Алт (скр.) (4), 5. Персијски владар - Асирска краљица (висећи вртови!) - Староримски поздрав - Овдашњи (скр.) (3), 6. Симбол алуминијума - Млечни производ - Земљорадници у ст. веку - Обасјано (3), 7. Име певачице Матје - Преорати - Запаљење ушију (2), 8. Име и презиме војводе из Првог српског устанка - Лана Гарнер (иниц.) (1).

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ ●●○○

6					1	
		5			3	
8	8		2	7		
8	5	4				
	1				8	
				3	5	
1	6					3
		1	9			8
2			5			7

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●○

1		4	9	6	
7		5	8		
9		3	1	5	
		5	7		
	1		2		5
		6			4
		1	3		9
		8	4		
8		6			7

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: стеснити, раст, кот, елтон, мо, њи, тиман, нонијус, ананас, ф, н, манама, оникс, ер, ваб, апта, ар, п, аро, гунарсон, очарати, динамо, к, илузоран, наливање, ацетил, з. **ОСМОСМЕРКА:** деда мраз.

БЕЛА УКРШТЕНИЦА: каскада, онколог, етимони, фо, идол, илин, са, цол, вин, игелит, ји, алис, ечани, и, натуцак, трасати.

СКАНДИНАВКА: бас, два, акт, њен, ад, кус, кв, стабилно, лика, аик, а, одлука, бадњи дан, орне, ани, стево, от, т, векери, риличар, с, оцедине, ска, ита, ра, стена, слепи миш.

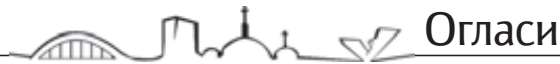
САЂЕ: мегдан, снешко, поскок, немица, оназис, колена, ударац, сузана, фланел, конрад, руксак, скалар, невино, ураган, срећка, вентил, ага кан, кћерка, диорит, канада, масакр, индиго, антоан, савест.

УКРШТЕНИЦА У СЛОГУ: колективи, комина, суринамац, цица, косинус, дебата, ка, стаја, белети, пуниша, готи, ка, милано, протасов, мади, топоними, неманња, свети наум, чека, робије, пећине, бер, вештак, јукатан, катица, гето, ти, канада, винова, непар, цариници, сметови, јагодина.

9	5	1	8	3	4	7	6	2
4	6	2	5	7	9	3	8	1
7	3	8	2	6	1	9	4	5
1	9	4	3	2	5	8	7	6
3	2	7	1	8	6	4	5	9
5	8	6	9	4	7	1	2	3
2	1	9	4	5	8	6	3	7
8	7	5	6	9	3	2	1	4
6	4	3	7	1	2	5	9	8

5	8	7	9	1	4	6	2	3
3	6	4	5	8	2	7	1	9
1	2	9	7	6	3	4	8	5
4	5	8	6	3	9	1	7	2
7	3	6	8	2	1	9	5	4
2	9	1	4	5	7	8	3	6
8	1	2	3	9	6	5	4	7
9	4	5	2	7	8	3	6	1
6	7	3	1	4	5	2	9	8

7	3	8	1	5	6	4	9	2
2	1	4	9	8	3	5	6	7
9	6	5	4	7	2	1	3	8
8	4	3	6	2	5	7	1	9
1	9	2	3	4	7	6	8	5
5	7	6	8	1	9	2	4	3
3	2	9	7	6	1	8	5	4
4	5	1	2	9	8	3	7	6
6	8	7	5	3	4	9	2	1

Огласи

Градско веће града Крагујевца, на основу Одлуке од 08.01.2013. год. расписује

ЈАВНИ П О З И В

за доделу средстава из буџета града Крагујевца за финансирање програма у области спорта у 2013. години

• **Предмет** јавног позива је додела средстава из буџета града Крагујевца за финансирање програма у области спорта у 2013. години.

• **Право учешћа** на јавни позив имају спортске организације, спортска друштва, удружења, грански и градски спортски савези чије активности су од значаја за задовољење потреба грађана у области спорта чије седиште је на територији Града Крагујевца и које испуњавају следеће услове:

- да су регистровани у складу са законом;
- да су евидентирани у Министарству омладине и спорта;
- да искључиво или претежно послују на недобитној основи;
- да имају седиште на територији града Крагујевца;
- да активно делују најмање једну годину;
- да је директно одговоран за реализацију програма;
- да је са успехом реализовао предходно одобрене програме;
- да испуњава услове за обављање спортских активности и делатности које су у вези са предлогом програма у складу са Законом о спорту;
- располаже капацитетима за реализацију програма;
- да је програм у складу са законом, општим актима организације и спортским правилима надлежног савеза у области спорта;

Носилац програма не може да:

- 1) буде у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности;
- 2) има блокаду пословног рачуна, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања;
- 3) буде у последње две године правноснажном одлуком кажњен за прекршај или привредни преступ у вези са његовом делатношћу.

Учесници јавног позива уз пријаву достављају доказе о испуњености услова. Поред доказа о испуњености услова подносилац пријаве доставља и:

- фотокопију личне карте лица одговорног за заступање

• **оверену изјаву дату под пуном материјалном и кривичном одговорношћу лица овлашћеног за заступање којом гарантује да су достављени подаци и документација тачни и свеобухватни и да нису у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности; да немају блокаду пословног рачуна, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања и да нису у последње две године правноснажном одлуком кажњени за прекршај или привредни преступ у вези са нашом делатношћу.**

• Учесници јавног позива уз пријаву подносе Предлог програма у три примерка у штампаном облику и у електронској форми. Образац пријаве, предлога програма и изјаве могу се преузети са Web.Site-а града Крагујевца: www.kragujevac.rs или у Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, ул. Николе Пашића 6, III спрат, канцеларија бр.401.

• **Критеријуми за вредновање програма спортских клубова су:**

I квалитет понуђеног програма

Квалитет понуђеног програма мора да садржи:

1. реалан финансијски план и однос свих извора финансирања;
2. отвореност и доступност активности предвиђених програмом;
3. референтност и стручност носиоца програма;
4. мерљивост односа резултата и уложених средстава;

II ранг такмичења

III остварени резултати у предходној години

IV заступљеност у репрезентативним селекцијама Србије

V категорисани спортисти

VI традиција

VII масовност

• **Критеријуми за вредновање програма за доделу средстава из буџета града Спорт за све за (рекреативни спорт за све, посебно за децу, омладину, жене, и особе са инвалидитетом), су:**

I квалитет понуђеног програма

Квалитет понуђеног програма мора да садржи:

1. реалан финансијски план и однос свих извора финансирања;
 2. отвореност и доступност активности предвиђених програмом;
 3. референтност и стручност носиоца програма;
 4. мерљивост односа резултата и уложених средстава;
 5. одрживост програма;
- II традиција
III масовност
IV заступљеност на такмичењима у Србији и иностранству
V организација такмичења
VI сарадња са спортским организацијама

Пријаве за доделу средстава са програмом и пратећом документацијом предају се на пријемној канцеларији (округли шалтер) Управе града, у затвореној коверти на адресу: Град Крагујевац, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Трг слободе бр.3 Крагујевац. Предња страна коверте мора да садржи следеће податке: 1) назив посебног програма; 2) назив подносиоца програма; 3) адресу подносиоца и 4) напомену: „Јавни позив-не отвара“.

• **Рок** за подношење пријава, Предлога програма и потребне документације је 15 дана од дана објављивања позива у недељном листу Недељне новине „Крагујевачке“.

• Неблаговремене и непотпуне пријаве на јавни позив, пријаве упућене факсом или електронском поштом као и пријаве оних учесника на јавном позиву, који су у предходној години остварили буџетска средства, а нису поднели извештај о реализацији програма неће се разматрати.

• Непотпуни предлози програма се не враћају подносиоцу предлога.

• Резултати јавног позива биће објављени у Службеном листу града Крагујевца и на званичној интернет страни Града.

• За додатне информације може се обратити на телефон број: 034/6170416 од 8-14 сати Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе.

Градско веће града Крагујевца, на основу Одлуке од 08.01.2013. год. расписује

ЈАВНИ П О З И В

за доделу средстава из буџета града Крагујевца за финансирање програма и манифестација у области спорта у 2013. години спортских организација које стекну статус спортских организација од изузетног значаја за унапређење и развој спорта на територији Града

Предмет јавног позива је додела средстава из буџета града Крагујевца за финансирање програма и манифестација у области спорта у 2013. години спортским организацијама које стекну статус спортских организација од изузетног значаја за унапређење и развој спорта на територији Града

• **Право учешћа** на јавни позив имају спортске организације, спортска друштва, удружења, грански и градски спортски савези чије активности су од значаја за задовољење потреба грађана у области спорта које стекну статус спортских организација од изузетног значаја за унапређење и развој спорта на територији Града чије седиште је на територији Града Крагујевца и које испуњавају следеће услове:

- припадају првој категорији спортова или учествују у највишем рангу такмичења;
- да су регистровани у складу са законом;
- да су евидентирани у Министарству омладине и спорта;
- да искључиво или претежно послују на недобитној основи;
- да имају седиште на територији града Крагујевца;
- да активно делују најмање једну годину;
- да је директно одговоран за реализацију програма;
- да је са успехом реализовао предходно одобрене програме;
- да испуњава услове за обављање спортских активности и делатности које су у вези са предлогом програма у складу са Законом о спорту;
- располаже капацитетима за реализацију програма;
- да је програм у складу са законом, општим актима организације и спортским правилима надлежног савеза у области спорта;

Носилац програма не може да:

- 1) буде у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности;
- 2) има блокаду пословног рачуна, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања;
- 3) буде у последње две године правноснажном одлуком кажњен за прекршај или привредни преступ у вези са његовом делатношћу.

Учесници јавног позива уз пријаву достављају доказе о испуњености услова. Поред доказа о испуњености услова подносилац пријаве доставља и:

• **фотокопију личне карте лица одговорног за заступање**

• **оверену изјаву дату под пуном материјалном и кривичном одговорношћу лица овлашћеног за заступање којом гарантује да су достављени подаци и документација тачни и свеобухватни и да нису у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности; да немају блокаду пословног рачуна, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања и да нису у последње две године правноснажном одлуком кажњени за прекршај или привредни преступ у вези са нашом делатношћу.**

• Учесници јавног позива уз пријаву подносе Предлог програм у три примерка у штампаном облику и у електронској форми. Образац пријаве, предлога програма и изјаве могу се преузети са Web.Site-а града Крагујевца: www.kragujevac.rs или у Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, ул. Николе Пашића 6, III спрат, канцеларија бр.401.

• **Учесници овог Јавног позива који не стекну статус спортских организација од изузетног значаја сматраће се учесницима другог јавног позива.**

Критеријуми за вредновање програма спортских клубова су:

I квалитет понуђеног програма

Квалитет понуђеног програма мора да садржи:

1. реалан финансијски план и однос свих извора финансирања;
2. отвореност и доступност активности предвиђених програмом;
3. референтност и стручност носиоца програма;
4. мерљивост односа резултата и уложених средстава;

II ранг такмичења

III остварени резултати у предходној години

IV заступљеност у репрезентативним селекцијама Србије

V категорисани спортисти

VI традиција

VII масовност

• **Критеријуми за вредновање програма за доделу средстава из буџета града Спорт за све за (рекреативни спорт за све, посебно за децу, омладину, жене, и особе са инвалидитетом), су:**

I квалитет понуђеног програма

Квалитет понуђеног програма мора да садржи:

1. реалан финансијски план и однос свих извора финансирања;
2. отвореност и доступност активности предвиђених програмом;
3. референтност и стручност носиоца програма;
4. мерљивост односа резултата и уложених средстава;
5. одрживост програма;

II традиција

III масовност

IV заступљеност на такмичењима у Србији

и иностранству

V организација такмичења

VI сарадња са спортским организацијама

Пријаве за доделу средстава са програмом и пратећом документацијом предају се на пријемној канцеларији (округли шалтер) Управе града, у затвореној коверти на адресу: Град Крагујевац, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Трг слободе бр.3 Крагујевац. Предња страна коверте мора да садржи следеће податке: 1) назив посебног програма; 2) назив подносиоца програма; 3) адресу подносиоца и 4) напомену: „Јавни позив-не отвара“.

• **Рок** за подношење пријава, Предлога програма и потребне документације је 15 дана од дана објављивања позива у недељном листу Недељне новине „Крагујевачке“.

• Неблаговремене и непотпуне пријаве на јавни позив, пријаве упућене факсом или електронском поштом као и пријаве оних учесника на јавном позиву, који су у предходној години остварили буџетска средства, а нису поднели извештај о реализацији програма неће се разматрати.

• Непотпуни предлози програма се не враћају подносиоцу предлога.

• Резултати јавног позива биће објављени у Службеном листу града Крагујевца и на званичној интернет страни Града.

• За додатне информације може се обратити на телефон број: 034/6170416 од 8-14 сати Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе.

РАДНИЧКОМ НОВО ПРИЗНАЊЕ

Фока најуспешнија у сред Италије

ИГРАЧКИ погон Раднички-Фока, као део новопокренутог пројекта школе кошарке овдашњег АБА лигаша, одмах је почео да даје резултате. Наиме, млађани Крагујевчани, рођени 1999. и касније, на Међународном турниру у италијанском граду Иври, код Торина, победнички су окончали свој наступ.

Учествовало је 16 екипа, сврстаних у четири групе, из Русије, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Србије и Италије, а

наш тим не само да је освојио пехар најбоље, већ је на путу до трона савладао све ривале. Најпресе у групи "страдали" домаћа Летера (127:42), Либертас Либурија из Ливорна (85:29) и торинска Крочета (127:42), да би у полуфиналу "црвени" били бољи од Подгорице (86:46) Неизвесно финале, са московским саставом Чековијан хокс, добијено је минимално, али заслужено са 69:67.

Сјајно издање на-

шег тима "зачињено" је са још два појединачна признања његовим члановима. Тако је Михаило Јовичић проглашен за најбољег играча турнира, заједно са Русом Ивановом Јестијејевим, док је и Немања Николић добио место у идеалној петорци.

О значају овог резултата говори и чињеница да се турнир у Иври налази у календару ФИБА, баш као и претходно освојен у Софији. В. У. К.

КОШАРКАШИ РАДНИЧКОГ-ФОКЕ СА СВОЈИМ УЗОРИМА - СЕНИОРСКИМ ТИМОМ "ЦРВЕНИХ"

СТИГАО ЈОШ ЈЕДАН ЦЕНТАР

А зове се Кајл Визер

ТОКОМ првенствене паузе у табор крагујевачког АБА лигаша стигло је још једно појачање. У питању је Кајл Визер, Американац потекло на Универзитету Вејк Форест у НЦАА лиги. Висок је 211 сантиметара, има 28 година и игра на позицији пет. Европску каријеру градио је у Немачкој и Италији, а са Радничким је склопио уговор до краја текуће сезоне.

Деби је имао у утакмици са Игокеом, одиграо је четири минута, а за то време није забележио никакав статистички поен, осим три начињена прекршаја.

М. М.

КОШАРКА

ИГОКЕА - РАДНИЧКИ 88:85

Иди ми, дођи ми

АЛЕКСАНДРОВАЦ - Хала: СЦ „Лакташи“. Гледалаца: 2300. Судије: Болјаузер, Ловшин (Словенија), Радојковић (Црна Гора). Резултати по четвртинама: 29:19, 16:18, 20:24, 23:24.

ИГОКЕА: Агамовић 3, Дозећ 7, Јоровић 22, Комаћина 12, Гајовић, Радукић, Боцка, Бркић 3, Хемондс 10, Јоксимовић 20, Едвардс 7, Штембергер 4.

РАДНИЧКИ: Миљеновић, Синовец 12, Ђајин 29, Јовић, Брајан-Еменић, Варга 8, Бирчевић, Борисов 10, Крстиновић 5, Мијајновић 8, Вајић 13, Визер.

ИАКО убедљиво најбољи играч на утакмици са индексом корисности 29 и исто толико убачених поена, Александар Ђапин може се сматрати трагичарем ове утакмице. Све оно што му је пошло за руком у утакмици са Цедевитом, није могао да понови у

Лакташима. У последњем минуту утакмице промашио је три шута и слободно бацање, па је тако велика борба окончана у корист домаћина.

Интересантан ток имао је први меч у 2013. години. Прво полувреме Игокеа је била убедљива, Јоровић је играо маестрално, те је предност углавном била двоцифрена. Раднички је успео да пре одласка на одмор искористи опуштање ривала, па је разлика остала на пристojних минус осам поена. У наставку слика се променила. Крагујевчани су изашли решени да се не предају и то се убрзо исплатило. Мало по мало предност се топила, па је у 29. минуту гост повео са 59:58. Ипак, лидер и најпријатније изненађење овог првенства, вратио се у ритам, највише због извесне конфузије у нападу Радничког. У завршници се играло на једну лопту, а срећнији и спретнији био је босанскохерцеговачки тим.

Жал за победом остаје јер је била на домаку, а значила би много у наставку борбе за позицију шест. Срећом, остали резултати ишли су на руку Радничком, па је жељено место на табели удаљено само једну победу. Међутим, крагујевачки клуб има најбољи распоред, тимови из врха редом долазе у „Језеро“, док се на ноге иде онима који се грчевито боре за опстанак, па су, реално, шансе за евро пласман половичне, можда и мање. Неопходне су победе на страни, а овај тим то није урадио још од утакмице са Цибоном пре три месеца.

Први од конкурената може бити готово отписан већ у понедељак. Гост "црвених" биће још једно пријатно изненађење, МЗТ, који је јесенас савладан у сред Скопља.

М. М.

КОШАРКАШИЦЕ БЕЗ СТВАРНЕ ПАУЗЕ

Катићева представник црвених...

КОШАРКАШИЦА Радничког Александра Катић играла је на Трећем меморијалном турниру „Гордана Гоца Богојевић“, који је у нашем граду организован у част ове легендарне крагујевачке и српске кошаркашице, у дресу селекције регионалне и Прве женске лиге, против изабраница које су наступиле у дресу Србије.

Како се и очекивало, резултатски далеко успешнија била српска репрезентација, која је славила убедљиву победу - 78:44.

... а Никитовић Шумадинки

ЈЕДНА од најталентованијих играчица Шумадије, осамнаестогодишња Душка Никитовић, учествовала је недавно, у јуниорском дресу репрезентације Србије, на међународном јуниорском турниру у шпанској Бараклади.

Надметање у празничне дане организовано је у склопу припрема наше јуниорске селекције.

С. М. С.

Пише Саша М. Соковић

Појавила се из Челарева. Одиграла је тамо плеј-оф, завршницу прошлогodiшњег најквалитетнијег женског кошаркашког такмичења и обрела се у Радничком. Као појачање. И то какво појачање. Јелена Првуловић читаву сезону носила је стоички на својим плећима, посебно у финишу, када је због повреде из тима остала, до тада, најбољи стрелац „црвених“ Александра Катић. Пре двадесетак дана добила је још једну потврду своје вредности, кроз назив најпопуларније спортисткиње Крагујевца, макар по интернет гласовима, приликом избора најспортисте на манифестацији „Понос Шумадије“.

- Било је тешко. Остали смо без такозване „ротације“ у тиму, па сам морала да пупујам „празнине“. Играла сам све, од плеја до крилног центра. Оптерећење је било и то што смо имали недовољан фонд играчица - каже Јелена Првуловић, која је одлично поднела тај терет. То све, са једне друге стране, говори и о индивидуалној снази ове играчице.

Са друге стране, пише се и нова историја женске кошарке у Крагујевцу. Са сваком новом сезоном једна страница више.

- Поносна сам, заиста, што сам део тога, додаје у нашем разговору Јелена Првуловић, уз још један осврт на завршену сезону:

- Такмичење је прошле године било најзанимљивије. Није се до самог краја знало ко ће бити први, а ко испати. Раднички је направио заиста добар резултат.

Јелена Првуловић је у Крагујевац дошла, како смо и навели, из Челарева. Иако мла-

ЈЕЛЕНА ПРВУЛОВИЋ, КОШАРКАШИЦА КОЈА ЈЕ ОБЕЛЕЖИЛА НАЈУСПЕШНИЈУ СЕЗОНУ РАДНИЧКОГ

Највеће признање - понос мојих родитеља

Кошаркашко чудо из Бора, Јелена Првуловић, која од своје 12 године шражи место под кошаркашким небом Србије, обрела се прошле сезоне у Радничком. И одиграла невероватне роле. Једна је од оних

да, ова двадесетједногодишња девојка, родом из Бора, играла је за доста клубова, променила неколико средина и стекла велико кошаркашко искуство.

- Играла сам прво у Дубочици из Лесковца, тада је то била веома јака и квалитетна екипа. Затим сам отишла у Краљево, где смо из Б лиге успели да се пласирамо у Прву. Ту сам провела две сезоне, а онда се преселила у зрењанински Пролетер и најдуже задржала, четири године - прича Јелена.

А све је почело у месту њеног рођења, у Бору. Отац Миодраг играо је кошарку у том граду, повредио се и онда наставио са тренерским послом. Неизбежно је било да се и Јелена Првуловић, кад-тад упозна и осети кошаркашку лопту.

- Са седам година ме је отац одвео на тренинг и, ето, заволела сам кошарку. У то вре-

чији су наступи обележили лањско јивенство А лиге - нашла се међу најбољим стирелицама, асистентима и појединачно је са највише индексираних поена, односно најбољим учинком у тиму. Иако се

ме, у Бору биле су веома добре млађе селекције, бориле се и биле у врху. И женска кошаркашка екипа, коју је водио мој отац, играла је Прву лигу. Сада је све другачије. Променило се. Тренутно су чланови Б лиге. Углавном за први тим играју младе играчице, јер су старије отишле.

Б лига је, ипак, слабија. Тако сам, ето, и ја кренула. Да остварим свој кошаркашки сан - прусећа се Првуловићева.

Ова девојка, због превелике љубави према кошарци, са свега 12 година отиснула се у свет. Напустила је породицу, што јој је тешко пало, али то је цена коју само она зна колико је висока. Такву жељу, у овој нашој земљи, заиста треба поздравити. И поштовати.

- Практично, васпитавали су ме у домовима где сам боравила, моје другарице, колегице. Било ми је заиста тешко. Али, била сам упорна. То ће, заиста, ретко ко разумети - помиње Јелена тешке почетке и велика одрицања.

И зато јој данас, упркос бројним успесима, пре свега у репрезентативном дресу, са којим је стигла до финала Балканског пр-

венства у Турској, па летос, када је на првенству Европе у Београду, у конкуренцији играчица до 20 година носила капитенску траку, ништа толико не прија као признање своје породице.

- Пријају ми сви ти успеси, али најдраже ми је када моји родитељи виде да сам израшла у великог човека. Значи, годе ми похвале, али подршка моје породице ни са чим се не мери. Ни са једним успехом, ни са једном медаљом.

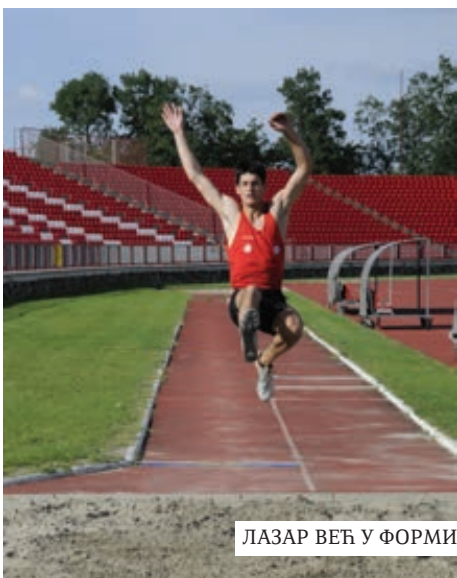
Питање је било и где ће ова талентована девојка наставити сезону. Волела је да остане у Радничком, клубу за који каже да је заиста коректан према њој, али свакодневно су стизале бројне понуде. Из клубова у Србији, али и из иностранства. Ипак, рекла је да јој то није пресудно у животу, и остала верна „црвеном“ дресу.

- Волела сам да нађем што бољи клуб, али и у Радничком ми је добро, за сада. Приоритет ми је да завршим факултет, желим да се посветим томе. То значи да ћу до краја студија ипак остати у Србији, али не искључујем могућност да уколико се укаже повољна прилика своју одлуку променим.

ЧЕЛИНЦ КУП**На реду
Босанци**

ПОСЛЕ победа над аустријским Амштетеном и холандаским Орионом, одбојкаше Радничког Креди банке очекују сусрети трећег кола Челинц купа. Вољом жреба ривал у осмини финала је босанскохерцеговачки шампион, екипа Какња из истоименог места у Федерацији. Тај састав чине углавном домаћи играчи, уз два странца, од којих је један Ненад Симеуновић, пре три године члан "црвених".

Утакмица се игра у среду, 16. јануара у Какњу, суде је Шеху из Албаније и Турчин Фиринчоглу, а реванш је у Крагујевцу недељу да-

АТЛЕТИКА

ЛАЗАР ВЕЋ У ФОРМИ

ОДБОЈКА**РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА****Долази фењераш**

ТРОНЕДЕЉНА пауза у првенству Србије је за нама, па се тако за викенд наставља трка за пласманом у елитном одбојкашком такмичењу. На реду су утакмице 12. кола, у коме Раднички Креди банка дочекује последњу екипу на табели, Железничар з Београда.

Иначе, подсетимо да се крагујевачки састав налази се на трећем месту са 11 бодова заостатка за првопласираном Црвеном звездом, пет за Ђердапом, а три бода предности над Рибницом и Младим радником.

У осталим сусретима играју: Спартак (С) - Спартак (Љ), Млади радник - Црвена звезда, Партизан - Војводина и Рибница - Ђердап.

М. М.

на касније. И у овом степену игра се по систему „златног“ сета.

М. М.

МЛАЂЕ КАТЕГОРИЈЕ**Традиција се
наставља**

ВИШЕ од деценије крагујевачки Међуокружни одбојкашки савез организује „Божични турнир“ за девојчице од 12 година и млађе, па ће наредног викенда та лепа традиција бити настављена. Учествоваће 12 екипа, чак седам из Крагујевца, а све утакмице играће се у сали Основне школе „Станислав Сремчевић“.

Такмичење по групама одржаваће се у петак од раних јутарњих до вечерњих сати, а финални део у суботу, такође од осам сати и 30 минута, док је утакмица за прво место заказана за 19.30 часова.

Правила турнира налажу извесне промене у односу на стандардна, па се игра у два добијена сета, без либера али са два техничара, као и без ограничења за сервис.

М. М.

**АНИЋ
царевао**

НОВОГОДИШЊИ митинг у Новом Саду употпуњен је учешћем око 400 атлетичара из 30 клубова Србије, БиХ и Црне Горе, али и одличним резултатима представника крагујевачког Радничког.

У сениорској конкуренцији, при скоку удаљ, надмоћно је победио Лазар Анић, који је том успеху додао и бронзано одличје из трке на 60 метара. Злато је припало и спринтеру "црвених" Александру Стојановићу, иначе старијем јуниору, такође на најкраћој могућој дистанци - 60 метара.

Код млађих јуниора други у скоку удаљ био је Милан Младеновић, а исти резултат поновио је на 60 метара, где је одмах иза њега на циљ стигао клупски друг Стефан Стојановић. У истој категорији Јован Мићић такмичење је окончао као други у троскоку и пети у скоку удаљ.

Уз то, старија јуниорка Наташа Стаматовић четврта је прошла кроз циљ на 60 метара, док је победила у скоку удаљ, а Љубица Симоновић, млађа јуниорка, славила је на 60 метара, а у скоку удаљ заузела друго место, испред своје клупске колегинице Марије Милутиновић.

В. У. К.

КУП СРБИЈЕ**А сад на
фајнал-фор**

ПОСЛЕ годину дана изостанка, најбољи крагујевачки одбојкаши наћи ће се на завршном турниру најмасовнијег такмичења. То право стекли су после успешно „одрађеног“ двомеча у четвртфиналу са најпријатнијим изненађењем овогодишње Супер лиге, Ђердапом. Очекивао се тежак двомеч, али, барем резултатски, Раднички је био убедљив. Најпре је ривал „преслишан“ у Кладову са 25:21, 25:15, 25:19, а затим и у реваншу у „Језеру“, такође без изгубљеног сета - 26:24, 25:19, 25:21.

Остали учесници фајнал фора, који ће се играти 9. и 10. фебруара у граду са најбољом финансијском понудом, биће Црвена звезда, Војводина и Нови Пазар, другопласирана екипа Прве лиге Србије.

М. М.

**Александра на
припремама**

ЖЕНСКА кадетска репрезентација Србије, чији је први тренер Маријана Боричић, новогодишње празнике провела је радно, на тренинзима у Београду.

У оквиру припрема за Европско првенство, које се одржава од 29. марта до 7. априла у Кладову и Бару, нашло се 15 играчица, а међу њима била је и чланица крагујевачког Смеча 5, Александра Брвовић.

М. М.

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА**П Е Т А К**

ОДБОЈКА: Раднички Креди банка - Железничар (Лајковац), хала „Језеро“ (18.00)

ФУТСАЛ: Економца - ВИК Наисус (Ниш), хала „Језеро“ (20.30)

П О Н Е Д Е Љ А К

КОШАРКА: Раднички - МЗТ Скопље, хала „Језеро“ (20.30)

Ф У Т С А Л**ЕКОНОМАЦ У
НОВОМ ЗАЛЕТУ****На реду
- дерби**

ПОСЛЕ новогодишњих и божићних празника настављају се окршаји у Првој фудбал лиги Србије.

Дерби се игра у Крагујевцу, где ће, у оквиру шестог кола домаћег шампионата, Економца угостити нишки ВИК Наисус. Биће то судар једине две непоразене екипе у првенству.

Утакмица је на програму у петак, у Спортској хали „Језеро“, са почетком од 19 сати и 30 минута.

С. М. С.

**Неки нови
клинци**

ИГРАЧИ Економца, двадесетогодишњи Владан Весић и годину дана старији Кристијан Радин, дебитовали су прекрчује у дресу националног тима у пријатељској утакмици против селекције Холандије.

Иначе, од 15 играча репрезентације Србије, чак осморица су играчи крагујевачких „студената“. Поред поменутих, наступили су још, стандардни, голман Аксентијевић и играчи Коцић, Јањић, Ракић, Бојовић и Рајчевић.

С. М. С.

ЈЕЛЕНА У РЕПРЕЗЕНТАТИВНОМ ДРЕСУ

Причала сам са људима у Радничком и они су спремни да ме максимално испоштују. Са друге стране, свиђа ми се и Крагујевац као град. Није раван као градови у Војводини у којима сам играла. Подсећа ме на мој Бор. И то је један од разлога који ме држи овде. Такође, стекла сам и много пријатеља. Пре свих, заиста, хтела бих да се захвалим Маријани Јовановић из мог тима, која је од почетка била са мном и са којом сам успоставила најбољи однос. Она је заиста супер девојка и моја велика пријатељица - хвали се Јелена.

Ипак, нису само то били разлози зашто је Јелена одлучила да остане у Крагујевцу. Има ту још нечега, такође веома лепог, што зауврат не тражи никакву надокнаду. У питању је љубав, наравно. Сазнали смо и питали Јелену за то, а она није хтела да не одговори. Напротив.

- Па више се пажње посвећује тамо неким личностима по дневној штампи него нама сп-

ортистима, који се свега одричемо да би постигли свој спортски циљ у животу. Кад могу они, могу и ја да причам о томе.

Истина је. Један од разлога зашто сам остала у Крагујевцу је један дечко. Зове се Иван, студира медицину. Мислим да је права љубав у питању и надам се да није пролазна. У случају да се одредим да одем, било би то за мене заиста велико одрицање. И било би ми тешко... - искрена је.

Е сад, да се осврнемо и на текућу сезону. По први пут у историји женске кошарке у Крагујевцу играју два тима у "А" лиги. Поред Радничког, ту је сада и Шумадија, екипа која се врло брзо, за неколико сезона, пробила у најelitнији ранг такмичења, додуше под именом Баскет старс.

- То је позитивна ствар и мени је заиста драго да Крагујевац има два представника у најјачој лиги. Зашто и не би када то имају и други већи градови у Србији. Надам се да ће то утицати да се више пажње јавности, медија, посвети женској кошарци, јер је чињеница да је по том питању заиста запостављена.

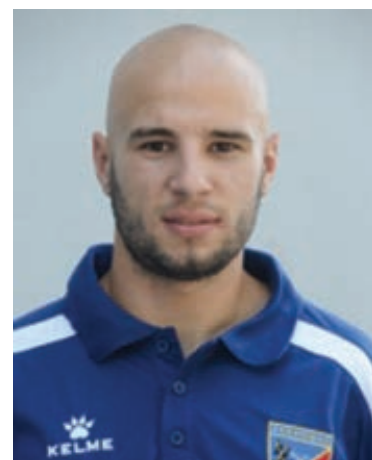
Рећи ћу вам само, да када смо играли на Европском првенству, једне године, више пажње су нам посвећивали страни новинари него наши, што је заиста својеврсни парадокс. Као да нас у другим земљама, због тога што смо, више цене и уважавају.

Желим и да наше међусобне утакмице буду коректне. Знате, играчки. Не интересује ме шта управе крагујевачких клубова имају између себе, али очигледно је да ту има нечега.

Искористила бих само ову прилику да се захвалим својим тренерима у клубу, пре свега Весни Деспотовић, која је заиста врхунски стручњак, као и Дарку Јаковљевићу, али и свим саиграчицама - мирно ће Јелена.

Ето, то је Јелена Првуловић. Заиста необична девојка. И веома зрела за своје године. Док смо водили овај разговор време је заиста протекло брзо. Она је причала течно, отворено, искрено. О свему. Као што о томе, уосталом, и говоре ови редови знад.

И да, нисам то поменуо, висока је 178 центиметара. Онако, посматрајући је од ока, промашио сам за један сантиметар.

**И Ракићу
признање**

ЈОШ један фудбалер државног шампиона Економца, после двоструког проглашења Младена Коцића за спортисту Крагујевца, прво у организацији Скупштине града, па РТК, добио је признање је исто признање, али у Варварину.

У питању је Стефан Ракић, деветнаестогодишњак, тренутно члан "Б" састава Економца у Другој лиги Србије, али и репрезентације Србије, кога су спортски новинари и Спортски савез родне општине Варварин, прогласили за најбољег спортисту у 2012. години.

В. У. К.

КУП СРБИЈЕ

Викенд одлуке

Завршно надметање за Куп Србије у ватерполоу одржаће се 12 и 13. јануара у Београду.

Наступиће четири најбоља састава недавно окончаног првог дела шампионата - Звезда, Раднички, Партизан и Војводина.

ЗАОСТАЛУ утакмицу деветог кола, одиграну у суботу, ватерполисти Радничког добили су на очекивано убедљив начин. Гостима из Кикинде, екипи ЖАК-а, који су раније начинили изненађење победивши Војводуину, овога пута није пружен ни промил шансе да такво што понове.

Са два ефектна шрауба који су завршили у противничкој мрежи, већ на старту утакмице до знања им је ставио ко је ко црногорски репрезентативац у редовима "црвених" Борис Злоковић. До краја прве четвртине настављено је у истом стилу, да би је закључио Борис Поповић, такође двоструки стрелац у том периоду игре.

ВАТЕРПОЛО

РАДНИЧКИ - ЖАК 22:5

Страдали и Кикинђани

КРАГУЈЕВАЦ - Базен: СЦ „Парк“. Гледалаца: 600. Судије: Виријевић (Зрењанин), Балажевић (Суботица). Итрач више: Раднички 9(4), ЖАК 2(0). Резултат по четвртинама: 7:1, 5:2, 4:0, 6:2.

РАДНИЧКИ: Радић, Бурић 1, Појовић 3, Марковић, Ђирковић 1, Башић 2, Бирић 1, Чуйић 1, Злоковић 2, Ф. Филиповић 3, Удовичић 4, Ђ. Филиповић 4, Лазић.

ЖАК: Козарски, Тркуља 1, Кирић, Будурин, Пешићерић 1, Носовић, Душац 2, Калед, Милијановић, М. Филиповић 1, Јакшић, Марчећа, Арнуш.

Потом је ритам игре за нијансу опао, али се наставило са константним решетањем гола Кикинђана. Уз то, евидентна разлика у класи искоришћена је да се у воду бућне буквално сваки члан крагујевачког састава и при том упише у листу стрелаца, што је на крају

резултирало скором од чак 17 година разлике у корист нашег тима.

Сада следи двонедељна првенствена пауза, јер је овог викенда на програму финални турнир Купа Србије.

В. У. К.

ГЛЕДАЛИШТЕ ОПЕТ ПРЕПУНО

ПРВА "А" ЛИГА

9. КОЛО: Раднички - ЖАК 22:5, Партизан - Сингиднум 15:3, Дунав - Војводина 2:9, Бањица - Црвена звезда 5:11. Београд је био слободан.						
Црвена звезда	8	8	0	0	92:37	24
Раднички	8	7	0	1	139:42	21
Партизан	8	6	0	2	103:36	18
Војводина	8	4	0	4	78:61	12
Бањица	8	3	1	4	56:75	10
ЖАК	8	3	1	4	60:95	10
Сингиднум	8	2	0	6	45:93	6
Дунав	8	2	0	6	43:82	6
Београд	8	0	0	8	33:127	0

10. КОЛО (19. јануар): Раднички - Војводина, Бањица - ЖАК, Дунав - Сингиднум, Партизан - Београд. Слободна је Црвена звезда.

В. У. К.

ФУДБАЛ

ФК РАДНИЧКИ 1923

Фудбал у другом плану

ПОВОДОМ привођења доскорашњег председника Радничког 1923 Небојше Васиљевића и генералног секретара Дарка Стојановића, те менаџера Зорана Павловића, под сумњера да су клуб оштетили приликом летошњег трансфера Филипа Костића у Гронингем, у два наврата, саопштењем за јавност, огласио се Управни одбор "црвених" ради презентовања, по њима, непобитних чињеница.

У првом се каже:

- Трансфер Филипа Костића из нашег клуба у холандски Гронингем овог лета је највећи трансфер у 90 година дугој историји ФК Раднички из Крагујевца, а очигледно је да је некоме смета. Подсетимо, Филип Костић је део клуба, наступао је за млађе категорије клуба, а на крају је свој шаленај најлакшији преласком у холандску лигу.

У шренућку трансфера, шржичина и реална цена за овог играча износила је 700.000 евра. Имајући у виду ше подашке, клуб је био заинтересован да се одрекне свој играча Костића и одредио минималан износ за његов прелазак истог које неће прихватити да се одрекне услуга овог младог и шаленичаног фудбалера, а што је 700 хиљада евра. Прихваћена је понуда Гронингена, одлуком Управног одбора уговор потписан и износ од 700 хиљада евра исплаћен је нашем клубу у две рате у договореним роковима. Прва рата је износила 200, а друга

500 хиљада евра, што се увидом у нашу документацију и изводе девизног рачуна може јасно видети и све се одвијало по стројим правилима и прописима ФИФЕ и УЕФЕ у такозваном ТМС систему путем којег играч добија пошребан сертификат како би уредно био реинсториран за свој нови клуб.

Нејознајо нам је како је то наш клуб ошћен, а имајући у виду и шржичину вредности Костића у шренућку закључења уговора, простије је немогуће да је наступила шћина за клуб, јер би онда вредности Костића била нерационална.

Најомињемо да је ФК Раднички 1923 за време мандаја Васиљевића и Стојановића постигао највеће успехе у историји клуба, постао стабилан суперлигаш и кренуо у израђу нових свлационица и пројекција клуба, а и што је очигледно мноштво „шрн у оку“. Раднички је ујаво захваљујући Васиљевићу и Стојановићу постигао финансијски стабилан клуб, који редовно измирује све своје обавезе играчима, шренерима, зайосленима и држави и што у шренућку када сазнајемо да поједини клубови дујују вишемилонске износе држави Србији.

Надамо се, а и верујемо да ова дешавања немају никакве друге поздине и убеђени смо да ће ИСТИНА врло брзо изаћи на видело и да ће се доказати да је наш клуб и људи који раде у њему постигли исправно и по закону!

ЗАБАВА И ТАКМИЧЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ - И НОВОМ САДУ (десно)

У другом, које је уследило шест дана касније, 31. децембра, стоји:

- Поново се обраћамо јавности, након издашог саопштења дана 25. децембра шекуће године и саопштења холандског клуба. Не желимо да оштанемо недоречени српској јавности и грађанима Крагујевца, јер нас обавезује и традиција клуба дуго 90 година.

ФК Раднички 1923 може да се похвали како традицијом тако и пошћеним радом свих својих чланова, који никада нису били део било какве афере, већ смо клуб који таји фер-плеј, пошћене и добре спортишке односе.

Сви наши чланови клуба, почев од чланова омладинске школе, играча, шренера, администрације и

ујраве су увек радили и радиће у интересу Радничког. Годинама радимо транспарентно, ошворени љема свим медијима, јер немамо шта да кријемо. Већ више од годину дана проверава се сваки рачун клуба, сваки уговор, сваки новчани трансфер. Клуб послује по закону, пошћујући сва правила и плаћајући све обавезе! Зато нећемо дозволити да се часно име клуба блашти, лаја и да се кроз нероверене и нешћачне информације нарушава углед клуба који је годинама стваран и који је међу њећ клубова у нашој држави.

Већ смо навели да је ФК Раднички 1923 од трансфера Филипа Костића у холандски Гронингем исплаћен износ од 700 хиљада евра у две рате, па зато јавно молимо ФК Гронингем да објави колико су новца уплаћили нашем клубу, јер када ми све радимо транспарентно, очекујемо да и они тако наступају. Својим ћушћем, недореченим мислима и шром речи, нарушавају углед нашег клуба, а и трада.

Раднички 1923 је озбиљан клуб, трад Крагујевац је озбиљан трад и стојимо иза наших речи и одлука и нећемо дозволити појединцима да нам руше нешћу у шта смо ми уложили мноћ шрудга, рада, времена и новца. Изаћићемо као победници и у овој борби, издржаћемо све јер истина увек побеђује!

Нажалост, до информација о почетку припрема, избору новог председника клуба и још којечему што такође интересује широм спортску јавност, и поред свег труда, нисмо успели да дођемо.

В. У. К.

Дедамразијада

УЗ учешће 300 најмлађих, нових чланова, на затвореном базену Спортског центра „Парк“ одржано је одржано је зимско клупско такмичење пливача Радничког.

За сјајну атмосферу и лепо дружење побринула су се два Деда Мраза, од којих је један имао и улогу врховног судије и стартера, док је други најбржима доделио више од 100 медаља, а свим малим полазницима "црвених" и око 400 новогодишњих пакетића.

В. У. К.

СКИЈАЊЕ

Невена без пласмана

ПОСЛЕ победе у ФИС трци у Француској пред Нову годину, Невена Игњатовић није блистала у наставку. Возила је три слаломске трке и у свима остала без завршнице.

У најквалитетнијем такмичењу, Светском купу, наступила је у аустријском Земерингу и на Слемени крај Загреба, али није успела да прође квалификационе трке. Поред тога, у мање квалитетном ФИС такмичењу, у немачком Гечену, није прошла прву вођу.

М. М.

НОВОГОДИШЊИ ТУРНИР

И спортски, и хумано

У СПОРТСКОЈ хали "Парк", по други пут за редом одржан је новогодишњи турнир у организацији Фудбалског клуба Раднички 1923, чији је циљ пре свега популаризација дечјег спорта и подршка у борби против дијабетеса.

Учесници овог надметања били су чланови ФК Вашариште, клуба који се одликује специфичним начином рада и посвећеношћу деци са и без здравствених проблема и генерација 2004/2005. Фудбалског клуба Раднички 1923. У три одигране утакмице прво су били "црвени" (5:0), па Вашаранци (0:4), док је треће одмеравање снага завршено без победника и гола.

На крају манифестације свим учесницима подељени су новогодишњи пакетићи од стране ФК Раднички 1923, са жељом да новогодишњи турнир постане традиција ова два клуба.

В. У. К.

КЛИНЦИ УЖИВАЛИ

Фото: fkradnicki.com